

ŁUDZIE I PRZYRODA. WSZYSCY CZEKAMY NA DESZCZ

Słupki na termometrach trzymają się mocno. Prognozy na weekend dają nam jednak nadzieję na niewielkie ochłodzenie i opady. Jednak to nie koniec wysokich temperatur. Dają się one we znaki przede wszystkim mieszkańcom miast i rolnikom. Martwią też leśników... \10

TEN ROK ODCISNAŁ PIĘTNO
NA NASZEJ HISTORII \2

W „IGLE” ZAWSZE BYŁO
JAK SPOD IGŁY \5

WARREN BUFFETT:
DŁUGOWIECZNY FAN COCA-COLI \7

SPORT CODZIENNE

CO SIĘ STAŁO Z SOKOŁEM
W MŁAWIE? \23

MASTERSI PRZYWIEZLI
DO OLSZTYNA WOREK
PEŁEN MEDALI! \23

GOL Z AKCJI MILE
WIDZIANY \24

ISSN 0137-9127

9 770137 912057

3 3

**Prezydent Andrzej Duda odwiedził
polskich harcerzy z Ukrainy \3**

TO BYŁ WAŻNY ROK W NASZEJ HISTORII

W KURII ARCHIDIECEZ-JALNEJ W OLSZTYNIE ODBYŁA SIĘ KONFERENCJA DOTYCZĄCA UROCZYSTOŚCI DZIĘKCZYNNYCH ZA BEATYFIKACJĘ BŁ. KARD. STEFANA WYSZYŃSKIEGO, KTÓRE ODBĘDĄ SIĘ W STOCZKU KLASZTORNYM W DNIACH 26-28 SIERPNIA. TO TUTAJ KARDYNAŁ TYSIĄCLECIA ZAWIERZYŁ SVOJE ŻYCIE MARYI.

Przebywał tu podczas trudnego okresu stalinizmu. Zostawił tu swoje słowa oraz myśli. Będąc aresztowanym, kardynał Stefan Wyszyński w Stoczku Klasztornym spędził rok, stąd jest to wyjątkowe miejsce na duchowej mapie jego życia. Przebywał tu od 12 października 1953 roku do 6 października 1954 roku. To było jego kolejne miejsce odosobnienia, w którym był przetrzymywany przez władze komunistyczne. To tutaj 8 grudnia 1953 roku – idąc za wskazaniem błogosławionego Ludwika Marii Grignion de Montfort, zawartymi w książce „O doskonałym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny” – oddał się przez ręce Maryi w całkowitą niewolę Chrystusowi. Do aktu zawierzenia przygotowywał się przez trzy tygodnie.

Od lewej: Ks. kan. dr Michał Tunkiewicz - wikariusz biskupi ds. duszpasterstwa ogólnego, abp metropolita warmiński Józef Górzyński, ks. Wojciech Sokołowski - kustosz sanktuarium w Stoczku Klasztornym, ks. kan. dr Marcin Sawicki - rzecznik prasowy olsztyńskiej kurii

W ubiegłym roku został wyniesiony na ołtarze, za co archidiecezja warmińska chce podziękować podczas uroczystości, jakie odbędą się w dniach 26-28 sierpnia. Preludium do nich będzie nowenna w dniach 19-25 sierpnia.

– Podczas nowenny każdego dnia będziemy rozważać jedną z cnót, które w swoim życiu praktykował kardynał Wyszyński. Będziemy też wypraszać o nie dla nas. Piątek 26 sierpnia będzie dniem bezpośredniego przygotowania do uroczystości – mówił ksiądz Wojciech Sokołowski, kustosz sanktuarium w Stoczku.

W tym dniu odbędą się nabożeństwa oraz msza św. w intencji chorych. Sobota 27 sierpnia będzie z kolei poświęcona rodzinie.

Mszy św. dziękczynnej podczas centralnych uroczystości 28 sierpnia miał pierwotnie przewodniczyć metropolita warszawski – kardynał Kazimierz Nycz.

– Niestety, papież Franciszek zwołał konsystorz i zamiast kardynała Nycza uroczystościom będzie przewodniczył biskup pomocniczy archidiecezji warszawskiej Rafał Markowski. Do wydarzenia tego przygotowaliśmy się jeszcze przed samą beatyfikacją. Czujemy się zobowiązani, bo w Stoczku kardynał Wyszyński

przebywał przez cały rok – powiedział metropolita warmiński abp Józef Górzyński. Uroczystości w Stoczku należą do najważniejszych, jakie mają miejsce w tym roku w archidiecezji warmińskiej.

– Stoczek to szczególnie miejsce, gdzie cierpiał i składał ofiarę Prymas Tysiąclecia. Chcemy podziękować za jego heroiczne życie, które było również drogą kościoła po II wojnie światowej – mówił ksiądz Wojciech Sokołowski.

UZDROWIONA Z NOWOTWORU

Proces beatyfikacyjny kardynała Wyszyńskiego na szczepku diecezjalnym rozpoczął się w warszawskiej archikatedrze św. Jana Chrzciciela 20 maja 1989 roku. W Polsce trwały właśnie historyczne zmiany. W kwietniu zakończyły się obrady Okrągłego Stołu, które przyczyniły się do zmiany systemu politycznego, a w czerwcu pierwsze, częściowo wolne wybory do sejmiku. We wspomnianych obradach oprócz przedstawicieli władz i opozycji brali udział również przedstawiciele Kościołów: katolickiego oraz Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Czy byłoby to możliwe bez postawy, jaką w czasach komunizmu reprezentował kardynał Stefan Wyszyński?

Na szczepku diecezjalnym proces beatyfikacyjny zakończył się 6 lutego 2001 roku. Od marca 2012 do maja 2013 w archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej toczył się diecezjalny proces odomniemane uzdrowienie za wstawiennictwem kardynała Wyszyńskiego. Uzdrowiona miała zostać mieszkanka Szczecina, zakonnica siostra Nulla Lucyna Garlińska ze Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża, u której rozpoznano raka tarczycy.

– Cuda się zdarzają i jestem tego dowodem – dzieliła się siostra Nulla w mediach. – W 88 roku życia zdiagnozowano u mnie nowotwór tarczycy, który został zoperowany. Po roku choroba się wznowiła i wytworzył się zagrażający życiu guz wgardle wielkości pięciu centymetrów. Wówczas moja wspólnota modliła się nowenną do kardynała Stefana Wyszyńskiego o cud. Oparłam się na wierzę i modlitwie moich sióstr i, jak widać, Bóg odpowiedział na nasze wołanie.

24 listopada 2015 roku dokumenty dotyczące beatyfikacji złożono w Kongregacji Spraw Kanonicznych. 2 października 2019 papież Franciszek podpisał dekret zatwierdzający cud. Tym razem chodziło o uzdrowienie dziewiętnastoletniej dziewczyny chorej, podobnie jak wspomniana siostra, na

nowotwór tarczycy, co otworzyło drogę do jego beatyfikacji. Ta odbyła się 12 września 2021 w świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie wraz z beatyfikacją siostry Róży Czackiej z Lassek. To właśnie w czasie II wojny światowej w Łaskach ksiądz Wyszyński był kapłanem oraz współorganizował tam szpital powstańczy. W Stoczku znajduje się relikwiarz z kroplą krwi bł. Stefana Wyszyńskiego, przywieziony w rocznicę jego przybycia do sanktuarium 12 października 2021 roku.

WOJCIECH KOSIEWICZ

UROCZYSTOŚCI W SANKTUARIUM MARYJNYM W STOCZKU KLASZTORNYM

Przygotowanie duchowe do Uroczystości Dziękczynnych Nowenna do bł. Stefana Wyszyńskiego

19 sierpnia (piątek) 19.00

- Msza św. pierwszy dzień nowenny - O wytrwanie w wierze

20 sierpnia (sobota) 19.00

- Msza św. drugi dzień nowenny - O wierność Bogu

21 sierpnia (niedziela) 17.00

- Msza św. trzeci dzień nowenny - O nadzieję

22 sierpnia (poniedziałek) 19.00

- Msza św. czwarty dzień nowenny - O miłość Boga i bliźnich

23 sierpnia (wtorek) 19.00

- Msza św. piąty dzień nowenny - O roztrąpność

24 sierpnia (środa) 19.00

- Msza św. szósty dzień nowenny - O sprawiedliwość

25 sierpnia (czwartek) 19.00

- Msza św. siódmy dzień nowenny - O umiarkowanie

26 sierpnia - piątek

Dzień Miłosierdzia

18.00 - Droga Krzyżowa

w intencji chorych i cierpiących (w krzyżankach)

19.00 - Msza święta i błogosławieństwo chorych Najświętszym Sakramentem

ósmego dnia nowenny - O męstwo

20.30 - Nabożeństwo Różańcowe

w intencji chorych i cierpiących z rozważaniami

bł. Stefana Wyszyńskiego

(tajemnice bolesne)

21.00 - Apel Maryjny

27 sierpnia - sobota

Dzień Rodziny

18.00 - Nabożeństwo w intencji rodzin

19.00 - Msza święta w intencji rodzin

dziwiaty dzień nowenny - O pokój

20.30 - Nabożeństwo Różańcowe w intencji rodzin z rozważaniami

bł. Stefana Wyszyńskiego

(tajemnice radosne)

21.00 - Apel Maryjny

28 sierpnia - niedziela

Centralne Uroczystości

9.00 - Droga do świętości bł. Stefana Wyszyńskiego

10.00 - Nabożeństwo Różańcowe z rozważaniami bł. Stefana Wyszyńskiego

11.00 - Msza święta dziękczynna za beatyfikację (plac przed bazyliką)

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Michał Podolak
Mateusz Partyga
wydawca@gazetaolsztyńska.pl
sport@gazetaolsztyńska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztyńska.pl
89 539 74 83

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 89 539 74 83
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztyńska.pl
CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikiblski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikiblski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

PREZYDENT ODWIEDZIŁ POLSKICH HARCERZY Z UKRAINY

PREZYDENT RP ANDRZEJ DUDA ODWIEDZIŁ POLSKICH HARCERZY Z UKRAINY, KTÓRZY PRZYJECHALI NA OBOZ WE WSI ZĄBIE NAD JEZIOREM ŁAŃSKIM. WZRUSZAJĄCE SPOTKANIE Z MŁODYMI, KTÓRZY NALEŻĄ DO ORGANIZACJI KULTYWUJĄCYCH POLSKOŚĆ, ZAKOŃCZYŁA GAWĘDA, KTÓRĄ HARCERZOM OPOWIEDZIAŁ SAM PREZYDENT RP.

STANISŁAW
KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

Wasza obecność tutaj ma swoją symbolikę. Jej osi jest wspólnota i wzajemne niesienie sobie pomocy. Większość z was mieszka na co dzień w Ukrainie, która zmaga się z napaścią. Pomędzy naszymi narodami ujawniła się dziś braterskość — mówił przy płonącym ognisku prezydent Andrzej Duda.

Wcześniej, razem z kilkoma druhami, rozpałił ognisko. I jak na prawdziwego harcerza przystało, odpalił ogień od pierwszej zapalniczki. Właśnie przynależność Andrzeja Dudy w młodości do harcerstwa było jednym z tematów poruszonych zaraz po jego przyjeździe do ośrodka położonego we wsi Ząbie koło Olsztyna.

— Kiedyś nosiłem bordową chustę swojej 5 kra-

kowskiej drużyny „Piorun”. Teraz nie jest członkiem żadnej drużyny i dlatego nie noszę chusty — wyjaśniał najmłodszym z obecnych na obozie harcerzom.

Przyjazd Prezydenta RP był dla polskich harcerzy z Ukrainy wyjątkowym przeżyciem. Polskie drużyny harcerskie są organizacjami podtrzymującymi polskość na terenach dawnych Kresów. Harcerze nie mieli trudności w swobodnym porozumiewaniu się w języku polskim.

— Bardzo cieszymy się ze spotkania z samym panem prezydentem — powiedziała „Gazecie Olsztyńskiej” Anna Morhun, drużynowa z hufca Wołyn z miasta Zdobunów. — Już wśród wracamy do swoich domów. Mogliśmy tu odpocząć od wojny i o niej nie myśleć — dodała.

Drużynowa z hufca Wołyn nie kryła wzruszenia, kiedy mówiła o pobycie w Polsce oraz niepokojach, który wywołuje u niej wojna. Harcerze, którzy przyjechali z Ukrainy mieli zapewnioną przez organizatorów pomoc psychologiczną.

— Na miejscu jest trzech psychologów. Jako Związek Harcerstwa Rzeczypospoli-

tej zapewnił nam naszą zaprzyjaźnioną organizację z Ukrainy, Harcerstwu Polskiemu w Ukrainie, takie warunki, w których mogli zorganizować obóz dla swoich harcerzy. To ich instruktorzy organizują im wypoczynek, mają szansę zorganizować dzieciom czas — powiedziała nam wiceprzewodnicząca ZHR, harcmistrzyni Małgorzata Siergiej.

Harcmistrzyni przypomniała też, że spotkania Prezydenta RP z harcerzami są już tradycją, do której Andrzej Duda wraca po przerwie związanej z obostrzeniami covidowymi.

— Pan prezydent odwiedza nasze obozy praktycznie każdego roku. Teraz, kiedy dowiedział się o obecności polskich harcerzy z Ukrainy, zdecydował o odwiedzeniu naszego obozu — powiedziała wiceprzewodnicząca ZHR.

Harcerze, jeszcze przed przyjazdem prezydenta, zebrał się na uroczystym apelu. Kiedy Andrzej Duda przyjechał, złożyli mu meldunek. Prezydent po jego przyjęciu przywitał się osobiście z każdym z harcerzy. Zwiedził obóz, przyjął też pamiątki przygotowane przez uczestników harcer-

skiego wypoczynku. Dopytywał też wielu z harcerzy o ich pobyt zarówno na obozie, jak działalność na terenie Ukrainy.

— Dzisiaj wszyscy zobaczyli, jak wiele jest dobra pomiędzy ludźmi — podsumował prezydent.

W Ząbii na Andrzeja Dudę czekali również wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojecki, wojewódzki kurator oświaty Marek Nowacki oraz starosta powiatu olsztyńskiego Andrzej Abako. Ten ostatni wręczył Prezydentowi RP upominki promocyjne związane z Warmią i Mikołajem Kopernikiem.

— Rozmawialiśmy m.in. o Szlaku Świętej Warmii, o pięknie naszych tere-

nów — starosta olsztyński Andrzej Abako zdradził dziennikarzom temat rozmowy z prezydentem.

Wojewódzki kurator oświaty Marek Nowacki w rozmowach z dziennikarzami mówił o sytuacji w Ukrainie. Podkreślał, że silna więź między narodami polskim i ukraińskim teraz jeszcze bardziej się wzmocniła.

— To trudny czas dla Ukrainy, i to nie z jej winy. Ukraina prowadzi wojnę obronną z imperialną Rosją. Tak naprawdę prowadzi ją w naszym imieniu — powiedział Marek Nowacki.

Wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojecki w rozmowie z „Gazetą Ol-

sztyńską” podkreślił wymiar braterstwa i wspólnoty widoczny podczas spotkania Prezydenta RP z harcerzami w Ząbii. Nie ukrywał też uznania dla ZHR, który był organizatorem obozu.

— Obecnie w Ukrainie jest niemożliwe zorganizowanie obozowiska w lesie. Polscy harcerze z Obwodu Warmińsko-Mazurskiej ZHR przygotowali ukraińskim bezpieczny wypoczynek. To wyraz bardzo potrzebnej obecnie solidarności — powiedział nam Artur Chojecki.

Harcerze otrzymali od wojewody kosz słodczy. Było widać, że prezent bardzo przypadł im do gustu. Największą radość mieli z niego najmłodsi druhowie.

— Mam nadzieję, że ten kosz umili ostatnie dni uczestnikom obozu na terenach naszej pięknej Warmii — stwierdził wojewoda.

Harcerze z Ukrainy wyjechali z Warmii w środę. W obozie uczestniczyło 160 druhow i druhen, przede wszystkim z Ukrainy, ale również z Litwy.

— Niestety nie wszyscy z naszego hufca mogli tu przyjechać. To był dla nas bardzo piękny czas. Oczywiście chciałoby się, żeby trwał dłużej, ale wracamy do swoich rodzin — powiedziała nam drużynowa Anna Morhun z Zdobunowa na Wołyniu.

— Będziemy wspominali naszych gości i spotkanie z panem prezydentem — podsumowała harcmistrzyni Małgorzata Siergiej z ZHR.

DZIĘKUJEMY WAM, BRACIA, ZA RZEKĘ POMOCY

HUCULSKA POETKA GALINKA MÓWI, ŻE POLSKA I UKRAINA BYŁY DO NIEDAWNA JAK DWA STRUMYCZKI, PŁYNĄCE OBOK SIEBIE. KAŻDY ZE SWOJĄ HISTORIĄ. TA WOJNA SPOWODOWAŁA, ŻE STRUMYKI SIĘ POŁĄCZYŁY W JEDNĄ WIELKĄ RZEKĘ. JADĘ TO SPRAWDZIĆ. DOŁĄCZAM DO MISJI, KTÓRA WIEZIE 6 TON POLSKIEJ ŻYWNOŚCI DO UKRAINY.

Zbyszek, Jarek, Sylwek i Stefan. Najpierw bus z przyczepką, a potem osobowy podążający jego śladem. Koło północy docieramy do Lwowa. Jest już godzina policyjna. Nasz hotel jest w centrum. Okna w kamienicach wokół przyciemnione grubymi zasłonami. Trochę hałasujemy. Zza zasłon widać sylwetki ludzi obserwujących, co się dzieje. Młoda dziewczyna

wpuszcza nas do hotelu przez wielką metalową bramę. 500 hrywien za osobę za noc (1 zł to 8 hrywien). Wszędzie ciemno. Prosimy opiw. — Alkohol sprzedawany jest u nas tylko między 12 a 16 – nie daje się przekonać dziewczyna. Okazuje się, że jest Rosjanką. Jej rodzice przeprowadzili się do Lwowa po II wojnie światowej. — Sława Ukrainie – sprawdzamy ją. — Herojam sława – odpowiada z uśmiechem.

Ona też jest już w tej rzece.

ZOJA Z ZAPOROŻA

— Rano z ukraińskimi przyjaciółmi jedziemy na przedmieścia Lwowa. Piękny sklep z ceramiką. Wiktoria prowadzi nas schodami w dół. Spora piwnica. Zaadoptowana na mieszkanie. Prowizoryczne łóżka poustawiane jedno przy drugim na drewnianych podestach. Pod niskim stropem suszą się ubrania. Na szafkach przy łóżkach osobiste rzeczy i kosmetyki. Na ścianach zdjęcia, flagi Ukrainy, dziecięce rysunki i wiersze. Wita nas Zoja. Przed wojną mieszkała w Zaporozżu. Pracowała z młodzieżą. Pisała wiersze, scenariusze, organizowała przedstawienia. Gdy przyszła wojna, zdecydowała się uciekać. Dzisiaj mieszka tutaj, w piwnicy, razem z czterdziestką innych uchodźców ze wschodu Ukrainy. Są pod opieką dobrego człowieka, Wołodymyra, właściciela firmy produkującej ceramikę.

Roksolana Watujczak i Sofia Watujcza witają chlebem biskupa przed nabożeństwem pielgrzymkowym

— On bohater, a wy prawdziwi bracia — mówi Zoja i płacze. Przytula się do Zbyszka.

Rzeka płynie tu spokojnym, szerokim nurtem.

JEEPY DLA ARMII

Mała dziewczynka ma dla nas prezenty: figurki z plasteliny. Przytula się ufnie do każdego z nas. I znowu łzy. Ojca nie widziała od marca. Tęskni. Jedziemy dalej. Nasi ukraińscy przyjaciele prowadzą nas na wschód. Kilka godzin później spotykamy się w przydrożnym sklepie z Mikołajem. Wygląda jak rugbysta. Wysoki, wysportowany, szerokie ramiona i wypięta, umięśniona pierś. Wojskowa bluza i spodnie z ochraniaczami na kolana. Służy w jednostce specjalnej, najbliższej frontu jak się tylko da. Ufa nam. Wyjmuje smartfona. Pokazuje swój oddział i film z ćwiczeń. Na jednym z nich leży z karabinem snajperskim. — 12,7 mm — wyjaśnia szybko. Jego oddział potrzebuje jeepów z napędem na cztery koła. Konieczne diesle. Zbierają nimi rannych z miejsc, do których nie dojadą medycy. Te jeepy ratują życie, dlatego są takie ważne. Pakuje swój samochód i odjeżdża na wschód.

Rzeka potrzebuje jeepów. Więc będą jeepy — obiecuje Zbyszek.

TWARÓG ZE ŚMIETANĄ

Wracamy na południowy szlak w kierunku Karpata. Jedziemy do naszego punktu docelowego, do Bystrca, wysoko w górach. Tam mieszka 50

rodzin, głównie Huculi, ale są też uciekinierzy ze wschodu. Co trzecia rodzina w Bystrcu ma żołnierza na froncie. W czerwcu jeden z nich wrócił w trumnie. Viking był dowódcą kompanii czołgów. Zginął podczas zwiadu. Jego samochód wpadł pod ostrzał artyleryjski. Zmasakrowane ciało mieszkańcy Bystrca pochowali niedaleko głównego wejścia do cerkwi pod koniec czerwca.

Mieszkamy u Maryi. Ma pokoje dla turystów, ale odkąd wybuchła wojna, niewielu ich tu przyjeżdża. Jemy późną kolację. Skromnie. Herbata z mięty, do tego twaróg ze śmietaną, ukraińskie leniwe ze słoniną i kielbasa do czarnego chleba. Uzgadniamy rozdział przywiezionej żywności. Najwięcej dostaną rodziny, które mają żołnierzy na froncie. Tak będzie wszędzie. Na pierwszym miejscu potrzeby wojska, a później cała reszta. Jest ciężko, nasi gospodarze mówią, że nie wszyscy pracujący tutaj dostają wypłaty. 75-letni Iwan, ojciec Maryi żyje z emerytury. Po przeliczeniu na złotówki, to 250 złotych miesięcznie, a ceny w Ukrainie wciąż rosną. Jakoś sobie radzi, bo życie na wsi jest tańsze niż w mieście. Jest wdzięczny za pomoc z Polski.

GÓRAL W HABICIE

Z pobliskiej Dzembronii, podobno najpiękniejszego miejsca w Karpatach, po żywność, którą przywieźliśmy, przyjeżdża bazylianin, Ojciec Tymoteusz — Sławomir Fesz. Gdy słucha

się tego człowieka, serce bije mocniej. Otacza go aura spokoju i mądrości. Jego rodzina została przesiedlona w ramach akcji „Wisła” do Głogowa. Jest Łemkiem, mieszkał długo w Polsce, ale teraz żyje wśród Huculów. Wszędzie, gdzie się pojawiał, zostawiał po sobie trwałe ślady, nie tylko duchowe. Przez 7 lat był w parafii grekokatolickiej w Kętrzynie. To on pokonał wszelkie przeciwności administracyjno-prawne i rozpoczął budowę cerkwi przy Dworcowej.

Od 22 lat mieszka w Ukrainie i sprawia, że ta rzeka płynie coraz piękniej. Polak, Łemko, Hucul, Ukrainiec. W tej rzece tego nie widać, jest po prostu człowiek.

Z Ojcem Tymoteuszem przyjechał mężczyzna. Ma na sobie bluzę w kolorze khaki. To tutaj najpopularniejsza barwa. Po zakończonym rozładunku żywności podchodził do każdego z nas, ścisnął mocno rękę i patrząc głęboko w oczy recytował: dziękuję w imieniu narodu ukraińskiego.

Rzeka uśmiecha się do nas i przyspiesza rytm serca.

LWOWSKA KAWA I SYRENA

Bierzemy udział w pielgrzymce do miejsca, gdzie kilkaset lat temu pastuszkowi ukazała się Matka Boska. 4 kilometry pod górę. Ciężko. Kamienna droga, wijąca się wokół wzgórz. Na górze cudowne źródło ze świętą wodą. Piją z niej wspólnie wszyscy.

CZY TO TEŻ TA RZĘKA?

Po niedzielnym święcie 150-lecia cerkwi w Bystrcu wracamy do Lwowa. Trwa już godzina policyjna. Nie możemy znaleźć swojego hotelu. Kręcimy się wokół placu przy pomniku Mickiewicza. Zauważamy czwórkę policjantów. Idziemy w ich kierunku. Pytamy o adres hotelu. Młody policjant uśmiecha się i dzwoni do hotelu. Rozmawia chwilę, pokazuje nam kierunek i mówi, że ktoś wyjdzie przed budynek, żebyśmy mogli łatwiej trafić.

Teraz już dokładnie widzę kolejny nurt tej wielkiej rzeki. Policjant, ale przede wszystkim człowiek.

Rano pijemy lwowską kawę i zjadamy się świeżymi, jeszcze ciepłymi croissantami. Miasto budzi się do życia. Ludzie idą do pracy, czytają najnowsze informacje w telefonach. Sklepiarze myją szyby w sklepach, samochody dostawcze przywożą świeże pieczywo. Sielankę przerywa donośny odgłos alarmu. Ludzie szybko znikają z chodnika. My idziemy do piwnicy w hotelu. Czekamy. Rakiet podobno lecą z terenu Białorusi. Nie dolatują, syreny odwołują alarm, ale to już zupełnie inny strumień.

JAROSŁAW ŻUKOWSKI

UCZESTNICY

Misja humanitarna była w Ukrainie od 2 do 8 sierpnia. Uczestniczył w niej Zbyszek Homza, który jest lekarzem i pracuje w Kętrzynie. Typowy przykład ADHD — nie śpi, nie odpoczywa, a działa. To trzeci jego wyjazd z pomocą dla Ukrainy. Jarek Słoma to przewodniczący jedynej w kraju komisji ds. mniejszości narodowych Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Spokojny, stateczny i odpowiedzialny. To on podejmował decyzje w sytuacjach kryzysowych, których było sporo. Po raz trzeci jechał z pomocą. Sylwek Ruszczak dał do dyspozycji swój samochód i wlewał do niego benzynę. Stefan Melnyk jedzie swoim bussem do Ukrainy już po raz dziesiąty. To prawdziwy weteran wojennej pomocy potrzebującym. Zawsze uśmiechnięty i pogodny, gotowy do pomocy o każdej porze dnia i nocy.

DARCZYŃCY I OSOBY WSPIERAJĄCE

Oleksandr Plodystyi, Konsul Generalny Ukrainy w Gdańsku; Marek Borowski, dyrektor Banku Żywności w Olsztynie; Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny; Marta Kamińska, Wójt Gminy Barciany; Bernadeta Hordejuk, przewodnicząca Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego; Roman Luchawski, przedsiębiorca z Reszla, Marcin Piwowarczyk, dyrektor ZPM Mleko Pol Mragowo; Wiesław Pancer, prezes PWiK Olsztyn; Zenon Tymcio, przedsiębiorca Kętrzyn; Janusz Czerwiński, przedsiębiorca Kętrzyn; Janek Ożański, przedsiębiorca Kętrzyn.

KONDOLENCJE

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

mjr Ireneusza Hurynowicza

pseudonim „Góra”,
weterana wojennego, zasłużonego żołnierza Armii Krajowej, wiceprezesa zarządu głównego Niezależnego Związku Żołnierzy AK, Honorowego Członka Warmińsko-Mazurskiej Rady ds. Kombatanów i Osób Represjonowanych, wspaniałego, oddanego sprawom Ojczyzny człowieka.

Rodzinie Zmarłego

wyrazi głębokiego współczucia przekazują

Robert Szewczyk Piotr Grzymowicz
Przewodniczący Rady Miasta Prezydent Olsztyna

W IGLE ZAWSZE BYŁO JAK SPOD IGŁY

BLISKO 30 LAT TEMU PRZESTAŁA ISTNIEĆ ROBOTNICZA SPÓŁDZIELNIA PRACY KRAWIECKIEJ „IGŁA” W MORĄGU. PO LATACH PO RAZ PIERWSZY SPOTKALI SIĘ PRACOWNICY TAK WAŻNEGO KIEDYS DLA MIASTA ZAKŁADU PRACY. TO JANINIE SUCHENEK UDAŁO SIĘ ZGROMADZIĆ 50 OSÓB, DLA KTÓRYCH TA FIRMA BYŁA DOMEM PRZEZ WIELE LAT.

WIESŁAWA WITOS
w.witos@
gazetaolszynska.pl

Janina Suchenek przepracowała w morąskiej Robotniczej Spółdzielni Pracy Krawieckiej „Igła” 20 lat. To ona była organizatorką niezwyklego spotkania po latach.

— Zaczęłam pracę w „Igle” w dniu swoich 19 urodzin — opowiada pani Janina. — Najpierw na maszynie, później na prasowaniu i jako brygadziśka. Pewnego dnia prezes dał mi zadanie. Powiedział, że przyszło pismo z domu dziecka, w którym proszą o pościel i spodnie

Archiwalne zdjęcia z albumu Morąg na starej fotografii — pracownicy „Igły”

dla dzieci. Dostarczyłam im 16 rozmiarów wzrostów i powiedziałam, żeby pomierzyli i napisali, którego ile trzeba. Tak zrobili. I tak rozpoczęła się moja przygoda jako intendentki. Praca w „Igle” była fajna, choć bywało ciężko.

Załoga „Igły” była jak rodzina...

— Pamiętam, jak 9 czerwca mój 5-letni synek miał wypadek, był w szpitalu, stracił rękę — opowiada nasza rozmówczyni. — Wróciłam ze szpitala, akurat w pracy światła nie było, ale był za to głośny płacz kobiet, głośniejszy niż jakby wszystkie maszyny chodziły... Ja wtedy po tygodniu siedzenia w szpitalu byłam taka siwiutka — pokazuje na siwe włosy. — A miałam wtedy 25 lat.

50 OSÓB NA ZJEŻDZIE

Była już organizatorką trzech rodzinnych spotkań, więc pomyślała, że może by tak zorganizować spotkanie pracowników dawnej „Igły”.

— Co pojechałam do koleżanek, to widzę, że siedzą w domach i nigdzie nie chcą się ruszać — opowiada Janina Suchenek. — Postanowiłam wszystkich ożywić, przywrócić im

wiarę w to, że razem można więcej. Jeździłam rowem, chyba przejechałam ze 100 kilometrów — śmieje się. — Zawiadamiałam po trzy razy, że jest spotkanie, żeby przyszli... Mówiłam: macie przyjechać, a jak trzeba będzie to przysłać samochód. I tak udało się ściągnąć tyle osób. Poszłam też do morąskich zakładów pogrzebowych, żeby w tym dniu i w tych godzinach nie robili pogrzebów. Mam pieczątki od zakładów pogrzebowych, że zostali zawiadomieni. Chciałam, żeby o 12 była msza, a później spotkanie. I z tym poszłam do księży. Oni mówią mi, a po co to daję? A ja im na to: żeby ksiądz wiedział, że niestety pogrzebów nie będzie. I się udało — opowiada dzielna organizatorka.

Na pracowniczy zjazd przybyło około 50 osób. Wszyscy byli zgodni co do tego, że warto było na nie przybyć i wspominać dawne czasy.

36 LAT PANI DANUTY

— Bardzo fajne spotkanie — oceniła 91-letnia Danuta Szkudelska, która w „Igle” przepracowała 36 lat. — Jasia warta wszystkich pieniędzy ode mnie za zorganizowanie tego dnia. Cudowna kobieta, żeby nie ona, to nikt tego by nie zorganizował. Jak byłam młoda, to organizowałam zabawy w zakładzie pracy, maszyny się wносиło do magazynu i robiło się bale w niedzielę, bo w soboty się pracowało. Robiliśmy bal na całą parę. Kilka razy do roku. Później, jak były elektryczne maszyny, to już

nie, bo nie można było. Jest co wspominać. Było bardzo fajnie i dzisiaj też jest.

Idodaje: — 19 lat miałam skończone, jak rozpoczęłam pracę. Pracowałyśmy po 8 godzin. Jak wagon odchodził i trzeba było przygotować towar, to wtedy dłużej. Brygady były 16-, 8- i 10-osobowe. Każda z nas miała swoją maszynę. Przyszywało się wszystko: rękawy, kołnierze itp., czyli produkcja taśmowa. Szyłyśmy płaszcze, garsonki, dziecinne rzeczy i bieliznę. Dla mnie nie było to trudne, bardzo szybko robiłam, pracowałyśmy na akord. Było zapłacone od sztuki. Ja byłam sprytna do roboty, u mnie zawsze było na czas i tyle.

NIE MIELI SZANS

Na spotkaniu nie zabrakło ostatniego prezesa spółdzielni Bogdana Pietkiewicza.

— Od 1981 roku byłem prezesem „Igły” do końca istnienia zakładu — mówi. — To był trudny okres, ciężko o tym mówić, bo najpierw piękny rozkwit, budujemy dużo, a w pewnym momencie przyszła odgórna decyzja o likwidacji spółdzielni. Najpierw likwidowali PGR-y, a później spółdzielnie. Niestety nie było szans, żeby się utrzymać na rynku. Niestety nie dało się tego uratować.

Takie spółdzielnie dawały zatrudnienie wielu ludziom. Było zatrudnionych około 600 osób. Dwa zakłady w Morągu na Pomorskiej i Warmińskiej i zakład w Młynarach. Pracowały całe pokolenia: matki i córki.

WAŻNE SŁOWA

W mszy odprawionej w kościele p.w. św. Piotra i Pawła w Morągu uczestniczyli wszyscy uczestnicy spotkania.

— Gdy z roku na rok przybywa nam lat i gdy nasz pesel coraz bardziej przypomina, że lata upływają, młodość odchodzi, to też widzimy, że trudno o szczęście w naszym życiu — mówił w kazaniu ks. Dawid Krawiec. — Teraz, przez wiele lat po zamknięciu waszego zakładu, tworzycie wspólnotę ludzi, których coś wiąże, których wiąże trud pracy (...). Dziś się dziękujemy za każdą chwilę radości, szczęścia. Prosimy, abyśmy potrafili tworzyć dobre, zdrowe relacje, potrafili żyć w zgodzie z drugim człowiekiem, potrafili dalej tworzyć wspólnotę, choć wasz zakład już nie istnieje. Potrafili się na co dzień wspierać na tyle, na ile jesteście w stanie, udzielać sobie pomocy i kontaktować się.

Po nabożeństwie uczestnicy pełnego wzruszeń spotkania wspominali lata spędzone w „Igle” przy wspólnym stole. Skoro tym razem się udało, organizatorka zapowiada kolejną.

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52

www.gracjaolszyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 3 września 2022 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy
• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko kupon z papierowego wydania gazety.

Uczestnikom nie brakowało tematów do rozmów

WIEMY, JAK BĘDZIE WYGLĄDAŁ HOTEL W RYBAKACH

Investor pokazał wizualizację hotelu w Rybakach

W Rybakach ma stanąć hotel, ale to, co dzieje się wokół jego budowy to czarny PR, który przybrał na sile, gdy inwestor pokazał wizualizację obiektu. Ta bowiem pokazuje, że nie będzie to żaden monstrualny obiekt, jak straszą mieszkańców przeciwnicy inwestycji. Zaprzecza większości argumentów, które dotąd były forsowane w petycjach i internecie.

Nowoczesny, wkomponowany harmonijnie w otoczenie i przede wszystkim żaden moloch, tak ma wyglądać hotel w Rybakach, którego wizualizację przedstawił inwestor. O tej inwestycji mówi się od kilku lat. A im bliżej końca uchwalania przez gminę planu zagospodarowania dla terenu, gdzie miała być powstać hotel, tym większa nagonka na inwestora i na jego plany. Bo jak to u nas często bywa, znaleźli się tacy, którzy robią wiele, żeby w naszym regionie „nie było nic”, żeby wszystko zostało po staremu. Byle im było dobrze.

Przeciwnicy budowy hotelu szerzą nieprawdę informacje, straszą mieszkańców, porównując przyszły hotel w Rybakach do wielkiego hotelu w Pobierowie na ok. 1 100 pokoi. Zbierają podpisy pod petycją przeciwko, jak głoszą, betonowaniu Jeziora Łańskiego. Tyle że wizualizacja, którą przedstawił inwestor pokazuje prawdziwe oblicze przyszłej inwestycji i ucinając jak nożem manipulację przeciwników inwestycji, że miały to być obiekty monstrualne.

Zresztą inwestor od początku podkreślał, że nie ma w planach budowy wielkiego hotelu. Według zamierzeń będzie to obiekt hotelowy średniej wielkości wraz z zespołem domów, salą konferencyjną, strefą prozdrowotną i spa. Zajmie zaledwie 10 proc. z 16,5-hektarowej działki i pomieści maksymalnie 600-700 osób w ok. 350 pokojach.

Rafał Szczepański, prezes zarządu spółki Projekt Rybaki-Łańsk, która ma wybudować hotel, wielokrotnie to mówił, kreśląc plany przyszłej inwestycji.

— Po raz kolejny chcę jasno oświadczyć, że nie planujemy budowy żadnego ogromnego obiektu, co niektórzy próbują nam zarzucać, insynuując, że będzie to hotel na dwa tysiące gości, gdy w rzeczywistości będzie maksymalnie ich 700. To jest po prostu celowa manipulacja, która ma na celu zablokowanie inwestycji. Wiemy o tym, że za działania z obszaru czarnego PR odpowiada agencja lobbująca, która wprowadza w błąd na temat naszej inwestycji także parlamentarzystów. Analizujemy tę sytuację z prawnikami, ponieważ kłamią na nasz temat w sposób niewyobraźalny — zaznacza prezes Szczepański.

Przeciwnicy inwestycji rozpowszechniają informacje, że będzie ona zagrożeniem dla środowiska. Obroncy tylko czego? Na pewno nie przyrody, bo o nią raczej można być spokojnym, zważywszy, że nad zgodnością planu w zakresie ochrony przyrody czuwa RDOŚ w Olsztynie, która wskazała warunki, które musi spełniać, w szczególności w kontekście przepisów dotyczących Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej. Plan określi co i gdzie można budować, stawia konkretne warunki, które musi spełnić przyszły inwestor. Czarno na białym.

Czego bronią więc protestujący? Miejsca, gdzie były kiedyś tuczarnie, obory, bo za komuny mieściło się tu gospodarstwo pomocnicze, które obsługiwało rządowy ośrodek w Łańsku. Dziś są tu puste pola, a tereny te w gminnych planach zostały przewidziane pod rozwój usług turystycznych, bo chyba nikt nie chciałby powrotu tu do intensywnego tuczu świń.

Protestują, bo mają po sąsiedzku swoje dachy, posiadłości, biznesy. To powód. Ale tego nie ma w ich petycji przeciwko budowie hotelu. Nie ma słowa, że niektórzy mają duże tereny nad jeziorem. A pojawienie się inwestora krzyżuje im ich plany biznesowe.

— Chcieliby mieć Jezioro Łańskie tylko dla siebie — mówi prezes Szczepański.

Hotel w Rybakach nie jest pierwszym, który będzie w tej okolicy. Pomijając już kwestię trwającej obecnie rozbudowy ośrodka wypoczynkowego w Łańsku, co zresztą „obroncom przyrody” jakoś nie przeszkadza, to są tu inne już hotele.

Jest Warmia Park (niedawno rozbudowany) i Marina Golf Club Mazury. Oba działają już od dłuższego czasu, oba leżą nad okolicznymi jeziorami. Nie tylko nie zaszkodziły okolicy, ale pozwalają wypoczywać turystom i zarabiać okolicznym mieszkańcom, a wszystko to w harmonii z przyrodą i z zachowaniem wysokich standardów ochrony środowiska. Obecnie modernizowany jest dawny hotel Kormoran w Mierkach nad jeziorem Plusznym. Istnieje też ośrodek na półwyspie Lalka, należący do przeciwników nowej inwestycji hotelowej.

Bo też, gdzie miałyby być hotele, jak nie w atrakcyjnych miejscach. Owszem można postawić hotel, gdzieś w szarym polu, gdzie pewnie nikomu nie będzie przeszkadzał, tylko jaki to ma sens. Dobrej klasy hotele przyciągają też bardziej świadomych turystów, którzy chcą skorzystać z wszelkich dobrodziejstw regionu, w tym z ofert lokalnych przedsiębiorców, a także ze szlaków rowerowych, kąpielisk i usług prozdrowotnych. Do przyciągnięcia turystów same lasy i jeziora dzisiaj już nie wystarczą.

Jednak dla zdecydowanej większości mieszkańców Pluszek czy Rybak za tą inwestycją kryją całoroczne miejsca pracy czy dodatkowe podatki dla gminy, z których potem będą realizowane gminne inwestycje. Tym bardziej część mieszkańców Rybak poczuła się wpuszczone w maliny przez protestujących, o czym świadczy ich czerwcowe pismo do radnych i wójta gminy Stawiguda.

— „Informujemy, że zostaliśmy wprowadzeni w błąd przez przeciwników tej inwestycji, co do jej skali, charakteru i podpisaliśmy się pod przygotowanymi przez nich protestami. Zrobiliśmy to w przekonaniu, że inwestor chce zbudować gigantyczny hotel, który zagrazi jezioru i negatywnie wpłynie na nasze życie — mieszkańców Rybak” — napisali w piśmie i dalej:

— „Jednakże po zapoznaniu się z obszernymi informacjami, jakie otrzymaliśmy od spółki Projekt Rybaki-Łańsk, która zamierza zbudować hotel w naszym sąsiedztwie, stwierdzamy, że nasze obawy okazały się bezpodstawne. Dowiedzieliśmy się, że hotel wcale nie będzie wielki, ale bardzo ekologiczny i nowoczesny. Otrzymaliśmy także zapewnienie, że wspólnie z inwestycją będą realizowane prace, które poprawią jakość naszego życia, jak choćby doprowadzenie do Rybak instalacji gazowej czy modernizacja sieci kanalizacyjnej i drogowej.”

— „Dlatego wyrażamy poparcie dla inwestycji planowanej przez spółkę” — czytamy na końcu pisma, pod którym podpisali się mieszkańcy Rybak.

Inwestor chce zrealizować jeden z najnowszych obiektów tego typu w Polsce.

— Hotel, który powstanie nad Jeziorem

Łańskim w Rybakach, nawiąże architektonicznie do warmińskiej tradycji i zostanie wkomponowany w krajobraz — dodaje prezes spółki. — Jego koncepcja jest nastawiona na poszanowanie przyrody. Na terenie kompleksu zostanie wprowadzona m.in. komunikacja elektryczna, która wyeliminuje indywidualny transport spalinowy. Budynki będą efektywne energetycznie, tak aby spełniały wysokie wymagania środowiskowe. Zostaną wyposażone w system ogrzewania, czerpiący energię z pomp ciepła i gazu, a prąd będzie pozyskiwany m.in. z własnej instalacji fotowoltaicznej.

Dzięki tej inwestycji gaz popłynie również do mieszkańców Pluszek i Rybak, bo do tej pory podciągnięcie gazu do wsi z punktu widzenia dostawcy było nieopłacalne. Przy okazji budowy nowej sieci, zmodernizowana będzie przestarzała sieć kanalizacji obejmująca Pluski i Rybaki. Co ważne spółka zobowiązała się, że będzie partycypować w przebudowie i modernizacji drogi z Pluszek i Rybak, która ominie centrum Stawigudy, tak by maksymalnie odciążyć ruch w samej Stawigudzie.

Spółka mogła skorzystać z innej ścieżki inwestycyjnej, a mianowicie wystąpić do wójta gminy o wydanie tzw. warunków zabudowy dla swojej inwestycji. Jednak czeka na uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który umożliwi budowę hotelu. Jeszcze w sierpniu ma odbyć się debata publiczna nt. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego nad Jeziorem Łańskim w obrębie Rybaki, gmina Stawiguda.

Spółka działa transparentnie, zgodnie z literą prawa, ale już niekoniecznie postępują tak przeciwnicy budowy hotelu rozpowszechniając nieprawdziwe informacje, wręcz szkalujące spółkę. Jak się dowiedzieliśmy niektóre z tych działań stały się podstawą postępowań sądowych, o wszczęcie których zwróciła się spółka Projekt Rybaki-Łańsk, albowiem działania te wypełniały znamiona czynów nieuczciwej konkurencji.

AM

DŁUGOWIECZNY FAN COCA-COLI

OSIEM DEKAD
WSTECZ
ZACZYNAŁ OD
ROZNOSZENIA
GAZET, A 62 LATA
TEMU ZAROBIL
PIERWSZY
MILION. DZIŚ
92-LETNI
WARREN
BUFFETT, ZWANY
„WYROCZNIĄ
Z OMAHA” JEST
JEDNYM ZE
ŚWIATOWYCH
GURU
W DZIEDZINIE
INWESTOWANIA,
A JEGO MAJĄTEK
TO PONAD 117
MLD DOLARÓW
(NR 5 NA LIŚCIE
„FORBESA”).

„ZAWSZE WIDZIAŁEM, ŻE BĘDĘ BOGATY”

O tym, że aby odnieść sukces, trzeba wziąć sprawy w swoje ręce, urodzony w 1930 roku Warren Buffett, syn maklera i kongresmena Partii Republikańskiej, wiedział od najmłodszych lat. Między innymi dlatego już jako nastolatek miał kilka własnych maszyn do pinballa, które rozstawiał w okolicznych restauracjach i punktach usługowych, a przed skończeniem szkoły średniej był szczęśliwym posiadaczem mierzącej 40 akrów działki w stanie Omaha.

Jak na prawdziwego biznesmena przystało, Buffett studiował w szkole biznesu na Uniwersytecie Nebraski, a następnie uzyskał tytuł magistra na Uniwersytecie Columbia. Tenże okres w życiu założyciela funduszu Berkshire Hathaway jest jednak szczególnie z racji poznania prof. Benjamina Grahama, który postanowił zatrudnić młodzieńca w firmie Newman Corporation. Przyjmuje się, że staż spędzony w firmie prof. Grahama, którego Buffett uważa za swojego mentora, w dużej

mierze ukształtował początkowe podejście późniejszej „Wyroczni z Omaha” do inwestowania.

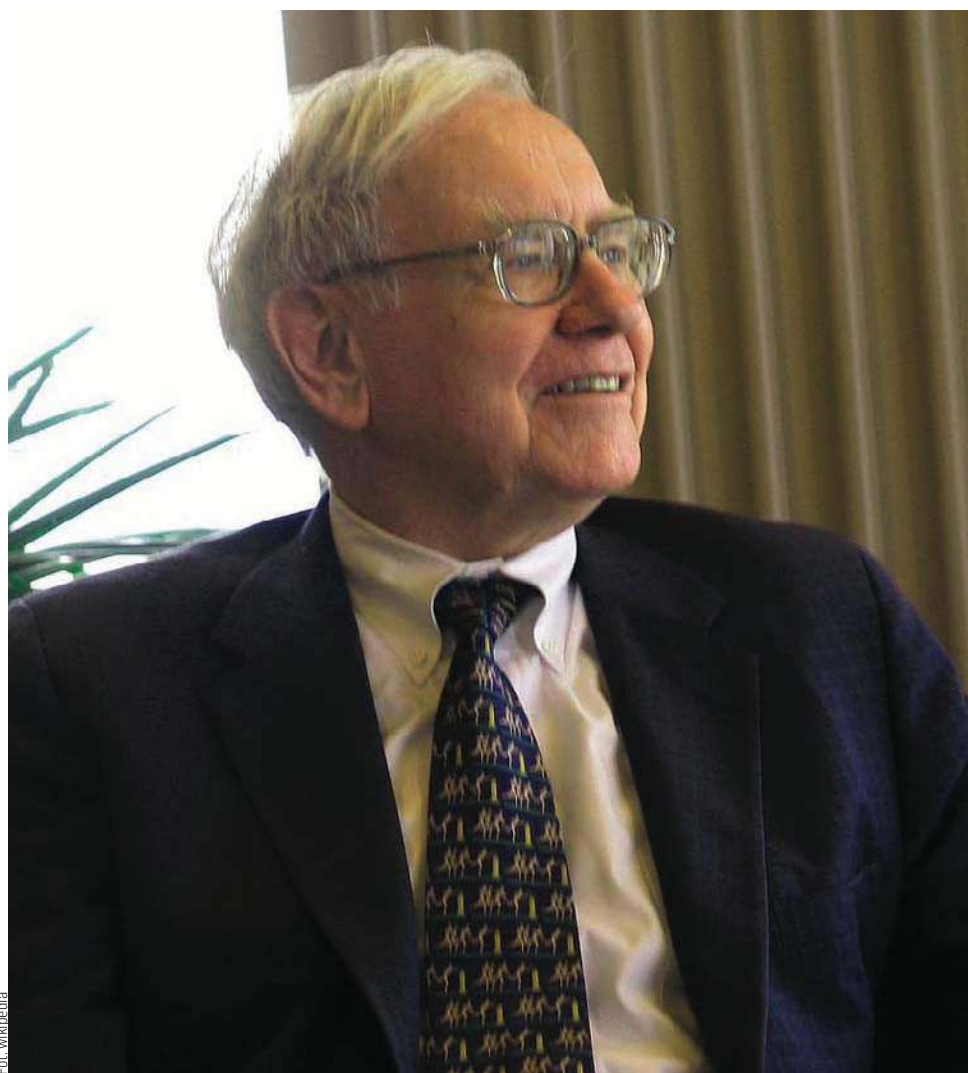
Gdy Newman Corporation upadła, Buffett wrócił do domu i rychło założył powierniczą spółkę komandytową. Wówczas miał zaledwie 25 lat, ale pozyskując inwestorów sprawił, że jego spółka zaczęła się gigantycznie rozrastać. 5 lat później oficjalnie był już na liście milionerów i zrealizował jeden ze swoich celów życiowych, albowiem wedle legendy Buffett w młodości miał przysiąc sobie, że zostanie milionerem przed ukończeniem trzydziestu lat: „Gdy nie osiągnę celu, rzucę się z najwyższego budynku w Omaha”.

„POWINIENES PRZEBYWAĆ Z LUDŹMI LEPSZYMI OD SIEBIE”

Od tego momentu winda przyspieszyła. W 1965 roku inwestor z Omaha miał już na koncie 26 mln dolarów, a trzy lata wcześniej kupił zmierzającą w kierunku bankructwa firmę Berkshire Hathaway. Pierwsze, co zrobił, to zmienił profil podupadającej firmy z tekstylnego na inwestycyjny. W 1968 roku, gdy Richard Nixon wygrywał wybory prezydenckie w USA, Buffett po wykupieniu pakietu większościowego w Berkshire Hathaway swój majątek pomnożył do 104 milionów.

„Nie można zrobić dobrze interesu ze złą osobą” – mówi Warren Buffett, który nierzadko podkreśla etyczny wymiar prowadzenia biznesu. Może więc na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku inwestor spotykał niewłaściwe osoby, bo jego majątek zaczął się sukcesywnie kurczyć. Było to jednak tylko chwilowe załamanie pogody, bo w 1983 roku Buffett z 620 mln dolarów na koncie był już globalnym krezurem.

W myśl zasady, że pieniądz robi pieniądz, jego bogactwo wciąż rosło. Prawdopodobnie więc otaczał się ludźmi lepszymi od siebie, bo jak sam powiedział: „Powinieneś przebywać z ludźmi lepszymi od siebie. Dobieraj współpracowników, których zachowanie jest lepsze niż twoje,

wanie jest lepsze niż twoje, a będziesz zmierzał w tym samym kierunku”.

W 1986 roku inwestor przekroczył kolejną granicę, albowiem jego nazwisko zostało wpisane na listę miliarderów. Ale to nie koniec, gdyż na początku XXI wieku majątek Buffetta wynosił 35,7 mld dolarów.

„NIE TRZEBA ROBIĆ NADZWYCZAJNYCH RZECZY, BY OSIĄGAĆ NADZWYCZAJNE REZULTATY”

Jednocześnie z chwilą gdy na koncie miliardera zaczęły pojawiać się astronomiczne sumy, zaczął on przywiązywać coraz większą wagę do działalności charytatywnej. Skądinąd w myśl sformułowanej przez siebie zasady: „Jeśli jesteś wśród 1 proc. najszcześniejszych ludzi na świecie, jesteś winien reszcie ludzkości, by myśleć o pozostałych 99 proc.”.

Szacuje się, że kwota przekazanych przez niego darowizn to dziesiątki miliardów dolarów. Przykładowo 14 czerwca br. Buffet przekazał kolejną

darowiznę w postaci 4 mld dolarów. Niniejsze środki trafiły do pięciu organizacji charytatywnych: fundacji Billa i Melindy Gatesów oraz czterech fundacji związanych z rodziną Buffetta.

Rozkładając to na czynniki pierwsze: Fundacja Gatesów dostała 11 milionów akcji, fundacja Susan Thompson Buffett (zmarła w 2004 roku pierwsza żona Buffetta) 1,1 miliona akcji, a trzy fundacje prowadzone przez jego dzieci, czyli Howarda, Susan i Petera, otrzymały po 770 tys. akcji. Wartość pojedynczej akcji to kwota ok. 277 dolarów.

Warren Buffett słynie także z oryginalnych sformułowań, których próbkę prezentujemy poniżej:

– „Nieważne, jak wielki masz talent i jak bardzo się starasz – niektóre rzeczy po prostu wymagają czasu. Nie uda ci się w miesiąc stworzyć dziecka, zapładniając dziewięć kobiet”.

– „Dopiero odpływ pokazuje, kto pływa nago”

– „Bądź ostrożny, gdy inni są zachłanni i zachłanny, gdy inni są ostrożni”

– „Nie trzeba robić nadzwyczajnych rzeczy, by osiągać nadzwyczajne rezultaty”

– „Podczas gdy większość Amerykanów z trudem wiąże koniec z końcem, my, superbogaci, korzystamy z wielkich ulg podatkowych. (...) Płacę niższe podatki niż moja sprzątaczką”.

Ostatnia z konstatacji nie jest może oryginalna, ale pokazuje świadomość Warrena Buffetta, który bynajmniej nie stracił kontaktu z rzeczywistością. Swoją drogą wedle inwestora: „Bogaci zawsze będą mówić: daj nam więcej pieniędzy, a my pójdziemy i wydamy je, a one potem spłyną w dół do reszty was, ale to nie działa i opinia publiczna zaczyna to rozumieć”.

Warto też wspomnieć, że Warren Buffett to bodajże najsłynniejszy na świecie fan Coca-Coli, której udziały kontroluje w 8,3%. Amerykański magnat finansowy deklaruje, że codziennie wypija kilka puszek najpopularniejszego na świecie napoju. O tym, że mówiąc Warren Buffett myśli Coca-Cola świad-

czy fakt, że firma swego czasu umieściła podobiznę miliardera na puszkach Cherry Coke w Chinach.

PROSTOTA – KLUCZ DO SUKCESU

Warren Buffett długo kupował złe, ale wyjątkowo tanie pod względem statystycznym spółki. Takowego podejścia do inwestowania nauczył go wspomniany prof. Graham, który sugerował, by kupować tanio i sprzedawać wówczas, gdy cena akcji wracała do wyceny godziwej. Zmiana filozofii inwestycyjnej Warrena Buffetta przyszła za sprawą Charliego Mungera (partner finansowy). Buffett przestał kupować tanie spółki i przestawił się na dobre w przyzwoitych cenach.

Warren Buffett metodą prób i błędów stworzył ze wszech miar unikatowy biznes. W Berkshire Hathaway pracuje zaledwie kilkadziesiąt osób i są to są te same osoby, które pracowały w firmie kilkanaście lat temu. Miliarder do pracy jedzie zaledwie kilka minut, a od kilkadziesiąt lat mieszka w tym samym domu. Poza tym w jego spółce nie ma departamentów, działu prawnego, relacji inwestorskich oraz działu kadr. W założeniu wszystko opiera się na prostocie i przekonaniu, że każdy wie, co do niego należy. Wie to też Warren Buffet, który jak sam mówi: „Czasem po prostu siadam w moim biurze i przez cały dzień czytam”.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

TEN TEKST JEST KOLEJNYM Z CYKLU: „O NICH SIĘ MÓWI”.

Wcześniej ukazały się: Jeff Bezos: Miliarder od książek; Sanny Marin: Kamień milowy czy kamień u szyi?; Liz Truss: Czy Liz Truss dorówna ikonie?; Michaił Gorbaczow: Miły uśmiech i zęby ze stali; Donald Trump: Biznesmen w Białym Domu; Dmitrij Muratow: Sprawiedliwy w Sodomie; Boris Johnson: Śmieszny, błyskotliwy i skuteczny; Olaf Scholz: Naiwny jak Niemiec?; Franciszek: Papież Franciszek; Emmanuel Macron: Na szczyt i powrotem?; Kamala Harris: Niszczycielska szklanych sufitów; Elon Musk: Wszystko jest możliwe?; Joe Biden: Nadzieja wolnego świata; Bill Gates: Zbawca ludzkości?

GORĄCE LINIE

Lato, żar leje się z nieba. Do nadmorskich miejscowości przybyły tłumy turystów. Maszyny do lodów, gofrownice, piece elektryczne... oraz klimatyzacja, pracują pełną parą. Wszystko to, a także upał sam w sobie, stanowi dodatkowe obciążenie dla sieci elektroenergetycznych. Na szczęście nad ich pracą czuwają doświadczeni dyspozytorzy dysponujący wsparciem nowoczesnych technologii.

Wysokie temperatury wpływają niekorzystnie na pracę linii elektroenergetycznych, zmniejszając ich maksymalną obciążalność. Dodatkowo, w te cieplejsze miesiące roku, zapotrzebowanie na energię elektryczną w turystycznych kurortach potrafi wzrosnąć nawet kilkukrotnie. Sprawa to, że lato jest dla służb ruchowych, zarządzających siecią elektroenergetyczną, gorącym okresem zarówno dosłownie, jak i w przenośni.

CENTRUM DOWODZENIA SIECIĄ

System elektroenergetyczny to organizm naczyń połączonych. Jego ważnym elementem jest sieć wysokiego napięcia 110kV, zarządzana na terenie Energa-Operator przez dyspozytorów z Centralnej Dyspozycji Mocy (CDM) w Gdańsku. Jest to sieć zamknięta, powiązana z siecią najwyższych napięć NN (Polskich Sieci Elektroenergetycznych), z sieciami 110kV pozostałych spółek dystrybucyjnych, jak również z siecią średniego i niskiego napięcia koordynowaną przez Regionalne Dyspozycje Mocy (RDM).

CDM, to dla każdego z działających w Polsce Operatorów Systemów Dystrybucyjnych, takich jak Energa-Operator, swoiste centrum dowodzenia, z którego dyspozytorzy kierują pracą kluczowej, dla dostarczenia energii do odbiorców końcowych, sieci wysokiego napięcia 110 kV. Dość wspomnieć, że awaria jednej linii tego typu może skutkować pozbawieniem prądu dziesiątek tysięcy osób. Prace dyspozytorów wspiera system zarządzania przemysłowego typu SCADA (ang. Supervisory Control And Data Acquisition). Dzięki niemu, a także tysiącom zamontowanych w terenie urządzeń, możliwe jest monitorowanie w czasie rzeczywistym aktualnego stanu sieci, a także jego odwzorowanie na ogromnych ekranach, w które z uwagą wpatrują się dyspozytorzy. Jednym kliknięciem myszki mogą oni włączać lub załączać ciągi

liniowe liczące dziesiątki kilometrów. Koncentracja i zaangażowanie, z jakim wykonują swoje obowiązki nie są przypadkowe. Dyspozytorzy mają świadomość, że „w ich rękach” jest los, a także życie i zdrowie zarówno elektromonterów wykonujących prace na sieci, jak też i osób postronnych oraz odbiorców energii elektrycznej. Sprawne zarządzanie pracą infrastruktury oraz dostosowywanie konfiguracji sieci do aktualnej sytuacji, sprawia, że większość problemów, z jakimi mierzą się energetycy, jest dla odbiorców niezauważalna.

DYNAMICZNA OBCIĄŻALNOŚĆ LINII

Temperatura linii elektroenergetycznych, wynikająca zarówno z warunków atmosferycznych, jak i ich obciążenia, ma decydujący wpływ na odległość przewodów od ziemi. Gdy jest gorąco, a linia dodatkowo nagrzewa się w wyniku zwiększonego przepływu energii, jej przewody rozciągają się i zbliżają tym samym do powierzchni gruntu. Energetycy, a także dyspozytorzy, dbają o to, aby ta odległość nigdy nie przekroczyła bezpiecznych wartości. Wspomaga ich w tym system monitorowania dynamicznej obciążalności prądowej (DOL). Zamontowane w wybranych miejscach sieci czujniki na bieżąco pozyskują dane o aktualnej temperaturze linii oraz zewnętrznych warunkach atmosferycznych, takich jak nasłonecznienie, temperatura oraz prędkość i kierunek wiatru. Zestawienie zebranych informacji z danymi z systemu dyspozytorskiego, a także parametrami konstrukcyjnymi linii, pozwala na optymalizację jej pracy przy jednoczesnym zachowaniu bezpiecznego dystansu przewodów od ziemi. W przypadku kiedy dana linia staje się zbyt „rozgrzana” konieczna jest zmiana układu pracy sieci, tak aby odpowiednio zmniejszyć ilość przepływającej nią energii i przesłać ją do odbiorców inną mniej obciążoną linią. Stale rozbudowywana

i modernizowana, licząca już blisko 200 tysięcy kilometrów linii elektroenergetycznych sieć Energa-Operator, na szczęście stwarza dyspozytorom coraz większe możliwości znajdowania takich alternatywnych dróg.

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA SIECI

Energa-Operator modernizuje i rozbudowuje swoją sieć elektroenergetyczną. Budowane są m.in. nowe linie oraz Główne Punkty Zasilania, kluczowe dla systemu dystrybucyjnego stacje elektroenergetyczne. W przypadku modernizacji linii istniejących, wymieniane są również przewody, co pozwala na znaczne zwiększenie ich maksymalnej obciążalności.

MODERNIZACJE NA LATO

W ostatnich latach Energa-Operator zrealizowała szereg inwestycji poprawiających jakość zasilania w regio-

nach cieszących się popularnością wśród turystów.

GPZ ROWY

Oddana do użytku została m.in. kluczowa stacja elektroenergetyczna Główny Punkt Zasilania Rowy, co pozwoli na znaczne zwiększenie potencjału przyłączeniowego i pewności zasilania w regionie, a także dalszą rozbudowę sieci średniego napięcia oraz poprawę pewności zasilania.

GPZ KĄTY RYBACKIE

Energa-Operatora gruntownie zmodernizowała również stację elektroenergetyczną w Kątach Rybackich. Obiekt wyposażony został m.in. w drugi transformator. Modernizacja poza zwiększeniem bezpieczeństwa energetycznego, pozwoli także sprostać zwiększonemu zapotrzebowaniu na moc, które w sezonie letnim, na terenie Mierzei Wiślanej zwiększa

się blisko trzykrotnie. Obecnie trwają prace przygotowawcze w związku z budową drugiej linii wysokiego napięcia, które pozwoli na dwustronne zasilanie GPZ Kąty Rybackie.

LINIA SŁUPSK – BYTÓW

Energa-Operator gruntownie zmodernizowała linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia relacji Słupsk Poznańska – Dębica Kaszubska – Gałęzina Mała – Bytów. Podczas prac wymienione zostały m.in. przewody linii co dwukrotnie zwiększyło możliwą graniczną temperaturę jej pracy. Zastosowanie słupów wyższych w stosunku do normy o 10 metrów na terenach leśnych, znacząco poprawiło też niezawodność dostaw. Linia pozostała nieuszkodzona, w trakcie ekstremalnych zjawisk pogodowych jakie miały miejsce w tym roku.

Ponad 10 GW mocy OZE w sieci Energa-Operator

5,6 GW wynosi już łączna moc OZE przyłączonych do sieci Energa-Operator. To 1/3 mocy wszystkich OZE pracujących w polskich sieciach dystrybucyjnych. To także najwięcej wśród przedsiębiorstw dostarczających energię do końcowego odbiorcy w Polsce. Wkrótce, zgodnie z zawartymi umowami o przyłączenie oraz wydanymi warunkami, zwiększy się ona o kolejne 4,5 GW. Energetycy będą musieli sprostać wyzwaniu, jakim jest transformacja energetyczna, w taki sposób, aby jak najmniej obciążało to portfele odbiorców energii.

Teren północnej i centralnej Polski, na którym energię dostarcza Energa-Operator, jest pod względem warunków atmosferycznych wyjątkowo atrakcyjny dla wytwórców energii z OZE. To m.in. dlatego w sieci Spółki pracuje już ponad 1300 większych źródeł tego typu (nie będących mikroinstalacjami o mocy pow. 50 kW), a także przeszło 200 tysięcy mikroinstalacji. W ostatnich latach liczba wniosków o przyłączenie większych mocy OZE do sieci Energa-Operator rosła wręcz lawinowo. W 2021 roku złożono ich niemal dwukrotnie więcej

niż w 2020 roku i ponad 10rotnie więcej niż w roku 2018. Wielokrotnie zwiększyła się też liczba przyłączeń (w większości na zgłoszenie) mikroinstalacji. Sprostanie wyzwaniu, jakim jest zapewnienie potencjału przyłączeniowego, dla jak największej liczby producentów energii z OZE wymagać będzie nie tylko rozbudowy sieci, ale także wdrożenia innowacyjnych rozwiązań, które ułatwią skuteczne nią zarządzanie.

ROZBUDOWA SIECI

W okresie ostatnich pięciu lat Energa-

-Operator wybudowała oraz zmodernizowała ponad 18,5 tysiąca kilometrów linii elektroenergetycznych, a także ponad 7 tysięcy stacji elektroenergetycznych, w tym 68 głównych punktów zasilania (GPZ), kluczowych dla funkcjonowania systemu elektroenergetycznego stacji transformujących napięcie z wysokiego na średnie. Działania te umożliwiły przyłączenie do sieci nowych użytkowników, w tym ponad 500 większych źródeł OZE, przyczyniły się także do zwiększenia potencjału przyłączeniowego oraz poprawy niezawodności dostaw energii elektrycznej.

Zgodnie z nowym Planem Rozwoju, do 2028 roku Energa-Operator planuje wybudować i zmodernizować ponad 19 tysięcy kilometrów linii elektroenergetycznych, a także około 8,5 tys. stacji elektroenergetycznych. W nowym Planie Rozwoju do roku 2028 Energa-Operator przewiduje także zwiększenie nacisku na tworzenie nowego potencjału przyłączeniowego dla OZE. Obecnie zaktualizowany Plan Rozwoju przedstawiony został do oceny i zatwierdzenia przez URE.

W dobrym kontakcie
z ENERGA-OPERATOR

www.energa-operator.pl

**KAŻDA ZŁOTÓWKA
OGLĄDANA Z DWÓCH STRON**

Pieniądze potrzebne są do prowadzenia działań właściwie w każdym obszarze otaczającej nas rzeczywistości. Nie inaczej jest z energetyką, gdzie inwestycje związane z siecią dystrybucyjną wymagają ogromnych nakładów. Tylko w zeszłym roku Energa-Operator przeznaczyła na ten cel ponad 1,4 mld złotych. Warto wiedzieć o tym, że o jak najlepsze wydatkowanie środków dbają nie tylko sami energetycy, ale także nadzorujący ich pracę Urząd Regulacji Energetyki (URE). Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych (OSD), monitorują i prognozują przyszłe zapotrzebowanie związane z potencjałem przyłączeniowym w danym miejscu m.in. na podstawie składanych wniosków, ale także dzięki kontaktom i wymianie wiedzy z samorządami. Na tej podstawie sporządzane są Plany Rozwoju sieci, które następnie przedstawiane są do oceny Prezesowi URE. URE dokładnie analizuje zasadność wydania każdej złotówki. Dbą także o to, aby nakłady przeznaczone na rozbudowę sieci nie powodowały nadmiernego wzrostu cen energii dla jej odbiorców. Dostępne, ograniczone środki, muszą więc prowadzić do rozbudowy sieci w miejscach, w których jest to najbardziej potrzebne, a także najbardziej efektywne dla krajowego systemu elektroenergetycznego. Plan po dokonanej przez URE analizie i zatwierdzeniu, jest następnie realizowany przez OSD, a jego koszty ujęte zostają w obowiązującej taryfie dystrybucyjnej za energię elektryczną.

Energa-Operator, w poszukiwaniu środków na inwestycje, nie ogranicza się jedynie do tych ujętych w taryfie. W ostatnich latach Spółka pozyskała łącznie ponad 228 milionów złotych w ramach funduszy UE. Pieniądze te posłużyły m.in. do przebudowy dziesięciu głównych punktów zasilania, a także realizacji siedmiu projektów

z zakresu budowy i modernizacji linii na wszystkich poziomach napięcia w celu zwiększenia potencjału przyłączeniowego dla OZE. Najważniejszym projektem Energa-Operator, prowadzonym z wykorzystaniem środków UE pozostaje obecnie Smart-Grid, dzięki któremu sieć średniego napięcia na całym terenie działania Spółki dostosowana zostanie do standardów sieci inteligentnej. Smart-Grid umożliwi również wdrożenie nowego systemu zarządzania siecią dystrybucyjną, co pozwoli m.in. na zapewnienie jej stabilnej pracy przy dużej liczbie przyłączonych OZE. Energa-Operator planuje zintensyfikować działania związane z pozyskiwaniem środków w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021–2027. Nowa perspektywa przewiduje nawet 7-krotnie większe fundusze przeznaczane na rozwój energetyki.

**ZROBIĆ WIĘCEJ MIEJSCA
W SIECI – NIEKONIECZNIE
W PORTEFELACH**

Przyłączanie nowych OZE nie będzie możliwe bez rozbudowy sieci, jednak lepsze wykorzystanie infrastruktury już istniejącej, a także tej która powstanie w przyszłości, pozwoli na ograniczenie skali niezbędnych inwestycji, a tym samym kosztów, przekładających się bezpośrednio na rachunki za energię elektryczną. Elastyczność sieci to pojęcie kluczowe dla powodzenia transformacji energetycznej. W uproszczeniu, założenie jest takie, że dzięki odpowiedniej współpracy użytkowników sieci, da się w niej zrobić więcej „miejsc”. Rozłożenie zużycia energii w czasie, na bardziej równomierne, a także np. dostosowanie go do aktualnego poziomu generacji z niesterowalnych OZE, może pozwolić na znaczną redukcję obciążenia sieci, czyli także zwiększenie dostępnego potencjału przyłączeniowego. Taka zmiana sposobu korzystania z energii nie będzie jednak możliwa, jeżeli nie

zapewni korzyści jej użytkownikom. Mówiąc wprost muszą mieć oni możliwość zarabiania na dostosowywaniu swoich działań do aktualnych potrzeb wynikających z pracy sieci elektroenergetycznej. Stworzenie odpowiednich mechanizmów rynkowych, a także narzędzi umożliwiających wymianę informacji i taką współpracę to jedno z ważniejszych zadań, jakie stoi przed polską i europejską energetyką. Energa-Operator bierze aktywny udział w projektach rozwojowo-badawczych, których celem jest wypracowanie innowacyjnych rozwiązań pozwalających na zwiększenie elastyczności sieci. Problemy związane z potencjałem przyłączeniowym, w obliczu transformacji energetycznej, nie ograniczają się do terenu jednego państwa. Dlatego działania prowadzone są najczęściej w ramach współpracy międzynarodowej. Energa-Operator jest m.in. liderem polskiej części projektu One-Net realizowanego przez konsorcjum 72 podmiotów z państw UE. W jego ramach opracowywane są rozwiązania, takie jak platformy zakupowe, które pozwolą na szerokie uczestnictwo w rynku usług elastyczności wszystkim zainteresowanym podmiotom. Projekt uzyskał wsparcie finansowe Komisji Europejskiej, w ramach programu Horyzont 2020.

**W SIECI WSZYSCY MAJĄ
RÓWNE PRAWA**

OSD, czyli spółki takie jak Energa-Operator, przyłączają odbiorców, a także wytwórców energii, do swoich sieci wedle ściśle określonych przepisami prawa reguł. W procesie tym nie ma miejsca na dowolność, czy też uznaniowość. Każdy z użytkowników sieci elektroenergetycznej musi być traktowany w sposób równorzędny, a jego sprawy rozpatrywane wg obiektywnych kryteriów. Dlatego, o wydaniu warunków przyłączenia dla OZE,

lub odmowie, decyduje tylko i wyłącznie przeprowadzana przez OSD analiza techniczna, odnosząca się do możliwości przesyłowych sieci w danej lokalizacji. Chodzi o to, aby nie dopuścić do wytworzenia się warunków mogących doprowadzić do przeciążenia infrastruktury elektroenergetycznej, które mogłoby spowodować np. rozległą awarię i pozbawienie zasilania dużej liczby odbiorców. Warto podkreślić, że każda odmowa wydania warunków przyłączenia zgodnie z zapisami prawa energetycznego, wymaga uzasadnienia oraz poinformowania Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, który na wniosek Podmiotu wszcząć może stosowne postępowanie administracyjne. Zasada równego traktowania dotyczy także udostępniania informacji m.in. tych związanych z potencjałem przyłączeniowym w danym miejscu. OSD nie mogą ich przekazywać nikomu na preferencyjnych zasadach. Dotyczy to również grup kapitałowych, w których funkcjonują. Nad procesem ochrony informacji sensywnych, mogących dawać przewagę

rynkowe poszczególnym użytkownikom sieci, także czuwa URE.

**DLA MIKROINSTALACJI
JEST ZAWSZE MIEJSCE W SIECI**
Mikroinstalacje (źródła o mocy do 50 kW), takie jak panele fotowoltaiczne znajdujące się na dachach, można przyłączyć do sieci znacznie prościej niż większe źródła wytwórcze, dzięki skorzystaniu z trybu zgłoszenia ich do OSD. Co ważne OSD, w przypadku, w którym moc mikroinstalacji nie przekracza mocy przyłączeniowej obiektu, nie wydaje w przypadku ich zgłoszenia decyzji odmownych, zależnych od możliwości sieci. Jeżeli zgłoszenie jest poprawne pod względem merytorycznym i formalnym, zostanie przyjęte. Najlepszym sposobem, także z ekonomicznego punktu widzenia, zagospodarowania energii wyprodukowanej w mikroinstalacji jest używanie jej w jak największym stopniu na własny użytek. Działanie takie przyczynia się też do stabilniejszej pracy lokalnej sieci elektroenergetycznej.

II Warmiński Turniej Rycerski

Kultura i zwyczaje średniowiecznej Warmii oraz

Dobre Miasto
Przedmurze, ul. Sowińskiego

BITWA regionów

20 sierpnia 2022 r.
godz. 12:00

W programie m.in.:
Pokazy walk rycerskich, inscenizacja bitwy średniowiecznej, pokaz ptaków drapieżnych
Dmuchańce, wata cukrowa i pop corn – za darmo
Koncerty muzyczne, potrawy – nie tylko rodem ze średniowiecza i wiele innych atrakcji

Dofinansowano ze środków Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa

3922otba-c-M

TO WYGLĄDA GORZEJ NIŻ W 2015

NA PASTWISKACH, NA ŁĄKACH NIE MA NIC — MARTWI SIĘ AGATA TYC, KTÓRA PROWADZI GOSPODARSTWO ROLNE W GMINIE JEDWABNO. UPALNE DNI, BRAK DESZCZU — TO WSZYSTKO MA POWAŻNY WPŁYW NA SYTUACJĘ NIE TYLKO EKOSYSTEMÓW NA WARMII I MAZURACH, ALE PRZED E WSZYSTKIM NA LUDZI ŻYJĄCYCH Z ROLI.

Upały tego lata dają się szczególnie we znaki. Na początku sierpnia Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej wydał komunikat, w którym można było przeczytać, że „deficyt opadów, wysokie temperatury potęgują rozwój suszy w całym kraju. Najgorsza sytuacja jest na zachodzie kraju, ale również w centrum i na wschodzie susza zbiera swoje żniwo. Stany wody wrzekach zbliżają się do rekordów z 2015 i 2016 roku”.

Fot. archiwum G0

Susza daje się we znaki ekosystemom leśnym, ale przede wszystkim warmińsko-mazurskim rolnikom.

SUSZA NIE ODPUSZCZA...

Rolnicy z Warmii i Mazur nie ukrywają, że sytuacja związana z suszą jest wręcz tragiczna, i najprawdopodobniej jeszcze gorsza niż we wspomnianych latach 2015-2016, o których mówił komunikat IMGW.

— To wygląda już dużo gorzej niż w 2015 roku. Dość intensywniejsze deszcze były w czerwcu. Teraz wygląda to strasznie. Na pastwiskach, na łąkach nie ma nic. Pierwszego pokosu nie dało się zebrać, bo nie dorosło. Drugiego pokosu również nie ma, bo nic nie odrosło. Kukurydzy praktycznie nie ma w ogóle. W 2015 roku przynajmniej była kukurydza. Co prawda wyrasta na metr, półtora metra, ale ziarna w kolbach nie ma. A więc nie będzie paszy dla zwierząt, a to oznacza brak energii na

przykład dla krów — mówi Agata Tyc, która prowadzi gospodarstwo rolne w gminie Jedwabno.

— Z sytuacją suszową mamy do czynienia od początku wiosny. Najgorzej jest w południowo-wschodnich powiatach Warmii i Mazur. Nie da się ukryć, że mamy do czynienia z długotrwałą suszą. Jest problem ze zbożami jarymi, łubinami czy z kukurydzą. Tak naprawdę susza panuje od wielu lat — przyznaje Romuald Tański, prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej.

APLIKACJA NIE POMAGA

Straty są poważne. Tymczasem nowe zasady przyznawania rekompensat za złe warunki atmosferyczne dla rolników się zmieniły. Teraz zgłaszanie szkód odbywa się poprzez aplikację ePUAP. Nie ma już komisji, które szacowały straty w płonach. Obecnie wszystko odbywa się elektronicznie. Niestety, wielu rolników ma z tym kłopot.

— Typowy rolnik nie zna się na komputerach. Nie jest w stanie się zalogować. Po prostu ta aplikacja nie działa tak jak powinna. To dla nas duży kłopot. Rolnik nie jest urodzony przed komputerem, rolnik zajmuje się zwierzętami, obsługą maszyn, idzie w pole. Nie ma do czynienia z nowoczesnym oprogramowaniem. Mogłby korzystać z zewnętrznych form, ale to się wiąże z dodatkowymi wydatkami, nikt za darmo rolnikowi nie pomoże — podsumowuje Agata Tyc.

Trudności z elektroniczną aplikacją to nie jedyny problem rolników.

— Opady w naszym regionie nie są równomierne. Jeżeli nawet deszcze się pojawiają, to są one miejscowe, na przykład na terenie sołectwa w jednym miejscu pada, w innym nie pada. Wiele zgłoszeń aplikacja odrzuca, gdyż nie wykazuje 30 procent strat. Kwestia pomiarów nie jest doskonała, stacji pomiarowych jest mało i w przypadku, gdy w jednym miejscu popada, w drugim nie, tak jak zauważyłem na początku, to z ogólnego bilansu stacji wynika, że suszy nie było... — stwierdza prezes Tański.

Rolnicy poprzez wspomnianą aplikację na platformie ePUAP mogą składać wnioski o odszkodowania do 15 października.

Na upalnych dniach stracić możemy wszyscy. Susza bowiem może odbić się na cenach żywności. Jednak jak podkreśla Romuald Tański, wyższe ceny nie są w ogóle zależne od woli rolników.

— Nigdy cena nie jest zależna od rolników. Producent sprzedaje za tyle, za ile firma pośrednicząca w zakupie zaoferuje, wedle sytuacji na rynku i sytuacji spekulacyjnej, albo nie sprzedaje i sobie to zakisuje i „do widzenia”. Nie ma więc wielkiego wyboru. Prawda jest taka, że my, rolnicy, jesteśmy w potrzasku — stwierdza.

ŚWIERKI NIE DAJĄ RADY

W obliczu suszy na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie są prowadzone całodobowe dyżury przeciwpożarowe. W ramach tych dyżurów między innymi dwa razy na dobę monitorowane są wskaźniki me-

WAŻNA W KONTEKŚCIE SUSZY JEST TEŻ PREWENCJA PRZECIWOŻAROWA. CO ROKU TYLKO OLSZTYŃSCY LEŚNICY WYDAJĄ NA TEN CEL PONAD 7 MLN ZŁ. DZIĘKI TEMU LEŚNICY UTRZYMUJĄ M.IN. LEŚNĄ BAZĘ LOTNICZĄ W SZYMANACH (DWA SAMOLOTY GAŚNICZE TYPU DROMADER), SIEĆ PONAD 40 DOSTRZEGALNI (SPECJALNE WIEŻE DO OBSERWACJI LASU) CZY TEŻ PUNKTY ALARMOWO DYSPOZYCYJNE W NADLEŚNICTWACH.

teorologiczne i mierzona wilgotność ściółki leśnej.

— Ten długotrwały i długoletni już w tej chwili wpływ suszy ma oczywiście negatywny wpływ na ekosystem leśny. Podczas leśnych spacerów warto zwrócić uwagę na świerki. W przypadku wielu drzew można zaobserwować zmiany w kolorze igliwia na jasnozielony, żółtawy czy rdzawy. Obecnie uważa się, że gatunek ten w najbliższych latach prawdopodobnie będzie ustępował z naszych terenów ze względu na ocieplający się klimat i deficyt wody w glebie. Z kolei na przykład dęby narażone są przez susze na ataki chorobotwórczego grzyba — mączniak prawdziwego dębu — opisuje Adam Pietrzak, rzecznik prasowy RDLP w Olsztynie.

Susza to także znacznie większe ryzyko wystąpienia pożaru lasu. Na szczęście — jak zapewnia przedstawiciel lasów — system przeciwpożarowy na terenie RDLP w Olsztynie działa na tyle skutecznie, że pożary gaszone są w zarodku, nie dopuszczając do ich rozprzestrzenienia.

Leśnicy, w przeciwieństwie do rolników, mają w pewnym sensie możliwość walki z suszą.

— Przede wszystkim Lasy Państwowe od wielu lat budują obiekty tzw. malej retencji — są to oczka wodne, budowle piętrzące wodę itd. Wszystko po to, aby zatrzymać wodę w środowisku leśnym. Dodatkowo, tam gdzie to jest możliwe, przebudowujemy

drzewostany, wprowadzając gatunki liściaste takie jak dąb czy buk, bo bardziej urozmaicony gatunkowo las to las mniej podatny na różne szkodliwe zjawiska — wyjaśnia Adam Pietrzak.

RAZ

TEMPERATURA ROŚNIE

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowy Instytut Badawczy od ponad 100 lat na bieżąco monitoruje klimat Polski, prowadząc obserwacje i pomiary wszystkich istotnych zmiennych klimatycznych. Ostatnim oddanym do publikacji kompleksowym dokumentem dotyczącym klimatu w Polsce był „Klimat Polski 2021”. To raport stanowiący syntetyczny opis klimatu Polski w minionym roku, sporządzony w odniesieniu do cech klimatu wieloletniego oraz z perspektywy współczesnego globalnego ocieplenia.

Z danych w nim zawartych wynika, że występujący od szeregu lat silny wzrostowy trend temperatury powietrza na obszarze Polski był w 2021 roku kontynuowany. Tylko od 1951 roku wzrost temperatury w skali roku szacowany jest na 2,0°C. Wartość współczynnika trendu jest zróżnicowana w poszczególnych regionach klimatycznych kraju. Jednak najsilniejszy wzrost temperatury występuje na Pojezierzach, gdzie przekracza 2,1°C. Jeśli chodzi o opady, to w 2021 roku cechowało je silne zróżnicowanie przestrzenne. Najwięcej zanotowano w regionach górskich. W regionach, gdzie wystąpiło najmniej opadów, zanotowano 80 procent normy.

REKLAMA

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO

byki, jałówki (100-350 kg)
oraz bydło rzeźne

- Konkurencyjne ceny
- Płatność od ręki
- Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
- Własny transport

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Tel. kontaktowy **504894800**

STĘPNIAK S.C.

Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno

714220tr-a-M

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

X-Men: Apocalypse

piątek
POLSAT 22:00

19 – 25 sierpnia 2022

Poniedziałek

20:05

POLSAT

Niezniszczalni 3

film sensacyjny, Francja, Bułgaria, USA, 2014

Barneyowi Rossowi oraz jego towarzyszom udaje się odbić z niewoli komandosa, znanego jako Doc. Mistrzowsko władający bronią sieczną mężczyzna spędził siedem lat w więzieniu. Członkowie ekipy po zwyciężonej sukcesem misji ruszają do Somalii. Ich zadaniem jest zlikwidowanie miliardera, który handluje bronią i odpowiada za zbrodnie wojenne w Afryce. Wszystko przebiega zgodnie z planem do chwili, kiedy Ross orientuje się, z kim ma do czynienia.

Piątek

20:00

TVN

Szybcy i wściekli VII

film sensacyjny, Kanada, Japonia, Chiny, USA, 2015

Po tym jak ekipa Dominica „Doma” Toretta i Briana O’Connera wróciła do USA po ułaskawieniu, życie kompanów toczy się leniwie i bez znaczących przygód. Dla niektórych powrót do szarej rzeczywistości po wielu emocjonujących przeżyciach jest trudny do zniesienia. Na- gorsej w nowej sytuacji odnajduje się Brian, który się ustatkował i mieszka na przedmie- ciach razem z Mią i synem. Rola wzorowego męża i ojca coraz bardziej mu jednak ciąży. W tym czasie Dom próbuje odbudować swój związek z Letty.

Wtorek

21:35

TVN

Ocean’s Eleven: Ryzykowna gra

komedja sensacyjna, Australia, USA, 2001

Danny to artysta wśród przestępców, dżentelmen, który zawsze unika przemocy i okrada tylko tych, którzy sami nie są uczciwi. Po czterech latach więzienia wychodzi na wolność za dobre sprawowanie. W planach na najbliższą przyszłość ma największy w swojej karierze skok. Podczas odbywania kary spędził wystarczająco dużo czasu, aby opracować szczegółowy plan napadu. Jego celem jest pilnie strzeżony skarbiec, w którym są zgromadzone pieniądze z trzech największych kasyn w Las Vegas.

Sobota

23:50

TVP2

Sezon na zabijanie

thriller, Belgia, Bułgaria, USA, 2013

Były amerykański żołnierz Benjamin Ford od wielu lat prowadzi samotne życie w Appalachach. Unika ludzi, a kontakt utrzymuje jedynie z synem. Dobrowolna izolacja ma pomóc mu zapomnieć o trag- icznych przeżyciach z czasów zaciętych walk w byłej Jugosławii i uporać się z traumą. Pewnego dnia do odludnej chaty Forda trafia Emil Kovac, europejski turysta. Gospodarz udziela mu schronienia. Z czasem jednak okazuje się, że ta wizyta nie jest przypadkowa.

Środa

20:00

POLSAT

Och Karol 2

komedja, Polska, 2011

Karol Górski wie dzie życie, którego pozazdrościłby mu niejeden mężczyzna. Ma intratną posadę, luksusowy dom i odd- aną, atrakcyjną narzeczoną Marysię. Maniery dżentelmena i wrodzony urok sprawiają, że działa na kobiety jak magnes. A ponieważ nie potrafi odmówić sobie flirtu czy upojnej nocy, ma trzy kochanki: zmysłową Irenę, wyuzdaną Wandę i obdarzoną niewinnym urokiem Paulinę. Choć każda z nich jest z in- nej bajki, wszystkie w Karolu widzą swojego księcia. On zaś zręcznie lawiruje.

Niedziela

22:15

POLSAT

Piksele

komedja, Kanada, Chiny, USA, 2015

Rok 1982. Amerykanie wysyłają w przestrzeń kosmiczną kapsułę czasu z przedmiotami, które mają pomóc w lepszym zrozumieniu kultury Ziemi i nawiązaniu kontaktu z innymi formami życia. W paczce przeznaczonej dla przed- stawicieli obcej cywilizacji znajdują się m.in. kostka Rubika, kasetą z retransmisją mistrzostw świata w „Pac-Manie”, gra komputerowa o perypetiach ogromnego goryla zatytułowana „Donkey Kong” oraz japońska zręcznościówka „Galaga”.

Czwartek

22:05

TVP2

Ukojenie

thriller, USA, 2015

Emerytowany psychiatra John Clancy, jeden z najlepszych współpracowników FBI, przed dwoma laty wycofał się z zawodu. Zakończył karierę po tragicznej śmierci ukochanej córki. Teraz kontaktuje się z nim dawny przyjaciel, agent Joe Merriwether, który prosi go o pomoc w ro- zwikłaniu zagadki kilku niewyjaśnionych morderstw. Katherine Cowles, partnerka Merriwethera, początkowo nieufnie pod- chodzi do tej współpracy, ale zmienia zdanie, gdy śledztwo nabiera tempa.

piątek

19 sierpnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:20 Przysięga - serial obyczajowy 06:10 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Agape - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:30 Okrasa łamie przepisy - Smak lawendy - magazyn kulinarny 10:00 Prawosławne Święto Przemienienia Pańskiego na Św. Górze Grabarce 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedyńce SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Telexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Wojenne dziewczyny 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Bolivar - serial 22:30 Moonraker - film sensacyjny 00:45 Lato 1993 - film fabularny 02:30 Biały słoń - film fabu- larny, prod. USA, 2011	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Polska od kuchni - Miss Wdzięku - widowisko 11:50 Złotopolscy - telenowela 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:10 Mistrzostwa Europejskie 2022 - Monachium 22:45 Koncert 23:55 Męsko - damska rzecz - film fabularny 01:45 Niepokój - thriller, prod. USA, 2007, reż. D. J. Caruso 03:40 Lekarka z rajskiej wyspy. Decyzja - film obyczajowy, prod. Niemcy, 2018, reż. Peter Stauch, wyk. Anja Knauer, Dennenesch Zoud, Helmut Zierl 05:15 Zakończenie	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Tajemnice miłości 08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-roz- rywkowy 09:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Pogoda 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-roz- rywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! - magazyn FILM SENSACYJNY 20:00 Szybcy i wściekli VII - film sensacyjny, USA, Japonia, 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jason Statham, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster, Tyrese Gibson, Dwayne Johnson, Kurt Russell, Gal Gadot, Djimon Hounsou 23:00 Haker - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Michael Mann, wyk. Chris Hemsworth, Leehom Wang, WeiTang, Viola Davis, Holt McCallany 01:40 Kuba Wojewódzki 02:50 Uwaga! - magazyn 03:10 Noc magii 04:35 Kto was tak urządził	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:40 Gliniarze 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Zalewski i Przyjaciele 22:00 X-Men: Apocalypse Apocalypse to pierwszy mutant z uniwersum X-Men, którego od zarania cywilizacji czczono niczym boga. FILM PRZYGODOWY 01:05 7 rzeczy, których nie wiecie o facetach Siedmiu mężczyzn, siedem kobiet i siedem historii z miłością w roli głównej. Siedmiu mężczyzn poszukuje wielkiej miłości i odrobiny szczęścia. W świecie, w którym coraz trudniej zorientować się, czego od mężczyzn oczekują kobiety, nie jest to łatwe zadanie. Bohaterami opowieści są: Filip, Zosia. 03:40 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:00 Teledysk 07:40 Informacje kulturalne 08:10 Tamte lata, tamte dni - Barbara Krafftówna - magazyn 08:50 Kontrakt - film obycza- jowy, prod. Polska 11:00 Chłopi - serial 13:30 Jack Lemmon - nieprzeciętny Every- man - film dokumentalny, prod. Francja, 2019, reż. Julia Kupenberg, Clara Kupenberg 14:35 Gorący czas Mont- parnasse’u. Śledztwo w sprawie życia, twórczości i losów Modiglianiego - film 15:40 Złote królestwo - dramat 17:35 Scena muzyczna - Projekt Leśmian 18:30 Informacje kulturalne 18:50 Reżyserzy - Mervyn LeRoy KOMEDIA 20:00 Komedie lato - Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - komedia, prod. Polska, 1978, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik 21:55 Szwedzka teoria miłości - film dokumentalny 23:25 Kino Mistrzów - W ulamku sekundy - film fabularny, prod. Niemcy, Francja, 2017, reż. Fatih Akin, Fatih Akin, wyk. Diane Kruger, Denis Moschitto, Numan Acar, Samia Muriel Chancrin, Johannes Krisch 01:20 Noc krótkich filmów - Między nami - film dokumentalny	06:00 Kobra - oddział specjalny Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie bra- kuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym mie- jscu stała sprawiedliwość. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Reporterzy. Z życia wzięte 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Prawdziwe motywy - serial SERIAL OBYCZAJOWY 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Commando: Ostatnia misja 21:55 Złobczyca gra 23:55 Zemsta w Bangkoku 01:35 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:35 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:15 Z archiwum policji - serial dokumentalny 03:50 Dyżur - serial 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny	05:20 Szpital - program obyczajowy 06:20 Papiery na szczęcie - serial, Polska 07:25 Idealna niania - program obyczajowy 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:55 Szpital - program obyczajowy 12:55 SOS Ekipy w akcji 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:55 Zagadki losu 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 SOS Ekipy w akcji 18:00 Medium z Long Island 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Miłość bez końca - film obyczajowy, USA, 2014 FILM S-F 22:25 Terminator II: Dzień sądu - film S-F, USA, Francja, 1991, reż. James Cameron, wyk. Arnold Schwarzeneg- er, Linda Hamilton, Edward Furlong, Robert Patrick, Joe Morton 01:00 Nadchodzi Polly - film komedia, prod. Polska USA, 2004, reż. John Hamburg, wyk. Ben Stiller Jennifer Aniston, Philip Seymour Hoffman, Debra Messing, Alec Baldwin, Hank Azaria, Bryan Brown 03:05 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	06:00 Strażnik Teksasu Cordell Walker walczy ze wszystkimi formami przestępczości w stanie Teksas. Pomagają mu w tym inni agenci na czele z Jimmym Trivettem oraz pani prokurator Alex Cahill Walker. 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Ryzykanci 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 15:55 Nowe Sekrety Sąsiadów 16:55 Pierścionek z rubinem 18:00 Hawaje 5-0 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 21:00 Wielka Ucieczka 22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:10 Czyż Anioła Podczas pościgu za przestępcą, chicagowska policjantka Sharon Pouge omal nie traci życia. 02:25 Disco Polo Life TV Trwam 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje 12:20 Ziemia Obiecana 13:10 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Zrozumieć Antycy- wilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Życie z Pasją 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Geopolity- ka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje 18:15 Wester- platte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Serce dla Ukrainy 21:00 Apel

TVP 1
05:10 Klan - telenowela
06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Wojsko - polskie.pl - reportaż
08:45 Pełnospawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:15 Sprawa dla reportera
10:20 Fascynujący świat - Nasza Królowa Elżbieta cz. 1 - serial
11:25 Rolnik szuka żony - reality show
12:30 Rozgrzywka - western, prod. USA, 1973
14:10 Z pamięci - felieton
14:25 Okrasa łamie przepisy

14:55 Komisarz Alex - serial kryminalny
15:50 Letni seans filmowy - Jan Serce - Raz kozie śmierć - serial TVP, reż. Radosław Piwowarski, wyk. Kazimierz Kaczor, Joanna Pacuła
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Wojenne dziewczyny
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:35 Bolivar - serial
21:30 Hit na sobotę - Creed: Narodziny legendy - dramat
23:55 Biały stół - film fabularny
01:35 Przetrawianie - film fabularny, prod. USA

TVP 2
05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:30 Rodzinny ekspres
12:10 Kino familijne - Kumple z dzungli - film
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny
15:15 Szansa na sukces. Opole 2022 - widowisko muzyczne
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Smaki świata - magazyn
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:40 Postaw na milion
19:35 Lajk!
20:00 Mistrzostwa Europejskie 2022 - Monachium - lekkoatletyka
22:45 Hity wszech czasów

23:50 Sezon na zabijanie - film akcji, prod. Belgia, USA, 2013, reż. Mark Steven Johnson, wyk. Robert de Niro, John Travolta
01:35 Wyrok za prawdę - dramat, prod. USA, 2014, reż. Michael Cuesta, wyk. Jeremy Renner, Robert Patrick, Andy Garcia, Paz Vega
03:35 Męsko - damska rzecz - film fabularny, prod. Kanada, Wielka Brytania, 2006, reż. Nick Hurran, wyk. Samaira Armstrong, Kevin Zegers, Sherry Miller
05:10 Zakończenie

TVN
05:30 Uwaga! - magazyn
05:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:30 Ślub od pierwszego wejrzenia
08:25 Kobieta na krańcu świata
09:00 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Johnny English - film komedia, Francja, Wielka Brytania, USA, 2003, reż. Peter Howitt, wyk. Rowan Atkinson
13:20 MasterChef Junior
15:05 Totalne remonty Szelągowskiej
16:10 Wydarzenia metamorfoza
17:15 Kobieta na krańcu świata
17:55 Kuchenne rewolucje
19:00 Fakty
19:45 Uwaga! - magazyn

20:00 Druhny - film komedia, USA, 2011, reż. Paul Feig, wyk. Kristen Wiig, Maya Rudolph, Rose Byrne, Wendi McLendon-Covey, Ellie Kemper, Melissa McCarthy, Jill Clayburgh
22:30 Był sobie chłopiec - film komedia, Wielka Brytania, USA, Francja, Niemcy, 2001, reż. Chris Weitz, Paul Weitz, wyk. Hugh Grant, Nicholas Hoult, Toni Collette
00:40 Pozwól mi wejść - film horror, Wielka Brytania, USA, 2010, reż. Matt Reeves, wyk. Kodi Smith-McPhee
02:55 Uwaga! - magazyn
03:15 Noc magii

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat
07:50 Koń wodny: Legenda głębin - Magiczna opowieść o sile przyjaźni, pięknie natury i nie tylko ludzkim pragnieniu miłości. Szkocja, czasy drugiej wojny światowej.
10:10 Ewa gotuje
10:40 Bogate dzieciaki bez kasy
11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
12:45 Górale
13:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Więzienie
17:45 Chłopaki do wzięcia
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Artyści przeciwko wojnie

22:00 Strażnicy Galaktyki - Quill kradnie tajemniczy artefakt stanowiący obiekt pożądania złego i potężnego Ronana, którego ambicje zagrażają całemu wszechświatowi. Chcąc uniknąć gniewu Ronana, Quill zmuszony jest zawrzeć niewygodny sojusz z czterema outsiderami.
00:45 Granice wytrzymałości - Młody himalaista Peter Garrett musi wyruszyć na ratunek swej siostrze Annie więzionej w lodowej grocie na niedostępnym szczycie K2.
03:20 Świat według Kiepskich

TVP Kultura
07:00 Scena muzyczna - Projekt Leśmian
07:55 Informacje kulturalne
08:20 Słownobranie - magazyn
08:55 Bilet na księżyc - film dokumentalny, prod. Niemcy, Czechy, 2019
10:15 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Titkow
10:55 Serialowa nostalgia
13:20 Wydarzenie aktualne
13:50 Komediove lato - Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - komedia, prod. Polska, 1978, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik, Stanisław Tym
15:40 Muzyka Skalnego Podhala - Wierchowe
16:10 Retro kino - Pod dachami Paryża - film
17:50 Co dalej?
18:30 Legendy Rocka
19:30 Informacje kulturalne

20:00 Bilet do kina - I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże! - komedia, prod. Francja, 2019, reż. Philippe De Chauveron, wyk. Christian Clavier, Elodie Fontan, Ary Abittan, Frederic Chau
21:50 Texas. Koncert w Arles - koncert, prod. Francja
23:00 Mocne Kino - gangster - film sensacyjny
01:05 Co dalej? - program publicystyczny
01:45 Informacje kulturalne
02:15 Kino nocne - Dogman - film fabularny, prod. Włochy, Francja
04:05 Nasza kłątwa - film dokumentalny
04:50 Nie marnuj jedzenia

TV Puls
06:00 Napisała: Morderstwo - Jessica Fletcher, była nauczycielka angielskiego i pisarka kryminałów, jest wdową mieszkającą w starym wiktoriańskim domu we wsi Cabot Cove. Prowadzi spokojne życie jako nie odkryta pisarka wielu kryminałów. Jej życie jednak ulega zmianie, kiedy jej krewny przesyła firmie Coventry House Publishers jeden z jej wielu manuskryptów.
07:00 Tak jest świat
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Mocne sobotnie kino: Żądza śmierci - Były gangster wraca do krwawej profesji, chcąc wziąć odwet na ludziach, którzy skrzywdzili jego bliskich.

22:00 Po prostu walcz 3 - Były zawodnik MMA Case Walker powraca, aby ponownie zostać mistrzem.
00:05 Pocałunek smoka - Chiński policjant, Liu Jian, przybywa do Paryża, by prowadzić śledztwo wraz z tamtejszymi służbami. Kiedy zostaje wrobiony w morderstwo, pomaga mu przypadkowo poznana prostytutka, Jessica.
02:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku
02:45 Biesiada na cztery pory roku
03:25 Tak jest świat

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:30 Ten moment
08:00 Babe: Świnka w mieście - film rodzinny, Australia, USA, 1998, reż. George Miller, wyk. James Cromwell, Magda Szubanski, Mary Stein, Mickey Rooney, E.G. Daily, Danny Mann
10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:05 Dennis znów rozbiera - film komedia, USA, 1998, reż. Charles T. Kanganis, wyk. Don Rickles, George Kennedy, Justin Cooper, Betty White, Brian Doyle-Murray
15:40 Maverick - film western, USA, 1994, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Jodie Foster

18:20 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie - film komedia, USA, 1994, reż. Alan Metter, wyk. George Gaynes, Michael Winslow, David Graf, Leslie Easterbrook, G.W. Bailey
20:00 Sherlock Holmes - film sensacyjny, USA, Wielka Brytania/Niemcy, 2009, reż. Guy Ritchie, wyk. Robert Downey Jr., Jude Law, Rachel McAdams, Mark Strong
22:50 Jumper - film sensacyjny, USA, 2008, reż. Doug Liman
00:30 Tajemnice pół śmierci
01:35 Druga strona medalu
02:45 Noc magii

TV 4
06:00 Galileo 11:00 Dziewczyny z drużyny: Walcz do końca Cruz, pewnie siebie cheerleaderce, świat wywraca się do góry nogami, kiedy wraz z rodziną musi przenieść się z centrum Los Angeles do plażowego miasteczka Malibu.
13:10 Siła modlitwy Jordanowie wydają się mieć wszystko - świetne posady, piękną córkę i dom marzeń. 15:45 Gwiazdy Kabaretu 16:00 STOP Drogowka 17:00 Policjantki i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:00 Wstrząsy Akcja rozgrywa się w małym miasteczku, które nawiedzało dzwaczne stwory, prawdopodobnie porywające ludzi. Ukrywają się pod ziemią, skąd wylaniają się niespodziewanie. 02:05 Ucho Prezesa

TV Trwam
12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:35 Natura Obiektywnie 15:00 Regal 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Muzyczne chwile 16:00 Informacje dnia 16:10 Zbrodnia UPA w Jaworniku Ruskim cz. 3 17:00 Rotmistrz Pilecki - przywrócenie pamięci 17:30 Wolność Słowa 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Serce dla Ukrainy 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

TVP 1
04:40 Klan - telenowela
05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk - show
06:25 Wojsko - polskie.pl
06:50 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce - Krosno - magazyn
09:05 Weterynarze z sercem
09:40 Moonraker - film sensacyjny
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Więcej niż solidarni
13:15 BBC w Jedynce - Szpiedzy wśród zwierząt II
14:15 Z pamięci - felieton
14:25 Przyrodnik na tropie

14:50 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
15:45 Letni seans filmowy - Jan Serce - Matylda - serial TVP
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Wojenne dziewczyny
19:30 Wiadomości
20:10 Mistrzostwa Europejskie 2022
21:45 Przetrawianie - film fabularny, prod. USA
23:50 Creed: Narodziny legendy - dramat
02:10 Tajemnice Manhattanu - thriller, prod. USA, 2016, reż. Brian DeCubellis
04:05 Z pamięci - felieton
04:10 Zakończenie

TVP 2
05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:45 Polska od kuchni - Miss Wdzięku - widowisko
12:15 Kino familijne - Bella i Sebastian 3 - film
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2022 - widowisko muzyczne
16:15 Big Music Quiz - teleturniej muzyczny
17:05 Lajk!
17:25 Rodzinka.pl - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:50 Na sygnale - serial
20:00 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2022 - Zabrze

23:30 Kino bez granic - Na rozstaju uczuć - film obyczajowy
01:15 Pomiędzy słowami - film fabularny, prod. Polska, Niemalandy, Francja, 2017, reż. Urszula Antoniak, wyk. Jakub Gierszał, Andrzej Chyra, Justyna Wasiłewska, Christian Löber
02:55 Sezon na zabijanie - film akcji, prod. Belgia, USA, 2013, reż. Mark Steven Johnson, wyk. Robert de Niro, John Travolta
04:30 Rodzinka.pl - serial komediowy prod. Polska
04:55 Zakończenie

TVN
05:20 Uwaga! - magazyn
05:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
07:55 Akademia ogrodnika
08:00 Ślub od pierwszego wejrzenia
09:00 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Weekendowa metamorfoza
12:30 Co za tydzień - magazyn
13:15 Mask Singer
14:45 Johnny English: Reaktywacja - film komedia, USA, Kanada, Wielka Brytania, Francja, 2011, reż. Oliver Parker, wyk. Rowan Atkinson, Gillian Anderson, Rosamund Pike

16:55 Evan wszechmogący - film komedia, USA, 2007, reż. Tom Shadyac
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 Pacific Rim - film przygodowy, USA, 2013
22:50 Windykatorzy - film S-F, USA, Kanada, 2010, reż. Miguel Sapochnik, wyk. Jude Law, Forest Whitaker, Alice Braga, Liev Schreiber, Carice van Houten
01:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
02:10 Uwaga! - magazyn
02:30 Noc magii

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News
09:30 Jak długo jeszcze? - Para małżonków szukając ciszy i spokoju, sprzedają apartament na zatłoczonym Manhattanie i zamierza wybudować własny dom na pozornie idyllicznych przedmieściach.
11:30 Brzdąk w opałach - Trzej kidnaperzy postanawiają porwać dziecko. Pod pretekstem sfotografowania chłopca pojawiają się w domu jego rodziców. Akcja kończy się powodzeniem, jednak sprytny brzdąk korzystając z pierwszej nadarzającej się okazji wymyka się porywaczom i odkrywa niedostępne dla niego do tej pory tajemnice i pokusy wielkiego miasta...

13:40 Garfield - Garfield, najsympatyczniejszy kot świata, wie dzie życie, którego wielu z nas mogłoby mu pozazdrościć. Całe dni spędza przed telewizorem na swym ulubionym fotelu i czuje się panem wszechświata.
15:15 Liga niezwykłych dżentelmenów
17:40 Nasz Nowy Dom
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
20:00 EARTH Festival. Gwiazdy dla Czystej Polski
22:15 Piksele
00:45 Strażnicy Galaktyki
03:20 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura
07:00 Śpiewa Anna German
07:35 Rozrywka Retro - Na festiwalowej scenie - Anna German
08:00 Nabożeństwo Kościoła Polskokatolickiego w Kottowie
09:05 Z przytupem - Mazurek
09:35 Animama - Kapelusze - film animowany, prod. Portugalia, 2017, reż. Alexandra Allen
09:40 Animama - Ten, który panował nad chmurami - film animowany, prod. Francja, 2015, reż. Nicolas Bianco - Levrin
09:45 Animama - Flipped - film animowany
09:50 Animama - Na zdrowie! - film animowany
09:55 Animama - Ptak ścieśnian - film animowany
10:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
10:55 Serialowa nostalgia

12:05 Wielki pan - komedia obyczajowa
14:05 Bilet do kina - I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże! - komedia
15:55 Kromer Festival Biecz 2021 - Kłasyka żywa
17:15 Niedziela z... twórczością Zbigniewa Wodeckiego
19:30 Informacje kulturalne
20:00 Cztery wesela i pogrzeb
22:05 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
22:45 Wakacyjny dokument - Zobaczyć głos - film dokumentalny
00:30 Broken - dramat
02:15 Informacje kulturalne
02:40 Mocne Kino - Gangster

TV Puls
07:45 Człowiek orkiestra - Despotyczny kierownik żeńskiego zespołu tanecznego zakazuje podopiecznym wszelkich relacji z osobnikami płci przeciwnej. Wkrótce mężczyzna znajduje w swoim pokoju niemowlę.
09:35 Legalna blondynka 2
11:30 Blondynka w koszarach
13:30 Goście, goście 2
15:50 Asterix i Obelix kontra Cezar - Mieszkańcy wioski stawiają opór Rzymianom dzięki magicznemu napojowi, który daje im nadludzką siłę. Gdy Cezar porywa druیدا znajdującego recepturę trunku, na ratunek wyruszają Asterix i Obelix.
18:00 XXII Mazurska Noc Kabaretowa

20:00 Niedziela z gwiazdami: Ocean ognia - Kapitan okrętu podwodnego współpracuje z drużyną Navy SEAL w celu uratowania prezydenta Rosji, który podczas zamachu wzięty został do niewoli.
22:15 Poza prawem
00:15 Zabójcza gra
02:15 Zobacz to! Blok powtórkowy: Dyżur - serial dokumentalny
02:55 Tak jest świat - program informacyjny prod. Polska
04:00 Napisała: Morderstwo
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:30 Ten moment
08:00 Kochany urwis - film komedia, USA, 1990, reż. Dennis Dugan, wyk. John Ritter, Jack Warden, Michael Oliver, Gilbert Gottfried, Amy Yasbeck, Michael Richards
09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:40 Tylko dla orłów - film wojenny, Wielka Brytania, USA, 1969, reż. Brian G. Hutton, wyk. Richard Burton, Clint Eastwood, Mary Ure, Patrick Wymark, Michael Hordern, Donald Houston
15:55 Błękitna fala - film obyczajowy, USA, Niemcy, 2002, reż. John Stockwell
18:10 Jumper - film sensacyjny

20:00 10000 lat przed naszą erą - film przygodowy, USA, 2008, reż. Roland Emmerich, wyk. Steven Strait, Camilla Belle, Cliff Curtis, Joel Vogel, Ben Badra
22:25 Krwawy diament - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2006, reż. Edward Zwick, wyk. Leonardo DiCaprio, Djimon Hounsou, Jennifer Connelly, Kagiso Kuypers, Arnold Vosloo, Antony Coleman
01:25 Tajemnice pół śmierci
02:25 Druga strona medalu - talk show
02:55 Noc magii

TV 4
06:00 Jaś Fasola 06:30 W zakamarkach mózgu 08:30 Galileo 10:40 Billy Madison Billy Madison marnotrawi młodość na lenistwie, aż w końcu ojciec-milioner postanawia sprawdzić, czy Billy udźwignie w przyszłości ciężar zarządzania majątkiem.
12:35 K2 14:50 Wychodne mamusiek Wszystko, czego pragnie Alyson wraz z przyjaciółkami, to spokojny wieczór, z dobrą kolacją i konwersacją... czyli długo wyczekiwanego wychodnego dla mam. 16:55 Gwiazdy Kabaretu 20:00 Więcej niż wszystko 22:00 Wschódne 00:00 Polowanie na Hitlera: Finał Istnieją przesłanki wskazujące na to, że Hitler mógł nie tylko przeżyć wojnę, ale tuż po niej uciec z Niemiec i ukryć się gdzieś w Ameryce Południowej. 01:50 Jaś Fasola

TV Trwam
09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 10:40 Brat naszego Boga 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Jestem Puszczą XXI w. 13:35 Władysław hr. Zamoycki – Pan z Wielkopolski – Władca Tatr 14:40 Lasy bliżej nas 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Prawda a Historia 17:00 Zostani Żołnierzem RP 17:15 Sekrety mnichów 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Każde życie jest cudem 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

22 sierpnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:15 Przysięga - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Okiem Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:50 Magazyn Rolniczy 12:50 BBC w Jedyńce - Szpiedzy wśród zwierząt II cz. 4. Obszary podbiegunowe	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pasterz - serial dokumentalny 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Złotopolscy - telenowela 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial	05:20 Uwaga! - magazyn 05:35 Nowa Maja w ogrodzie 06:00 Akademia ogrodnika 06:10 Ukryta prawda 07:05 Tajemnice miłości 08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:40 Gliniarze 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 MEGA HIT Niezniszczalni 3 Podczas kolejnej, z pozoru rutynowej akcji, Barney Ross i jego ekipa trafiają na starego przyjaciela, Stonebanksa, który zszedł na złą drogę.	07:00 Teledyski 07:55 Wydarzenie aktualne 08:25 Co dalej? - program publicystyczny 09:05 Złote królestwo - dramat, prod. USA, 2015, reż. Brian Perkins, wyk. Shine Htet Zaw, Ko Yin Saw Ri, Ko Yin Than Maung 11:00 Chłopi - serial 12:05 Doktor Ewa - serial 12:55 Ameryka - film 13:30 Reżyserzy - cykl dokumentalny 14:30 Straszny sen Dzidzusia Górkiewicza - komedi-odramat, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Edward Dziewoński, Katarzyna Skrzynecka, Stanisława Celińska, Janusz Gajos, Jan Peszek, Artur Barciś, Marek Kondrat, Leonard Pietraszek, Zbigniew Zamachowski, Zofia Czerwińska	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Reporterzy. Z życia wzięte 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Poniedziałkowy Hit: Eliminatory Agent federalny musi walczyć o życie...	05:20 Szpital - program obyczajowy 06:20 Papiery na szczęście - serial, Polska 07:25 Idealna niania - program obyczajowy 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:55 Szpital - program obyczajowy 12:55 SOS Ekipy w akcji 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:55 Zagadki losu 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 SOS Ekipy w akcji 18:00 Medium z Long Island 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Jak się pozbyć cellulitu - film komedia, Polska, 2011	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Rzykanci 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 15:55 Nowe Sekrety Sąsiadów 16:55 Pierścionek z rubinem 18:00 Hawaje 5-0 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Anatomia Psy mafii 23:25 Wzór Agent FBI Don Eppes pracuje nad szczególnie trudnymi sprawami. Właśnie próbuje rozwikłać kolejną, ale mu się to nie udaje. Z pomocą przychodzi mu jego brat Charlie - genialny matematyk. Wspólnie udaje im się rozwikłać pierwszą sprawę. 01:50 Śmierć na 1000 sposobów 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport 2022
SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Telexpress 17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Wojenne dziewczyny 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 21:05 Bolivar - serial 22:00 Ekstradycja 2 - serial 23:10 Świat bez fikcji 00:20 Kongresmen - dramat 02:00 Łódź jest pełna	SERIAL OBYCZAJOWY 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:10 Miłość w Andaluzji - komedia romantyczna, prod. Francja, 2019, reż. Stephane Malhuret, wyk. Agustin Galiana 22:00 Ostatnia akcja - komedia sensacyjna, reż. Michał Rogalski, wyk. Jan Machulski, Marian Kociniak, Barbara Krafftówna, Alina Janowska, Lech Ordon 23:45 O mnie się nie martw 00:45 Klient - dramat, prod. Iran, Francja, 2016, reż. Asghar Farhadi 03:00 Na rozstaju uczuć - film obyczajowy 04:40 Zakończenie	SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 W morzu ognia - film sensacyjny, USA, 1997, reż. Félix Enriquez Alcalá, wyk. Steven Seagal, Marg Helgenberger, Kris Kristofferson, Harry Dean Stanton, Stephen Lang 23:50 Ślub od pierwszego wejrzenia - program obyczajowy 02:00 Co za tydzień - magazyn 02:45 Wewnętrzny wróg - serial, USA 03:40 Uwaga! - magazyn 04:00 Noc magii 05:20 Kto was tak urządził	KOMEDIA 22:50 Wojna żeńsko-męska Historia bezrobotnej dziennikarki, która walczy z nadwagą i brakami na koncie skuteczniej niż Bridget Jones i choć o mężczyznach wie znacznie więcej niż wszystkie Lejdis razem wzięte, znalezienie tego właściwego będzie wymagało od niej nie lada wysiłku. 01:10 Liga niezwykłych dzentelmenów 03:35 Świat według Kiepskich 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	DRAMAT 16:35 Pętla - dramat 18:30 Informacje kulturalne 18:50 Serialowa nostalgia - Podróż za jeden uśmiech - serial 20:00 Kultura jest kobietą - Maudie - film obyczajowy, prod. Kanada, 2016 22:10 Powidoki - Carl Schmitt - Pojęcie polityczności 22:40 Kobiety za kamerą - cykl dokumentalny 23:55 Cztery wesela i pogrzeb - film prod. Wielka Brytania, 1994, reż. Mike Newell, wyk. Hugh Grant 02:00 Kino nocne - Handlarz cudów - dramat 03:55 To ja, złodziej - komedia sensacyjna	DRAMAT 22:00 Commando: Ostatnia misja Agent DEA z zespołem stresu pourazowego wraca do domu po nieudanej misji i musi teraz chronić swoją rodzinę przed niedawno uwolnionym skazanciem i jego poplecznikami. 23:55 Co ty wiesz o swoim dziadku? 02:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 04:00 Menu na miarę - program kulinarny	FILM PRZYGODOWY 22:25 10000 lat przed naszą erą - film przygodowy, USA, 2008, reż. Roland Emmerich, wyk. Steven Strait, Camilla Belle, Cliff Curtis, Joel Vogel, Ben Badra 00:45 Przeprawa - film dramat, USA, 2009, reż. Wayne Kramer, wyk. Harrison Ford, Ashley Judd, Ray Liotta, Alice Braga Pluton artylerii sowieckich żołnierzy w wyniku chaosu organizacyjnego gubi się na froncie. 02:55 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	TV Trwam 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Przyroda w Obiektywie 11:45 100 cudownych miejsc na świecie 11:55 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz 13:10 Muzyczne chwile 13:25 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Próba wiary 15:20 Pianista był! 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Zew natury 16:55 Spotkania z lasem 17:05 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w sanktuarium w sanktuarium MB Fatimskiej 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Serce dla Ukrainy 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

23 sierpnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial 09:45 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:50 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedyńce 14:00 Wspaniałe stulecie 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Wiara widziana oczami dziecka - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Złotopolscy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Tajemnice miłości 08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:40 Gliniarze 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Jack Reacher: Nigdy nie wracam Kierująca jednostką dochodzeniową major Susan Turner zostaje niesłusznie oskarżona o zdradę kraju.	07:00 Teledyski 07:40 Informacje kulturalne 08:15 Powidoki - Carl Schmitt - Pojęcie polityczności 08:45 Którędy po sztukę - Władysław Haślor 09:05 Pętla - dramat, reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Gustaw Holoubek, Aleksandra Ślaska 11:00 Doktor Ewa - serial animowany, reż. Zenon Wasilewski 12:55 Dwie Dorotki - film animowany, reż. Robert Pedrini 14:35 Fachowiec - film obyczajowy, reż. Krzysztof Gruber, wyk. Cezary Morawski, Jerzy Bończak, Marek Frąckowiak, Jacek Kałucki, Gustaw Lutkiewicz, Emil Karewicz	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial 11:00 Reporterzy. Z życia wzięte 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Szanghajska robota Aby odbudować swoją reputację, agent bezpieczeństwa, Danny Stratton, godzi się na misję wywiezienia cennego artefaktu z Szanghaju. 22:00 Żądza śmierci	05:20 Szpital - program obyczajowy 06:20 Papiery na szczęście - serial, Polska 07:25 Idealna niania - program obyczajowy 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:55 Szpital - program obyczajowy 12:55 SOS Ekipy w akcji 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:55 Zagadki losu 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 SOS Ekipy w akcji 18:00 Medium z Long Island 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Zabójcza broń II - film sensacyjny, USA, 1989	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Rzykanci 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 15:55 Nowe Sekrety Sąsiadów 16:55 Pierścionek z rubinem 18:00 Hawaje 5-0 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Więcej niż wszystko Kierowca wielkiej ciężarówki Lincoln Hawk, po latach wraca do porzuconej przed laty rodziny. 23:00 Underworld Na Ziemi w ciągu wieków, niezauważane przez ludzi, wyrosły dwie rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne, dobrze wykształcone Wampiry oraz brutalni i siejący grozę Likanie. 01:35 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 Ucho Prezesa
TELETURNIEJ	SERIAL OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM SENSACYJNY	FILM OBYCZAJOWY	FILM SENSACYJNY	FILM SENSACYJNY	TV Trwam
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Telexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Wojenne dziewczyny 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:05 Bolivar - serial 22:00 Ekstradycja 2 - serial 23:05 Ocaleni - reality show 00:10 Przebiegła gra - film akcji, prod. Australia, Kanada, USA, 2013 01:55 Wyrok za prawdę - dramat, prod. USA 03:55 Zaufać Światowej Organizacji Zdrowia	19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:10 Skarbiec - film kryminalny, prod. USA, 2016, reż. Benjamin Brewer, Alex Brewer, wyk. Nicolas Cage, Elijah Wood, Jerry Lewis, Steven Williams 21:55 Gra Endera - film science fiction, prod. USA, 2013, reż. Gavin Hood, wyk. Harrison Ford, Asa Butterfield 24:00 Ludzkie historie 01:05 Miłość w Andaluzji - komedia romantyczna 02:55 Epidemie: niewidzialny wróg 04:00 Rodzinka.pl - serial 04:35 Zakończenie	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:35 Ocean's Eleven: Rzykowna gra - film sensacyjny, USA, 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney, Brad Pitt, Julia Roberts, Matt Damon, Andy Garcia, Don Cheadle, Eddie Jemison, Bernie Mac, Elliott Gould 23:55 Kuba Wojewódzki - talk show 01:05 Zabójcza broń - serial, USA 02:10 Uwaga! - magazyn prod. Polska 02:30 Noc magii 03:55 Kto was tak urządził	22:45 Bez litości Denzel Washington gra McCalla, człowieka, który odciął się od tajemniczej przeszłości, by rozpocząć nowe, spokojne życie. Ale kiedy spotyka Teri, młodą dziewczynę, zmuszoną do współpracy przez niebezpiecznych rosyjskich gangsterów, nie może pozostać bezczynny - musi jej pomóc. 01:40 Niezniszczalni 3 - film sensacyjny 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	16:35 Lisbon Story - film obyczajowy, prod. Niemcy, Portugalia, 1994, reż. Wim Wenders, wyk. Rüdiger Vogler, Patrick Bauchau, Vasco Sequeira, João Canijo 18:30 Informacje kulturalne 18:50 Serialowa nostalgia 20:00 Lekkie obyczaje - Porozmawiajmy o kobietach - film obyczajowy prod. Polska 21:50 Co dalej? - program publicystyczny 22:30 Portrety - Gene Kelly: życie i taniec - film 23:40 Kultura jest kobietą - Maudie - film 01:45 Informacje kulturalne 02:15 Z klasyką przez Polskę - Bielawa	00:00 Asy bez kasy Ekipa nieobliczalnych amatorów kradnie 17 mln dolarów z pancernego skarbcza. Czy „geniusze zbrodni” zdołają wyknąć się policyjnej obserwacji? 02:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 03:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku 03:55 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska	22:25 Sherlock Holmes - film sensacyjny, prod. USA, Wielka Brytania, Niemcy, 2009, reż. Guy Ritchie, wyk. Robert Downey Jr., Jude Law, Rachel McAdams, Mark Strong, Eddie Marsan 01:00 Dr T i kobiety - film obyczajowy, USA, Niemcy, 2000, reż. Robert Altman, wyk. Richard Gere, Helen Hunt, Farrah Fawcett, Shelley Long, Kate Hudson, Liv Tyler, Laura Dern 03:30 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojesz - 10 przykazań 13:10 Muzyczne chwile 13:25 Słowo życia 13:30 Msza święta 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Gala Operetkowa 15:40 Warkocz królowej Wisły 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Chryste Ratuj 16:50 Wakacje z Chopinem 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Serce dla Ukrainy 21:00 Apel

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Rodzinny ekspres - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial 09:45 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:50 Natura w Jedynce - Peru - kraina skrajności - Andy i Altiplano	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:50 Panorama 11:00 Pytanie na śniadanie 11:30 Msza Święta Kościoła Mariawitów 12:30 Koło fortuny 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Tajemnice miłości 08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:00 Dzień Dobry TVN 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej 20:55 Milionerzy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:40 Gliniarze 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Och Karol 2 Karol ma wszystko. Świetnie zarabia, jest najlepszym pracownikiem dużej firmy, jeździ sportowym samochodem i posiada piękny dom...	07:00 Teledyski 07:55 Informacje kulturalne 08:25 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 09:00 Lisbon Story - film obyczajowy, prod. Niemcy, Portugalia, 1994, reż. Wim Wenders, wyk. Rüdiger Vogler, Patrick Bauchau, Vasco Sequeira, João Canijo 11:00 Doktor Ewa - serial 12:45 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, reż. Michał Wnuk 13:30 William Holden, między światłem a cieniem 14:45 Wielki Buster - film dokumentalny, prod. USA, 2018, reż. Peter Bogdanovich 16:40 Loveling - dramat, prod. Brazylia, Urugwaj 18:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial 11:00 Reporterzy. Z życia wzięte 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań. Są to zarówno osoby starsze, potrzebujące środków do życia, jak i młode, które zastawiają na kilka dni laptop czy telefon. 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte	05:20 Szpital - program obyczajowy 06:20 Papierzy na szczęście - serial, Polska 07:25 Idealna niania - program obyczajowy 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 11:10 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:55 Szpital - program obyczajowy 12:55 SOS Ekipy w akcji 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:55 Zagadki losu 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 17:00 SOS Ekipy w akcji 18:00 Medium z Long Island 19:00 Ukryta prawda	06:00 Strażnik Teksasu Cordell Walker (Chuck Norris) walczy ze wszystkimi formami przestępczości w stanie Teksas. 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Rzykanci 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 15:55 Nowe Sekrety Sąsiadów 16:55 Pierścionek z rubinem 18:00 Hawaje 5-0 19:00 Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Wielka Ucieczka 22:00 Underworld 2: Ewolucja Dalsze losy Seleny i Michaela dwójga sprzymierzonych wojowników, będących potomkami dwóch ras od wieków toczących śmiertelną walkę: wilkołaków i wampirów. 00:20 Mistrz Dowcipu 01:25 Anatomia głupoty
SERIAL KOSTIUMOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM SENSACYJNY	KOMEDIA	SERIAL PRZYGODOWY	SERIAL KRYMINALNY	FILM SENSACYJNY	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Wojenne dziewczyny 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:05 Bolivar - serial 22:00 Ekstradycja 2 - serial 23:05 Ukraińcy - serial 24:00 On na ciebie patrzy - film fabularny 01:40 Super 8 - film science fiction	19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:10 #Wszystko gra - musical, reż. Agnieszka Glińska, wyk. Kinga Preis, Eliza Rymbel 21:55 Pokonać siebie - film obyczajowy, prod. Niemcy, 2019 23:40 Medycusze Wspaniali - serial 00:50 Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo - film dokumentalny 02:00 Archiwista - serial 02:50 Ostatnia akcja - serial dokumentalny 04:25 Rodzinka.pl - serial komediowy prod. Polska 04:55 Zakończenie	21:35 Piekielna głębia - film sensacyjny, USA, 1999, reż. RennyHarlin, wyk. SaffronBurrows, ThomasJane, LLCoolJ, Samuel L. Jackson, MichaelRapaport 23:50 300 - film przygodowy, USA, 2006, reż. ZackSnyder, wyk. Gerard Butler, LenaHeadey, DominicWest, David-Wenham, VincentRegan, MichaelFassbender, RodrigoSantoro	22:20 Głupi i głupszy bardziej Minęło dwadzieścia lat od pierwszej przygody, kiedy to najbardziej nieobliczalny duet komediowy współczesnego kina: Lloyd i Harry przemierzali Stany Zjednoczone. Harry odkrywa, że jest chory i potrzebuje natychmiast przeszczepu nerki. Organ może mu zapewnić tylko ktoś spokrewniony. 00:50 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj 03:20 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:45 Serialowa nostalgia - Podróż za jeden uśmiech - serial przygodowy 20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Magiczne noce 22:15 Więcej niż fikcja - film dokumentalny 24:00 Lekkie obyczaje - Porozmawiajmy o kobietach - film obyczajowy 01:50 Scena Klasyczna - Aleksandra Świąt - koncert 02:45 Informacje kulturalne 03:15 Kino nocne - Performer - film obyczajowy 04:30 Bellissima - film TVP 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	15:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Horda 22:05 Ocean ognia 00:20 Po prostu walcz 3 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:40 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	20:00 Krwawy diament - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2006, reż. Edward Zwick, wyk. Leonardo DiCaprio, Djimon Hounsou, Jennifer Connelly, Kagiso Kuypers, Arnold Vosloo, Antony Coleman 23:00 Zabójcza broń III - film sensacyjny, USA, 1992, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Danny Glover, Joe Pesci, Rene Russo, Stuart Wilson, Steve Kahan, Darlene Love 01:25 Uwiedziony - film, USA, 2008, reż. Marcel Langenegger 03:40 Noc magii	11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Możliwe - 10 przykazań 13:10 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Polacy w Bitwie o Anglię 15:15 Opo- wieść o świętym Augustynie 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Wyszynski 16:55 Filmowe życiorysy. Pan Zygmunt najstarszy ministrant w Polsce 17:30 Przyroda i ludzie 17:55 Po- czet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Infor- macje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

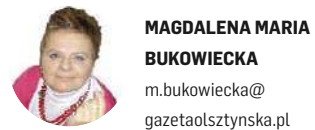
25 sierpnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - serial 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial obyczajowy 09:40 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 To się opłaca - magazyn 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Wspaniałe stulecie 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Ostoja - magazyn 11:50 Złotopolscy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Tajemnice miłości 08:00 Kuchenne rewolucje 09:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:40 Gliniarze 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Misz Masz czyli Kogel Mogel 3 Główna bohaterka Kasia nadal mieszka we wsi Brzózki i walczy z niechcianym zalotnikiem Staszkiem Kolasą.	07:00 Teledyski 07:55 Informacje kulturalne 08:25 Księga Przestrzeni 09:10 Loveling - dramat 11:00 Doktor Ewa - serial 12:50 Sowia odejście - film animowany 13:30 Mali bohaterowie - film dokumentalny 15:10 Louise nad morzem 16:40 Akcja pod Arsenalem - dramat 18:30 Informacje kulturalne - Detektywi na wakacjach - serial przygodowy 20:00 Teatr Telewizji - Kobra - Nie mam ci nic do powiedzenia - spektakl teatralny, reż. Stanisław Zajączkowski, wyk. Dorota Pomykała, Halina Gryglaszewska 21:15 Tamte lata, tamte dni	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial 11:00 Reporterzy. Z życia wzięte 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial 20:00 Cienki Bolek Skazany na więzienie za oszustwa i defraudację pieniędzy milioner prosi pracownika myjni, by przygotował go do odsiadki wyroku. 22:00 Ekstrakt Joel, właściciel fabryki, ma problemy w życiu zawodowym i prywatnym: jego żona prawdopodobnie go zdradza, a pracownicy nieawidzą. 23:50 Obcy krewni 01:35 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:35 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:10 Z archiwum policji - serial dokumentalny 03:50 Taki jest świat - program informacyjny 04:25 Z archiwum policji 05:00 Rodzinny interes	05:20 Szpital - program obyczajowy 06:20 Papierzy na szczęście - serial, Polska 07:25 Idealna niania - program obyczajowy 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:55 Szpital - program obyczajowy 12:55 SOS Ekipy w akcji 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:55 Zagadki losu 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 SOS Ekipy w akcji 18:00 Medium z Long Island 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Nadchodzą Polly - film komedia, USA, 2004, reż. John Hamburg, wyk. Ben Stiller, Jennifer Aniston	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom - magazyn 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Rzykanci 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 15:55 Nowe Sekrety Sąsiadów 16:55 Pierścionek z rubinem 18:00 Hawaje 5-0 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Twister 23:15 Sygnał Nic i Jonah, utalentowany student MIT, odwożą do Kalifornii dziewczynę Nica, Haley. Po drodze odkrywają, że ich lokalizację śledzi haker, Nomada, który od dawna prowadzi z nimi dziwną grę i przez którego omal nie wydalono ich z uczelni, kiedy wrobił ich we włamanie do serwerów MIT. 01:25 Anatomia głupoty 01:55 Śmierć na 1000 sposobów
SERIAL OBYCZAJOWY	TELETURNIEJ	PROGRAM ROZRYWKOWY	FILM OBYCZAJOWY	DRAMAT	DRAMAT	FILM OBYCZAJOWY	TV Trwam
16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Wojenne dziewczyny 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:05 Bolivar - serial 21:55 Sprawa dla reportera 22:55 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:35 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 00:30 Kierowca - film fabularny 02:10 Głina - serial kryminalny 04:00 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn	18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy, prod. Turcja, 2019, reż. Yasemin Erkul, Cem Tabak, wyk. Emre Mete Sönmez, Ali Yasin Özgemen, Gizem Arıkan 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP, reż. Grzegorz Waller, wyk. Joanna Głeń, Maciej Raniszewski, Hanna Klepacka, Ewelina Serafin, Łukasz Wójcik, Andrzej Popiel, Maria Świłpa 20:10 Żalowości uczuć - film obyczajowy 22:05 Ukojenie - dramat 23:55 Skarbiec - film 01:40 Gra Endera - film	20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Kuchenne rewolucje 22:45 Sąsiedzi - film komedia, USA, 2014, reż. Nicholas Stoller, wyk. SethRogen, ZacEfron, RoseByrne, ChristopherMintz-Plasse, Dave Franco 00:45 Szybcy i wściekli VII - film sensacyjny, USA, Japonia, 2015, reż. James Wan, wyk. VinDiesel, Paul-Walker, JasonStatham, MichelleRodriguez, JordanaBrewster, TyreseGibson, DwayneJohnson, KurtRussell, GalGadot 03:35 Uwaga! - magazyn 03:55 Noc magii 05:15 Kto was tak urządził	22:10 Randka na weselu Mike i Dave, dwaj dorośli bracia, słyną ze szczeniackich wygłupów, które psują każdą rodzinną uroczystość. Gdy zostają zaproszeni na wesele swojej siostry na Hawajach, rodzice stawiają im warunek: muszą pojawić się w towarzystwie dziewczyny, które w razie potrzeby będą miały na nich ochotę. 00:20 Och Karol 2 02:55 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	21:55 Kino Mistrzów - Wściekły Byk - dramat, prod. USA, 1980, reż. Martin Scorsese, wyk. Robert De Niro, Cathy Moriarty, Joe Pesci, Frank Vincent, Theresa Saldaña 00:10 Berlin Live - Katie Melua 01:25 Nocny dokument 03:05 W trzy miesiące dookoła świata - Magiczne noce - film prod. Włochy, 2018, reż. Paolo Virzi, wyk. Mauro Lantantia, Giovanni Toscano 05:20 Teledyski 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl 05:50 Zakończenie	22:00 Ekstrakt Joel, właściciel fabryki, ma problemy w życiu zawodowym i prywatnym: jego żona prawdopodobnie go zdradza, a pracownicy nieawidzą. 23:50 Obcy krewni 01:35 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:35 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:10 Z archiwum policji - serial dokumentalny 03:50 Taki jest świat - program informacyjny 04:25 Z archiwum policji 05:00 Rodzinny interes	22:05 Miłość bez końca - film obyczajowy, prod. USA, 2014, reż. Shana Feste, wyk. Alex Pettyfer, Gabriella Wilde, Bruce Greenwood, Joely Richardson, Robert Patrick, Rhys Wakefield 00:20 Sherlock Holmes: Gra cieni - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Guy Ritchie, wyk. Robert Downey Jr., Jude Law, Noomi Rapace, Rachel McAdams, Jared Harris, Stephen Fry 02:55 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Infor- macje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:10 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Bł. Maria Teresa Ledóchowska 15:25 Żeby być świętym 15:45 Słowo życia 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Porady Medyczne Bonifratrów 17:05 Akademia pro-life 17:15 Sursum Corda - W Górę Serca! 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohate- rowie 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Serce dla Ukrainy 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

PRZEKLEŃSTWO JAKO BROŃ MASOWEGO RAŻENIA

WOJNA W UKRAINIE TRWA JUŻ BLISKO PÓŁ ROKU. WSPARCIE WSPARCIEM, ALE NA CO DZIEŃ TO SAMI UKRAIŃCY MUSZĄ IMAĆ SIĘ WSZELKICH MOŻLIWYCH NARZĘDZI, BY JAK NAJSKUTECZNIEJ WALCZYĆ Z OKUPANTEM. JEDNYM Z NICH JEST JĘZYK, A KONKRETNIE... PRZEKLEŃSTWA!

MAGDALENA MARIA
BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Człowiek z papierosem w ustach znosi minę z drogi. Kobieta drażni kierowcę czołgu groźbami czarów. Straż przybrzeżna reaguje na groźbę bombardowania całkiem dobrze już przyswojoną frazą, którą ja sama w wolnym tłumaczeniu rozpowszechniam jako „rosyjski okręcie wojenny, idź na dno”... A jednak wszystkie te formy walki sprowadzają się do trzech spraw: wykazują niesamowitą odwagę w obronie swojej ojczyzny, mówią po rosyjsku i na dodatek przeklinają. I zwłaszcza to entuzjastyczne używanie przez Ukraińców tzw. brzydkiego języka nie tylko kontrastuje z językową prymitywnością Putina — ale też dowodzi, że Rosja nie może czuć się pełnoprawną właścicielką języka rosyjskiego.

ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW POMAGA!

O ile wielu Ukraińców, zwłaszcza na wschodzie i południu, mówi bardzo dobrze po rosyjsku — o tyle znajomość ukraińskiego wśród Rosjan nie jest już aż tak powszechna. W dodatku niedoinformowani obserwatorzy Ukrainy, z Władimirem Putinem na czele, nie przewidzieli, że całkiem dobra znajomość rosyjskiego w żaden sposób nie gwarantuje powszechnego poparcia wśród Ukraińców dla państwa rosyjskiego. A jeśli już połączymy te trzy aspekty: zmasowany opór, dobrą znajomość rosyjskiego i przekleństwa — cała walka nabiera jeszcze głębszego znaczenia. W tak przerażającym konflikcie nieprzyzwoitość może wydawać się trywialnym dodatkiem, ale warto w tym momencie pokusić się o zrozumienie, że te przekleństwa są częścią dyskursu z wrogiem, a sam język odegrał dużą rolę zarówno w deklarowanych motywacjach Moskwy do tej inwazji, jak i w wyzywającej odpowiedzi Kijowa. Przeklinanie zajmuje bowiem w kulturze rosyjskojęzycznej dość ambiwalentną pozycję. Z jednej strony mówiący po rosyjsku są

dumni z wyrazistości swoich przekleństw i, w dużej mierze dzięki grom online, ten talent do wulgarnego języka znalazł międzynarodową publiczność. Z drugiej strony społeczeństwa rosyjskojęzyczne utrzymują silne tabu przeciwko wulgaryzmom publicznym.

W tym miejscu warto sięgnąć nieco do historii. To prawda, że cenzuralne normy sowieckiej połowy stulecia były stopniowo niszczone, najpierw w latach 70. przez nielegalną literaturę, następnie przez rozluźnienie cenzury i wpływ kultury zachodniej w latach 80. i 90., a wreszcie przez wzrost popularności mediów społecznościowych. Chociaż ta ostatnia zacierza różnice między mową a tekstem oraz między publicznym i prywatnym, nadal obowiązują surowe zasady. A politycy cały czas dodają nowe: zarówno w Ukrainie, jak i w Rosji przepisy zwalczające przeklinanie zostały wprowadzone odpowiednio w 2019 i 2021 roku.

HASŁO NARODOWE

Od dnia, w którym padło słynne zdanie skierowane do rosyjskiego okrętu — przeklinanie w Ukrainie zyskało w pewnym stopniu oficjalne wsparcie, a nawet przyzwolenie. Sama instrukcja stała się rodzajem narodowego hasła, pojawiającego się na koszulkach, billboardach i znakach drogowych, które dodatkowo miały okupanta wprowadzać w błąd. Nawet rząd Ukrainy wydał pamiatkowy znaczek przedstawiający żołnierza, który

w znanym geście pokazuje przepływającemu statkowi jeden palec...

Mało kto być może dziś pamięta, że już w czasie Euromajdanu w latach 2013-14 pojawiała się przyspiewka piłkarska, której głównym przesłaniem było zdanie „Putin to dupek”, a która z czasem stała się powszechnym okrzykiem mobilizacyjnym przeciwko rosyjskiemu imperializmowi, a sam Wołodymyr Zełenski żartobliwie nawiązał do tych słów jeszcze w 2019 roku w serialu „Sługa ludu”, który przyniósł mu rozgłos w całym kraju.

UPRZEJMOŚCI NA BOK!

Odejdźcie Ukrainy od językowej prymitywności sowieckiego stylu ma dwa aspekty. Po pierwsze i oczywiste — wojna to nie czas igrzysk, czas więc uprzejmości odłożyć na bok. Po drugie, zerwanie z tamtym stylem podkreśla przepaść między strategiami komunikacyjnymi autokratycznej Ukrainy Putina i świadomie demokratycznego, świetnie orientującego się w mediach Zełenskiego. Ale także zespół Zełenskiego prawie codziennie pokazuje swoje mistrzostwo w posługiwaniu się idiomami mediów społecznościowych, w sposobie, w jaki łączy dyskurs domowy z profesjonalnym, publicznym z prywatnym. A potem nic dziwnego, że język i całe zachowanie Zełenskiego wzmacnia poczucie swojskości: podczas konferencji prasowej 3 marca zwrócił się bezpośrednio do Putina, po rosyjsku, używając nieformalnej formy „ty”. Powiedział wtedy: „Jestem

zwykłym facetem, usiądź ze mną, nie gryzę”.

Nieformalny język, ale i pozostała nieformalność, manifestująca się choćby w wojskowo-codziennym stroju Zełenskiego i ukraińskiej delegacji w czasie rozmów pokojowych — to świadome i zamierzone przeciwieństwo prezencji Putina, który, zwłaszcza w przededniu wojny, zestawiał banal i absurd ze swoimi kilometrowej długości stołami.

„SPECJALNA OPERACJA WOJSKOWA”

Do 24 lutego istniały w Rosji tylko cztery słowa, których absolutnie nie można wydrukować w rosyjskiej publikacji ani wypowiedzieć w telewizji. Po tym pamiętnym czwartku dołączyło do nich piąte: „wojna” — dziś za wypowiedzenie go można trafić nawet do więzienia. Zamiast niego tę masową, okrutną inwazję należy nazywać „specjalną operacją wojskową”. I natychmiast pojawia się groteska: zakaz używania „wojny” w czasie wojny jest tak naprawdę wyrazem szczególnego szaleństwa Władimira Władimirowicza, także w kontekście języka, który pokrywa się z jego wizją geopolityczną.

ZBIEGI OKOLICZNOŚCI

Choć sam Putin ma skłonność do surowych wypowiedzi, to jednak unika nieprzyzwoitości, a w czasie jego rządów wielokrotnie rozprawiano się z publicznymi wulgaryzmami. W mniemaniu przywódcy był to sposób, by zasygnalizować przywiązanie do „tradycyjnych wartości” — a jeszcze bardziej do kontroli nad wolnością wypowiedzi. Dziwnym trafem te inicjatywy często zbiegały się w czasie z zamachami na suwerenność Ukrainy.

Tak było w 2005 roku, gdy pomarańczowa rewolucja zaczęła osłabiać rosyjskie wpływy w Ukrainie — w Rosji wprowadzono nowe prawo potwierdzające status języka rosyjskiego jako języka państwowego i obiecujące działania rządu przeciwko „słowom i zwrotom niezgodnym z normami współczesnego literackiego rosyjskiego”. W marcu 2014 roku Rosja zakończyła aneksję Krymu i zaczęła sponsorować separatystyczne republiki w Donbasie — miesiąc później zakaz przeklinania w mediach drukowanych i telewizji został rozszerzony na teatr, kino i muzykę. Od lutego 2021 roku te same zasady obowiązują w Rosji, przynajmniej teoretycznie, w mediach społecznościowych.

NA DŁUŻSZĄ METĘ

Długofalowa konsekwencja tej wojny może być też taka, że język rosyjski stanie się coraz większą rzadkością poza Rosją, że zniknie nie tylko z ulic Charkowa, ale także Taszkontu i Hajfy. Ewentualnie pokolenie antyrosyjskich rusofonów może oznaczać, że tak jak wcześniej angielski, rosyjski skorzysta na pozbyciu się automatycznych skojarzeń z imperialną ojczyzną. Ale te spekulacje nie mają większego znaczenia dla rosyjskojęzycznych bojowników ruchu oporu na Ukrainie. Język może nas wszystkich zaprowadzić aż lub tylko do tego punktu. „Rosyjski okręcie wojenny, idź na dno!” — może rzeczywiście zawierać ziarno innej, kosmopolitycznej przyszłości dla języka rosyjskiego. Ale Rosjanie nie zrobili tego, o co ich poproszono i dopóki tego nie zrobią, Ukraina potrzebuje znacznie więcej niż tylko słów...

KORZYSTAŁAM Z MATERIAŁÓW NA STRONIE „THE GUARDIAN”.

REKLAMA

BURMISTRZ SUSZA

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 12 sierpnia 2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze zamiany w trybie bezprzetargowej. Położenie nieruchomości: Rudniki gm. Susz dz. Nr 11/1 i 14/1. Pełna treść wykazu znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Miejski w Suszu pod adresem: <http://bip.susz.pl> w zakładce Nieruchomości.

WESELNE PRZYJĘCIE U PISARKI

GDY BALBINA ŚWITYCZ-WIDACKA PRZYJECHAŁA DO OLSZTYNA W 1954 ROKU, BY TU ZAMIESZKAĆ, BYŁA JUŻ WDOWĄ. Z MĘŻEM IWONEM WIDACKIM PRZEŻYŁA 17 LAT. JAK SIĘ POZNALI? KIM BYŁ MĘŻCZYZNA O TAK ORYGINALNYM IMIENIU? DZIŚ KOLEJNY ODCINEK W CYKLU „ŚLADAMI BALBINY”.

BEATA BROKOWSKA
b.brokowska@
gazetaolsztynska.pl

W tym roku mija 50 lat od śmierci Balbiny Świtycz-Widackiej, która prawie 20 lat swojego życia związała z Olsztynem i regionem. Jakie były jej losy? Dziś wracamy do czasów, zanim przybyła do Olsztyna.

ŚLUB W HORODECU

90 lat temu, 9 sierpnia 1932 roku, młoda para Balbina Śwityczówna i Iwon Florjan Widacki powiedzieli sobie „tak” w obecności proboszcza Bronisława Kaprańskiego w kościele w Horodecu, w diecezji pińskiej, powiat kobryński, województwo poleskie (dzisiejsza Białoruś). Nie zachowały się żadne zdjęcia z uroczystości.

ON I ONA

Poznali się w Kobryniu. Wnuk rzeźbiarki Kamil Solarski z Olsztyna mówi, że rodzinna legenda głosiła, że stało się to na balu, ale nie wie, czy tak było naprawdę. Pan młody miał 37 lat, panna młoda – 31. Świad-

Balbina i Iwon, początek lat 30.

kami byli: Witold Szawłowski – pewnie kolega, ale nic o nim nie wiadomo – oraz Stanisława Witkowska – przybrana matka panny młodej, która wychowywała Balbinę, zwaną Bajką, po stracie obojga rodziców i rodzeństwa we wczesnym dzieciństwie.

Mieli przeżyć ze sobą zaledwie 17 lat.

IWON

Urodził się 3 maja 1895 roku w Wojginach na Kresach. — Był synem Wiktora Widackiego i Wiktorii hrabianki Taczanowskiej primo voto Gutowskiej. Ojciec był pułkownikiem armii carskiej i lekarzem wojskowym. Majątek Hliniszcz na Polesiu — w wyniku spłotu różnych okoliczności — dostał się w ręce Widackich w XVIII wieku — opowiada prof. Jan Widacki z Krakowa, spokrewniony z Iwonem Widackim, badacz genealogii rodziny. — Iwon miał dwóch braci: Karola, który został zamordowany w 1944 roku i Zygmunta. Gdy byłem na Białorusi, spotkałem kobietę, którą zapytałem, czy pamięta Widackich, może zna okoliczności śmierci Karola. Powiedziała, że w czasie wojny miała 14 lat i pamięta paniczka Karola. Wie, że oprawcy go złapali, a on ich błagał, by zabili go na miejscu. Nie posłuchali, przywiązali go do wozu i ciągnęli. Mówiła o nich

„partyzany swołocz”. Druugi brat, Zygmunt, zmarł jeszcze wcześniej.

Iwo lub Iwon — w dokumentach są dwie wersje imienia — z wykształcenia był inżynierem agronome. Gdzie kończył studia? W Petersburgu — mówi wnuk. Według prof. Jana Widackiego niewykluczone, że studiował agronomię w Nancy we Francji. I wskazuje, że stryjeczny brat Iwona — Jerzy Widacki — skończył tę uczelnię. Być może Iwon poszedł w jego ślady.

BALBINA

Urodziła się w 1901 roku w Mohylewie. Jan Widacki podkreśla, że Balbina pochodziła ze starej bojarzowskiej rodziny Świtycz z kniaziewskimi korzeniami. Gdy wychodziła za mąż, była już rzeźbiarką z dyplomem z wynikiem celującym, absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, nauczycielką w gimnazjum w Kobryniu. Z indeksu z ostatniego roku studiów wynika, że była świetną studentką. Studium rzeźby — bardzo dobry, kompozycja dyplomowa — bardzo dobry, ceramika — bardzo dobry. Dodatkowo zostały wpisane trzy pochwały: za konkurs studium aktu, za prace ceramiczne i za kompozycję. W 1929 roku wróciła do Kobrynia i w tamtejszym gimnazjum uczyła trzech przedmiotów: rysunku, robót ręcznych i gimnastyki.

Małżeństwo podczas pobytu w Warszawie, 1938 rok

WESELE U PISARKI

Państwo młodzi wybrali na miejsce przyjęcia weselnego dwór bardzo znanej i popularnej pisarki Marii Rodziewiczówny, która była kuzynką Iwona, w Hruszowej.

Dlaczego wesele było w Hruszowej, skoro Iwon miał swój majątek i dwór Hliniszcz? — zastanawia się prof. Widacki. — Oficjalna wersja była taka, że Hliniszcz były zniszczone po wojnie. Tymczasem Balbina i Iwon brali ślub 12 lat po wojnie bolszewickiej, a więc: albo tak długo go remontowali, albo może po prostu był za mały dla zaproszonych gości — przypuszcza profesor.

Co stało się Rodziewiczówną i dworem po wybuchu wojny w 1939 roku? Pisarka w pośpiechu opuściła dwór w październiku 1939 roku, budynek został spalony, meble i inne przedmioty rozkradzione, a księgozbiór i archiwum spłonęły w ognisku rozpalonym na dziedzińcu. Jan Widacki, która odwiedził Hruszową (obecnie Białoruś), gdy jeszcze można było podróżować w tamte strony, mówi, że z dworu została tylko niewielka część parteru jednego skrzydła. Działal w tym pomieszczeniu sklep.

Natomiast w parku nadal stoi potężny dąb Dewajtis, który trafił do powieści Rodziewiczówny pod tym samym tytułem. Prof. Widacki wziął kilka żołądki,

posadził w swoim ogrodzie. — I mam swój Dewajtis na Podhalu — mówi.

WOJNA

Rodzina Widackich — Balbina i Iwon oraz dwie córki: Jowita i Karina — przeżyła wojnę w Kobryniu. Uniknęła wywózki na Sybir, gdyż prawdopodobnie władza radziecka postanowiła wykorzystać talent artystki. Balbina dostała kilka zleceń: wykonanie rzeźby Czechowa i Stanisławskiego dla teatru w Brześciu, Gorkiego i Czajkowskiego — dla muzeum w Mińsku, Szopena i Beethovena — dla filharmonii mińskiej.

W czasie okupacji niemieckiej, wraz z mężem, który powrócił z Generalnego Gubernatorstwa, gdzie znalazł się po rozwiązaniu jego oddziału zbrojnego w 1939 roku — prawdopodobnie rozpoczęła działalność konspiracyjną w AK. Wyjechali z Polesia w 1945 roku. Ich pierwszym przystankiem w nowej Polsce była Biała Podlaska.

I PO WOJNIE

Potem mieszkali w kolejnych miejscach, aż w końcu osiedli w Brodnicy, gdzie Balbina szukała zleceń i rzeźbiła, a Iwon pracował w PGR-ach. Miał dostać kierownicze stanowisko, ale w latach 40/50 to polityka rządziła awansami. Iwon nie dostał stanowiska. Czy tak się przejął sytuacją czy miał słabe serce, w każdym razie zmarł nagle

na zawał 30 kwietnia 1949 roku. Został pochowany w Brodnicy. Balbina z dwiema nastoletnimi córkami musiała sobie radzić sama. I poradziła sobie.

Autorka jest stypendystką Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

źródło: kresy24.pl, zbiory Archiwum Państwowego w Olsztynie, Biblioteka Muzeum Warmii i Mazur, Echo Polesia 2010, archiwum rodzinne Jowity Solarskiej, archiwum Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

Prof. Jan Widacki o Bajce

Dla mnie to była ciocia Bajka — dostawała szatę, jak mówiło się o niej Balbina. W Kobryniu urodziły się im dwie córki: Jowita i Karina. Na pewno te imiona wymyśliła Balbina, bo była ekscentryczną osobą. Choć Iwon i ona wywodzili się z innych światów, byli dobrym małżeństwem. Gdy odwiedzała po wojnie moich rodziców w Krakowie — była już wdową — zawsze opowiadała o nim z czułością. Bardzo energiczna, elegancko ubrana, umalowana, zwracała na siebie uwagę. W PRL-u nigdy nie podawała informacji, że była z rodziny ziemiankiej — wiedziała, czym to grozi w ówczesnej rzeczywistości.

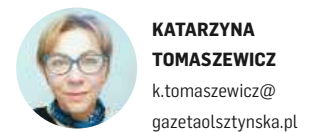

Balbina Świtycz-Widacka

(1901-1972), rzeźbiarka i poetka, absolwentka ASP w Krakowie. Jej mistrzem był prof. Konstanty Laszczka. Przed wojną mieszkała w Kobryniu na Polesiu. Na Warmię i Mazury przyjechała w 1952 roku — początkowo mieszkała w Giżycku, potem w Olsztynie, gdzie zmarła 28 lipca 1972 roku. Jest autorką ponad 1000 rzeźb. W Olsztynie najbardziej znane są popiersie Adama Mickiewicza na skwerze przy I LO oraz w parku Podzamcze: Wiosna, Amor na czatach i fontanna Ryba z dzieckiem. W regionie — postać Michała Kajki w Etku i popiersie Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Rucianem Nidzie.

TAJNE KWATERY W MAZURSKICH LASACH

PROPONUJEMY WYCIECZKĘ ŚLADAMI HISTORII „MILITARNEJ”. NIE DO NAJBARDZIEJ ZNAJĘ GIERŁOŻY, A DO UKRYTYCH W LESIE NIECAŁE 20 KILOMETRÓW DALEJ MAMEREK.

KATARZYNA TOMASZEWICZ
k.tomaszewicz@gazetaolsztynska.pl

Niedaleko Węgorzewa, nad Kanalem Mazurskim, znajduje się jeden z najlepiej zachowanych w Polsce kompleksów niemieckich z okresu II wojny światowej. W latach 1940-1944 zbudowano dla potrzeb 40 najwyższych generałów i feldmarszałków, 1500 oficerów i żołnierzy Wehrmachtu około 250 obiektów, w tym 30 schronów żelbetowych, które w całości zachowały się do naszych czasów. Niemcy nie zdążyli wysadzić schronów, zostały one opuszczone bez walki przez wojska Wehrmachtu w styczniu 1945 – czytamy na stronie mamerki.com. Mamerki zostały zbudowane w tajemnicy przez Organizację Todta, której zadaniem była budowa obiektów wojskowych. W latach 1941-1944 kompleks bunkrów był samowystarczalnym „miastem” chronionym przez batalion wartowniczy. Cały obiekt otoczony był zasiekami z drutu kolczastego. Co 300 m znajdowały się betonowe słupy (zacho-

Jeden z bunkrów w Mamerkach

wane do dziś) z aparatami telefonicznymi i latarniami oświetlającymi teren. Bezpieczeństwa strzegły 4 wartownie, przed atakami z powietrza chroniły stanowiska dział obrony przeciwlotniczej.

Na terenie Mamerki dzisiaj mieści się Muzeum II Wojny Światowej (jedyne w Europie muzeum poświęcone frontowi wschodniemu; ponad 1000 m kw. ekspozycji, największa na świecie makietka bitwy pod Kurskiem – 24 m kw, makietka bitwy o Stalingrad – 16 m kw.) i najwyższa

Bartosz Plebańczyk z muzeum w Mamerkach osobiście sprawdza odkryte tunele

w regionie wieża widokowa, z której możemy podziwiać panoramę jeziora Mamry i okolicy.

Systematycznie na terenie Mamerki prowadzone są akcje poszukiwawcze, uczestnicy odnajdują wiele przedmiotów z okresu II wojny światowej. Kilka lat temu Mamerki stały się sławne za sprawą poszukiwania na tym terenie Bursztynowej Komnaty. Relacje z tych poszukiwań relacjonowały światowe, ogólnopolskie i regionalne media. Komnaty nie znaleziono.

TAJNE ROZMOWY SPISKOWCÓW

Wracając do historii Mamerki. W czasie wojny przebywali tu najważniejsi rangą oficerowie: dowódca Wojsk Łądowych feldmarszałek Walter Brauchitsch oraz szef sztabu generalnego gen. Franz Halder, feldmarszałek Friedrich Paulus, który osobiście opracował plan ataku na ZSRR o kryptonimie Barbarossa, szef sztabu generalnego gen. Heinz Guderian, twórca niemieckiej broni pancernej, którego czołgi dotarły pod Moskwę. Tu po raz pierwszy spotkał się słynny „lis pustyni” gen. Erwin Rommel ze słynnym strategiem gen. Erichem Mansteinem. W sierpniu 1941 roku przybył tu z wizytą Mussolini z Hitlerem.

Na terenie kwatery, od czerwca 1941 do lutego 1943, pełnił służbę płk Claus Stauffenberg, który prowadził przygotowania do obalenia władzy Hitlera. W ciszy marmerskiego lasu prowadził tajne rozmowy i werbował kolejnych spiskowców. Tu przechowywano materiał wybuchowy, który miał być użyty w zamachu oraz tajne dokumenty dotyczące przejęcia władzy.

Nad okolicą góruje wieża widokowa, z której mamy piękny widok na jezioro Mamry

Mamerki wybudowano nad Kanalem Mazurskim, nigdy nie ukończonym. Jego budowę Niemcy rozpoczęli w 1911 roku, by połączyć mazurskie jeziora z rzeką Łyną, Pregolą (na terenie dzisiejszego obwodu kaliningradzkiego) i Morzem Bałtyckim. Różnica poziomów między jeziorami a morzem (111,2 metrów) miała być zniwelowana za pomocą 10 śluz i dwu jazów. 5 śluz znajduje się po polskiej stronie (Bajory Wielkie, Bajory Małe, Guja Piaski, Leśniewo Górne, Leśniewo Dolne), podobnie jak jazy (w Gui i Leśniewie).

Przedsięwzięcie w 1914 roku przerwała wojna. Prace wznowiono w 1934 roku, ale w 1940 budowa ostatecznie została wstrzymana. Pozostały potężne żelbetonowe budowle hydrotechniczne i zatopiony w bujnej dzikiej przyrodzie, wypełniony wodą przekop. Warto wiedzieć, że jedna ze śluz – ta we wsi Guja – to jedyna działająca.

Długość Kanalu Mazurskiego od miejscowości Mamerki nad jeziorem Mamry do Łyny wynosi 50,4 km, w tym na terenie Polski 20,2 km.

GĘSTY LAS MASKOWAŁ BUNKRY

W trójkącie Kętrzyn – Węgorzewo – Giżycko mamy jeszcze jeden, mniejszy kompleks bunkrów. Koło wsi Pozezdrze, przy drodze Giżycko – Węgorzewo, znajduje się polowa kwatery Himmlera. Kwatera występowała pod kryptonimem „Hochwald” (Wysoki Las). Cechą charakterystyczną wojennych kwater głównych i polowych była ich lokalizacja tuż przy linii kolejowej Kętrzyn – Węgorzewo – Giżycko.

Kwatera Himmlera składała się z 9 obiektów – 5 schronów o dwumetrowej konstrukcji stropu i ścian, niedużego podziemnego garażu, dwóch ceglanych wartowni i schronu specjalnego – Himmlera, który w roku 1944 został przebudowany, aby przeciwstawić się rosnącej sile alianckich bomb. Stropy i ściany były podwójne, gdyż pierwotny schron typu „B” o grubości stropów i ścian 2 m został obudowany tzw. płaszczem ochronnym, analogicznie jak w kwaterze Hitlera w Gierłożu. Kwatera Himmlera została 20 listopada 1944 roku opuszczona przez jej mieszkańców, a 24 stycznia 1945 roku Niemcy wysadzili ją w powietrze.

dr n. med. MACIEJ BIERNACKI
SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ
• chirurgia ogólna • chirurgia onkologiczna
• żylaki • przepukliny • usuwanie drobnych zmian skórnych • leczenie chorób piersi
• leczenie nowotworów przewodu pokarmowego
Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)
89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, 508 36 26 52

Dr n. med. PIOTR MALINOWSKI
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
• Diagnostyka i badanie chorób naczyń
• Usuwanie żylaków: laserowe, nieoperacyjne, operacyjne, skleroterapia
ZABIEGI:
środa 16.00-18.00, czwartek 16.00-18.00
KONSULTACJE:
środa 18.00-19.30, czwartek 18.00-19.30
Olsztyn, ul. Kopernika 30, gabinety nr 14 i 15

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog
poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00
Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00
Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

Dr n. med. JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30
REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33
Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

NZOZ „ARTERIA” PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHOROBY NACZYŃ
Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. 89 534-55-65
CHOROBY ŻYL I TĘTNIC
• diagnostyka
• leczenie zachowawcze
• skleroterapia żylaków
• laserowe leczenie żylaków!!!
• leczenie operacyjne żylaków
Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:
Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner
Piotr Malinowski
Maciej Sadowski tel. 89 509 344 667
www.arteria.olsztyn.pl

PÓŁ WIEKU DZIENNIKARSTWA PODRÓŻNICZEGO

Widział dużo więcej niż prekursor epoki odkryć geograficznych Marco Polo. Jacek Pałkiewicz, dociekliwy i zachłanny świata reporter przez pięć dziesiątków lat poszukiwał osobliwości ginących cywilizacji.

— Kiedyś podzielił pan opinię afroamerykańskiej poetki Maya Angelou, która pisała, że „życia nie mierzy się ilością oddechów, ale ilością chwil, które zapiera ją dech w piersiach”. I pan tak do tego podchodzi.

— Ktoś ostatnio zauważył, że Pałkiewicz żył tak, jakby miał tylko jeden dzień życia i nic do stracenia. Delektuję się poczuciem znakomicie przeżytego czasu. Podejmowałem karkołomne wyzwania, odnosiłem sukcesy tam, gdzie inni musieli się poddać. Jestem osobą spełnioną i uprzywilejowaną, która wygrała los na loterii. Jednak mimo fascynującego życia czuję żal, że to już „koniec wędrówki”, a tyle jeszcze rzeczy chciałoby się zrobić.

— Dwanaście lat temu lobbował pan w megakonkursie „7 Nowych Cudów Natury”. Nie wszyscy o tym pamiętają.

— Zaangażowałem się w promocję Mazur, istnego pomnika przyrody, bo widziałem szansę na zbudowanie marki narodowej i popularyzację kraju. Zdołałem wciągnąć do tego

kolosalnego przedsięwzięcia trzech prezydentów RP, wielu znanych ludzi, a nawet papieża Benedykta XVI. Kraina Wielkich Jezior wprowadziła nie weszła do ścisłej siódemki, ale znalazła się na liście 14 najwspanialszych klejnotów światowej przyrody. Pokonaliśmy wszystkich finalistów z Europy i przescignęliśmy takie ikony jak Malediwy, Wielki Kanion Kolorado, Galapagos, Wodospad Salto Angel czy Skale Uluru w Australii. Rozgłos w plebiscycie, w którym uczestniczyło kilkaset milionów internautów, miał niebawem siłę rażenia i zapewniał wysoką rozpoznawalność na globalnym rynku. Polska jednak nie potrafiła wykorzystać tego potencjału, zabrakło spójnej narodowej strategii promocji.

— Który zakątek Mazur przypadł panu najbardziej do gustu?

— Przed laty zauroczyła mnie Krutynia — przyrodnicza perła, jedno z najbardziej unikatowych i dziewiczych w swoim charakterze miejsc, jakie znam w Europie. Niedawno wró-

Jacek Pałkiewicz — reporter, eksplorator, twórca survivalu w Europie, odkrywca źródła Amazonki. Autor ponad 30 książek. Website www.palkiewicz.com

cilem do Puszczy Piskiej nad tę urokliwą, z bujną roślinnością, meandrującą rzeczkę, gdzie rosną na brzegach szpaler starych sosen i dębów rozpina nad nią zielony okap stanowiący zasłonę przed słońcem. Gdzie kojąca cisza przerywana jest jedynie śpiewem ptaków. Krutynia ze względu na spływy puchówkami, czyli łódkami płaskodennymi, zaliczała się do dużych atrakcji jeszcze przed I wojną światową. Potem rozślawił ją Melchior Wańkowicz, znakomity pisarz i publicysta. Był nią zachwycony także wielki Polak, ówczesny ks. Karol

Wojtyła, który z grupą młodzieży akademickiej w 1957 roku spływał starym kajakiem o wdzięcznej nazwie „Kalosz” charakteryzującą się ogromną różnorodnością i zmiennością krajobrazów rzekę, nie bez kozery nazywaną nieraz Małą Amazonką.

— Jest pan autorytetem dla uczniów szkoły podstawowej w Mostach, która przyjęła pańskie imię. A na kim pan się wzorował?

— Algierski pisarz Yasmina Khadra, pisał, że „żaden naród nie może przetrwać bez mitów, a żaden młody człowiek nie może dorastać bez idoli”. Każdy z nas, bę-

dąc nastolatkiem, miał swojego idola — osobę z charyzmą, która w jakiś sposób imponowała i miała wpływ na jego egzystencję. Takich wzorów do naśladowania, przewodników wskazujących drogę życiową u mnie też swego czasu było kilka. Na głównym miejscu wśród moich herośców lokuję Jacka Londona. Wielbię tę postać, a jeszcze bardziej twórczość. Jego książki, będące hymnem na cześć determinacji, odcisnęły piętno na mojej wyobraźni i ambicjach — to z nich czerpałem hart ducha. Z czasem moi bożyszcza zginęli z horyzontu i ja sam stałem się dla niektórych drogowskazem i autorytetem.

— W ostatniej książce „palkiewicz.com”, którą komplementują m.in. A. Kwaśniewski, kard. K. Nycz, J. Owsiak, R. Terlecki, B. Budka, B. Komorowski czy Z. Boniek, pisze pan, że nie wszyscy pana trawia.

— Jestem rad, że mogę być człowiekiem niezależnym i stać ponad wszechobecnymi podziałami. Dziś media żyją z reklam, a one są zwykle w rękach tych,

którzy mają władzę polityczną. Zatem nie mogą być niezależne. Ja, jako wolny strzelec, pozostaję niezależny. Jestem w komfortowej sytuacji, mam prawie boskie prawo mówienia swojej prawdy, a to rozszerza mój potencjał. Moje teksty drukuje zarówno prasa prorządowa, jak i opozycyjna.

— Tradycyjne pytanie: co w planach?

— Oddaję dla Świata Książki poradnik „Wojna uprogu”. Inwazja Rosji na Ukrainę cofnęła nas do czasów zimnej wojny, zagrożając pokojowi całego kontynentu. Śledziliśmy na żywo ten bestialski najazd i w złudnym przekonaniu chcieliśmy wierzyć, że konflikt globalny jest nierealny. Ale armia Władimira Putina dopuszcza się zbrodni i różnych prowokacji. Nic dziwnego, że rośnie strach przed pożogą wojenną o wymiarze totalnym. Nie wiemy, co się może wydarzyć jutro, pojutrze. Lepiej być przygotowanym i nie dać się zaskoczyć. I tej kwestii poświęcam ten poradnik.

REDAKCJA

REKLAMA

GAZETA OLSZTYŃSKA

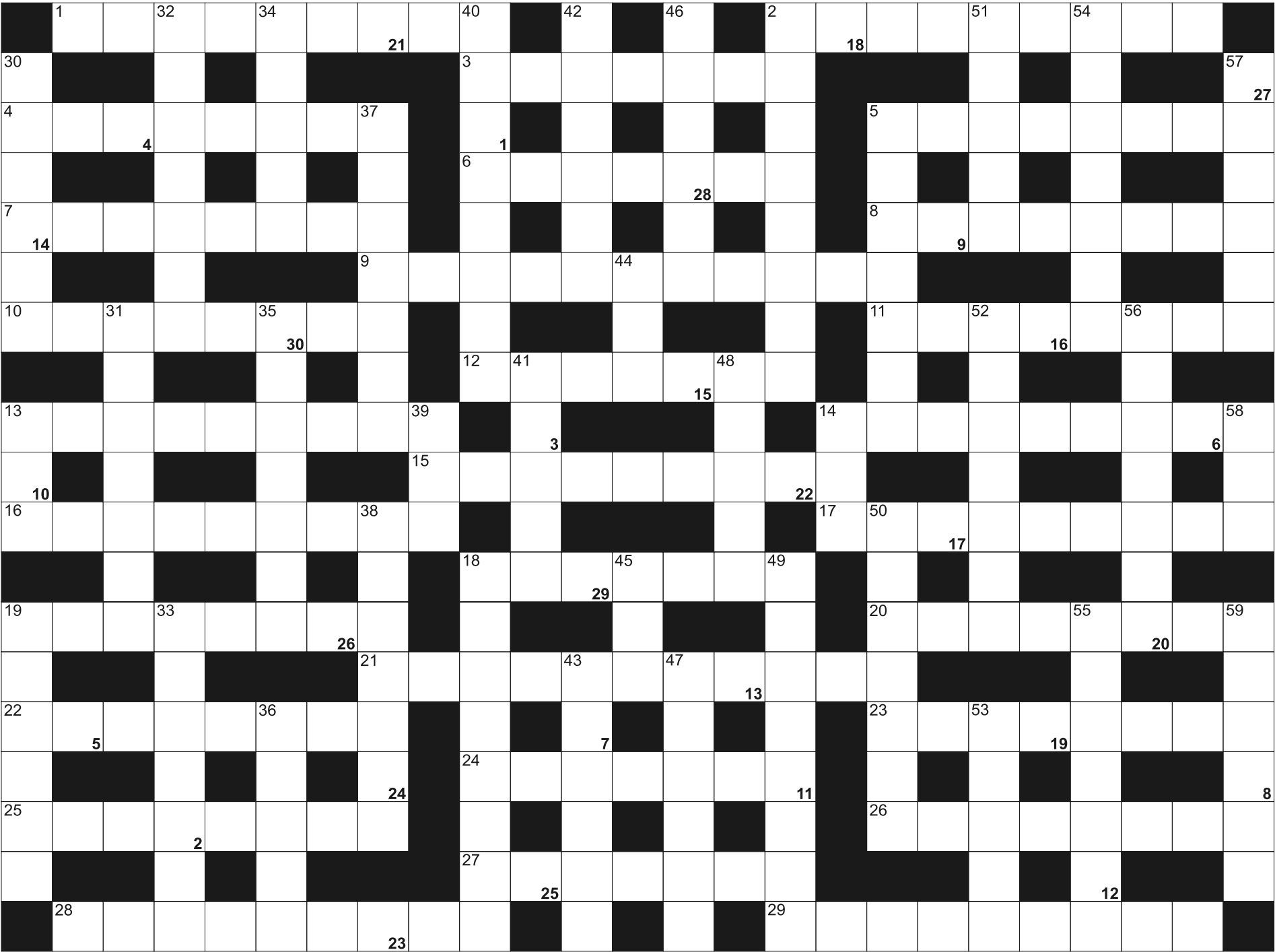
5-6 październik 2022 r.

V KONFERENCJA SPECJALISTYCZNA

AiR Automatyzacja i Robotyzacja Przemysłu

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11		12	13	14	15		16	17	18	19	20	21	22
23		24		25	26	27	28	29	30															

POZIOMO: 1) kierownictwo portu, urząd; 2) inaczej dozownik; 3) pojemnik z dezodorantem; 4) bierze udział w konklawe; 5) autobus szynowy; 6) przenośna lampka na baterie; 7) inaczej alg, glon morski; 8) słynna opera Giuseppe Verdiego; 9) rodzaj prądnic samochodowych; 10) magiczny przedmiot na szczęście; 11) dawne kalkulatory; 12) obszar z biegunem północnym; 13) autor sonaty Księżycowej; 14) usuwa kapsle; 15) kolekcjoner i miłośnik książek; 16) największa wyspa Szwecji; 17) igława, drzewo iglaste; 18) rzemieślnik rzeźbiący w drewnie; 19) skrzynie bez dna do uprawy roślin; 20) Stig, napisał "Wyspę skazańców"; 21) zbieranie pocztówek, hobby; 22) mieszkają w domu obok; 23) inaczej pasjonat, wielbiciel; 24) inaczej ratatouille, potrawa; 25) pierwiastek Cf; 26) współistnienie organizmów; 27) niewielkie wady; 28) ośrodek dla nieuleczalnie chorych; 29) graniczy z Nikaraguą. **PIONOWO:** 2) tuńczyk długopłetwy krócej; 5) biała broń krótka; 13) biblijny stwórca świata; 14) Aleksandra dla bliskich; 18) punkt z łóżkiem do opalania; 19) inaczej o owadzie; 30) urywany, żaloszny głos psa; 31) brat Ofelii, przyjaciel Hamleta u Szekspira; 32) z parkietami lub dywanami; 33) holenderska marka telewizorów; 34) argentyński taniec towarzyski; 35) gruczoł rośliny wydzielająca nektar; 36) polne, bite lub wylotowe; 37) reperowanie dziur; 38) słynny dramat Zygmunta Krasińskiego; 39) amerykańska zawodowa liga koszykówki; 40) proszek dla chorego; 41) Hood, literacki banita z Sherwood; 42) na szczycie wulkanu; 43) ludzka to człowiek; 44) łącznik do blach; 45) opłata graniczna za import; 46) inaczej stopień wojskowy, ranga; 47) duże zaczynają zdania; 48) musujący napój z mleka; 49) młody las lub młodnik; 50) ukochany operowej Aidy; 51) pseudonim, przezwisko; 52) lekarz ze skalpelem; 53) duże miasto nad Narwią; 54) wióry drzewne; 55) drzewa i kwiaty; 56) rysunek pustych pól krzyżówki; 57) stolica Erytrei; 58) przeciwieństwo dobrej; 59) napój z przetartych owoców.

SUDOKU

	4	3	1				5	8
7	8			5				6
	6			9			7	
	5				2			
		7	9	6	4	2	1	
6		2	5	8	1		3	
9								1
					5	3	9	7
	7					8	4	

	4	3	1				5	8
7	8			5				6
	6			9			7	
	5				2			
		7	9	6	4	2	1	
6		2	5	8	1		3	
9								1
					5	3	9	7
	7					8	4	

	8		3					5
4	2	3		8				6
		9		6				
					5		2	
3			2	7		1		
			9	1	8			
		4		2		5		1
			1	5		4	7	2
	1	5				6		9

NAJSMACZNIEJSZE PIEROGI W BIESOWIE!

Pierogi, czyli delikatne ciasto wypełnione różnorodnym farszem, gotowane na wodzie, parze lub podsmażane. Ulubione danie Polaków oraz wielu innych narodowości na świecie. Nic więc dziwnego, że można ich sprzedać blisko 60 tys. w jeden dzień! Dokładnie tak było 13 sierpnia w Biesowie. Na 9 stoiskach z gminy Biskupiec i okolic serwowano aż 22 rodzaje pierogów, o różnorodnym i fantastycznym nadzieniu. Skosztować można było tych tradycyjnych z mięsem, twarogiem i ziemniakami, jagodami czy kapustą i grzybami, ale także z sarniną, rybą, kebabem, góralskich czy warmińskich. Z pewnością nawet najbardziej wymagający klient znalazł tu smak dla siebie. Biesowo – wioska, która kilkakrotnie zwyciężała w konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś” słynie już nie tylko z pięknej i zadbanej miejscowości, ale także z najsmaczniejszej imprezy w regionie. To wydarzenie przyciąga tłumy mieszkańców, ale także wielu turystów, którzy zwiedzając Warmię wyczekują najlepszych pierogów. Dokładnie 15 lat temu rozpoczęła się historia Warmińskiej Uczty Pierogowej. Prekursorem i organizatorem wydarzenia był Janusz Radziszewski – Sołtys Sołectwa Biesowo oraz teraźniejszy Radny Powiatu Olsztyńskiego. Pan Janusz wspólnie z małżonką Aliną oraz mieszkańcami Biesowa przygotowali festyn,

którego celami były przede wszystkim podtrzymanie tradycji kuchni polskiej, jej promowanie oraz zintegrowanie lokalnego środowiska. Dziś, śmiało można stwierdzić, że każdy z nich został osiągnięty, a ich rezultaty widać co roku podczas kolejnych edycji uczty. Warmińska Uczta Pierogowa stała się piękną wizytówką Gminy Biskupiec, z której dumny jest zarówno burmistrz miasta jak i sam starosta olsztyński. – Warmińska Uczta Pierogowa to strzał w dziesiątkę na szlaku Świętej Warmii. To impreza, która pokazuje nasz region z najsmaczniejszej strony – mówił Starosta Olsztyński Andrzej Abako. Podczas tegorocznej uczty odbył się tradycyjny konkurs na najsmaczniejszy pieróg, w którym postanowiono przyznać aż dwie nagrody główne. Bon od Burmistrza Biskupca o wartości 1500 zł otrzymało stoisko z Lipowa, za pieróg pielmieni. Natomiast bon od Starosty Olsztyńskiego o wartości 1500 zł otrzymało stoisko Zerbuń, za pieróg o nadzieniu kurkowym. Komisja stwierdziła zgodnie, że wybór nie był łatwy, a każdy pieróg miał swój wyjątkowy smak. Dodatkowo firma Egger Biskupiec podarowała wszystkim stoiskom z Gminy Biskupiec nagrody w postaci bonów o wartości 1000 zł. Oprócz pysznych wyrobów o niebagatelnych nadzieniach, w Biesowie serwowano także świetną muzykę. Na scenie wystąpiły

lokalne zespoły takie jak: chór Innamorati, Węgojska Strużka, Warmińska Kuźnia oraz zespoły Fires, Shine, Adaśko. Natomiast w wyjątkowo muzyczny klimat wprowadził uczestników zespół Nowy VOX – tegoroczna gwiazda wieczoru. – 15 lat uczty, to 15 lat tradycji, smaku oraz wielu wspomnień i świetnej zabawy. Jestem przekonany, że kolejne 15 lat będzie równie piękne i wyjątkowe. I tego życzę zarówno organizatorom z Biesowa jak i nam mieszkańcom, aby

nasza uczta nadal była postrzegana jako najsmaczniejsza impreza w regionie. Bo dziś Biesowo, to ewidentnie stolica staropolskiej kuchni – komentował Burmistrz Biskupca Kamil Kozłowski.

Połączenie najlepszej kuchni z najlepszą muzyką gwarantuje świetną zabawę i wzmacnia apetyt na więcej. Pozostało tylko odliczać czas do kolejnej edycji wydarzenia, aby ponownie podarować sobie i bliskim prawdziwą ucztę dla podniebienia.

Wydarzenie pod nazwą „15. Warmińska Uczta Pierogowa w Biesowie” zostało zrealizowane przy wsparciu finansowym samorządu województwa warmińsko-mazurskiego w konkursie „Kalendarz imprez regionalnych promujących żywność naturalną, tradycyjną, lokalną i regionalną województwa warmińsko-mazurskiego w 2022 r.”

25-28 SIERPNIA
Klangor – Jeziorańskie Koncerty Kameralne

Kramarzewo (gm. Jeziorany)
Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach zaprasza na czterodniowy festiwal pn. „Klangor – Jeziorańskie Koncerty Kameralne”. Artyści zagrają w przepięknej scenerii kościoła św. Rocha w Tłokowie/Kramarzewie. „Klangor” nawiązuje do cieszących się od lat zainteresowaniem jeziorańskich koncertów wiolonczelisty Michała Pepola i pianisty Bartka Wąsika – artystów formatu międzynarodowego, sercem związanych z Warmią. Michał Pepol jako kurator muzyczny „Klangoru” gwarantuje stworzenie wyjątkowo nastrojowego wydarzenia muzycznego.

Program:
25 sierpnia
Koncert zespołu L.A.S.
26 sierpnia
Mini-recital fortepianowy Miłosza Grzywińskiego i Bartka Wąsika
27 sierpnia
12:00 - koncert rodzinny Bartka Wąsika, wieczorem - koncert pt. Astronomia poety. Baczyński Meli Koteluk i Bartka Wąsika
28 sierpnia
Koncert rodzinny prowadzony przez wiolonczelistę Michała Pepola, który tego samego dnia wieczorem zabierze publiczność w muzyczną podróż śladami Kory.
Rezerwacja biletów – MOK Jeziorany 89 718 12 16 lub mok.biuro@wp.pl. Bilety lub karnety na 4 dni do nabycia bezpośrednio przed koncertami, przed Kościołem Św. Rocha. Płatność tylko gotówką.
Szczegóły na stronie www.mokjeziorany.pl/aktualnosci/klangor2022/

27 SIERPNIA
Olympia Fight Night IV

Lidzbark Warmiński
Na deskach amfiteatru nad Łyną przy ul. Słowackiego w Lidzbarku Warmińskim (bulwary) rozegra się emocjonująca Gala Olympia Fight Night IV.
Widzowie będą mogli oglądać zmagania 20 zawodników będących między innymi podopiecznymi Lidzbarskiego Klub Sportów Walki OLYMPIA, Zatoki Braniewo, Luczek Boks Giżycko, Gwardii Szczytno, Camel Fight Club Olsztyn, Jinchuuriki Gym Olsztyn, Arrachion Olsztyn, Gimnazjonu Bartoszyce.
Start o godz. 13:00. O 15 zostanie otwarta widownia na amfiteatrze, a o 17 nastąpi oficjalne otwarcie gali. W dziesięciu pojedynkach weźmie udział pięciu zawodników lidzbarskiego klubu, a wszyscy startujący zawodnicy będą reprezentowali województwo warmińsko-mazurskie. Zakończenie gali planowane jest na godzinę 21.30.
Wstęp jest darmowy

19-21 SIERPNIA
Festiwal Nauki i Sztuki Copernicus Open

Frombork
Już po raz trzeci końcówka wakacji we Fromborku wypełniona koncertami, spotkaniami, warsztatami i wystawami. Festiwal Nauki i Sztuki Copernicus Open to czas, w którym chcemy zwrócić uwagę na to, że wszechstronny naukowiec Mikołaj Kopernik najdłużej związany był właśnie z Fromborkiem. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny, a bezpłatne zaproszenia można pobrać na stronie www.bilety.muzeumfrombork.pl.

19-21 SIERPNIA
Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry

Lidzbark Warmiński
Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry to kilkudniowy festiwal kabaretowy, którego głównym celem jest odkrywanie młodych, utalentowanych kabaretów. Każdego roku publiczność podziwia zmagania kabareciarzy w turnieju o „Złotą Szpilkę” oraz uczestniczy w koncertach gwiazd polskiego kabaretu i wielu imprezach towarzy-

szących festiwalowi. 43. edycję festiwalu rozpocznie Stand-Up'u, na którym wystąpią: Błażej Krajewski, Karol Modzelewski, Marta Łojek, Kamil Koziel, prowadzenie: Arkadiusz Jaksa Jakszewicz. Ostatniego dnia imprezy wystąpią Kabaret HRABI i Czesław Jakubiec w spektaklu „Ariaci”.

Bilety oraz szczegółowe informacje znajdziecie na stronie www.lidzbarskidomkultury.pl lub w Lidzbarskim Domu Kultury (ul. Słowackiego 4, Lidzbark Warmiński).

19 SIERPNIA
Nocny Maraton Filmowy w Bibliotece

Morąg
Stęskniliście się za Nocnymi Maratonami Filmowymi? W nocy z 19 na 20 sierpnia organizatorzy zapraszają na świetną zabawę przy wciągających filmach – będzie dużo akcji, wybuchów, humoru, przygód oraz... wirtualnej rzeczywistości! Maraton rozpocznie się o godz. 22:00 a zakończymy ok. godz. 4:30. Na uczestników w przerwach między seansami czekać będą hektolitry herbaty oraz najlepsze kanapki w mieście i popcorn. W maratonie mogą brać udział wyłącznie osoby, które ukończyły 12 lat i mają pisemne oświadczenie rodzica lub opiekuna prawnego. Na maraton filmowy można się wpisać do 17.08.2022 r. (środa) w Czytelnii dla Dorosłych. Wszelkich dodatkowych informacji udziela pracownicy.
Regulamin i zgoda dostępne w bibliotece lub na www.bibliotekamorag.pl

19 I 20 SIERPNIA
„Moniuszko dzieciom” – wakacyjne koncerty edukacyjne

Olsztyn
Zbigniew Ciucias – skrzypce
Lech Grzegorzewski – skrzypce
Anna Perkowska – altówka
Ewa Parkasiewicz – wiolonczela
Pieśni i wyjątki z kwartetów smyczkowych Moniuszki.
Godz. 11:00, sala kameralna filharmonii. Wstęp płatny

19-21 SIERPNIA
Festiwal Smaków Świata

Szczytno
Już 19-21 sierpnia na Placu Juranda w Szczytnie odbędzie się Festiwal Pierogów Świata. Na festiwalu spróbujesz gruzińskich pierogów chinkali, koreańskich pierogów mandu, wietnamskich hacao, hiszpańskich empanad, perskich bolani a także tradycyjnych polskich pierogów z mięsem.
Oprócz pierogów także Festiwal Smaków Świata smaki z Azji, Europy, aż po Amerykę! Azjatyckie zupy, belgijskie frytki, tureckie baklawy, polskie specjały z Podlasia i wiele, wiele innych!
Wstęp wolny

HELIOS REPERTUAR
Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

ANDRÉ RIEU. Niech znów nastaną szczęśliwe dni! / napisy: 18:00; DRAGON BALL SUPER: Super Hero / napisy: 12:30; GDZIE ŚPIEWAJĄ RAKI / napisy: 15:20, 17:00, 18:15, 21:00; DRAGON BALL SUPER: Super Hero / familijny / od 10 lat / napisy: 15:00, 17:45, 19:45; PIES W ROZMIARZE XXL / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10,

12:20, 15:40, 17:30; NOTRE-DAME PŁONIE / lektor: 16:15; WROBIONY: 18:45, 21:30; NIE! / napisy: 11:10, 18:30, 20:15 KUROZAJĄC i Zagadka Chomika Ciemności / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:50, 13:15 MINIONKI: Wejście Gru / familijny / b.o. / dubbing: 10:20, 14:30, 16:45; DC LIGA SUPER-PETS / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:00, 11:20, 13:00, 16:00; BULLET TRAIN / napisy: 20:00, 21:10; TOP GUN: MAVERICK / napisy: 14:00, 19:00, 21:45; KAŻDY WIE LEPIEJ: 13:50, 15:30, 21:20; LENA I ŚNIEŻEK / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:30, 12:50; THOR: miłość

ZWIERZĘTA

sprzedam

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO

byki, jałówki (100-350 kg) oraz bydło rzeźne
• Konkurencyjne ceny
• Płatność od ręki
• Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
• Własny transport
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!
Tel. kontaktowy **504894800**
STĘPNIAK S.C.
Małe Radowska 9a, 87-200 Wąbrzeźno
71422otbr-b-M

SPRZEDAM pieska z rodowodem West Terrier 3-miesięczny, 513-752-915

SPRZEDAŻ kur, kurcząt - dostawa gratis, 503-508-148

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

PILNIE sprzedam pół domu w Studnicy przy przystanku PKS również, 89 718-17-04

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, tel. 503-103-703

kupię

KUPIĘ DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ LUB ROLNO - BUDOWLANĄ POWYŻEJ 5000 M2, TEL.539-204-884

KUPIĘ mieszkanie 2-3 pok. w Olsztynie, 504-946-585

PRACA

dam pracę

IZATRUDNIĘ kierowców kat. C+E, relacja PL.ES/PT, 538-447-467.

KIEROWCA C+E, 604-534-860

PRACOWNIK, 503-103-703

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501253859

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 661-740-939

ZATRUDNIĘ wykwalifikowanych

pracowników ogólnobudowlanych oraz pomocników, tel. 607-034-852

AUTO-MOTO

kupię

ABSOLUTNIE kupię każde auto i traktory, stan obojętny lub na złom, odbiór lawetą, 887-813-007

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA, TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

DACHY, 514-456-553

HYDRAULIK, 501-209-794

KOMPLEKSOWE remonty mieszkań, 783-543-814

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k. Augustowa, 693-491-205.

RÓŻNE

sprzedam

KONSTAŁ PRODUCENT
GARAŻE blaszane BRAMY garażowe KOJCE dla psów
Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl
57622otbr-A-P

IGARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel. 728-104-188

produkty rolne

KUPIĘ: zboże paszowe, konsumpcyjne. FHU ANIMAR. Tel. 606-505-511

nadajogloszenie.pl

nie musisz wychodzić z domu...
mp-xpo-7491-nmcb-M

45220pb1-A-P

„Nie umiera ten, kto trwa w sercach i pamięci naszej...”

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 17 sierpnia 2022 r. odeszła od nas w wieku 89 lat
Nasza Kochana Mama, Babcia i Prababcia

ś. † p.

Jadwiga Franusz

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
w poniedziałek 22 sierpnia 2022 r. o godz. 10.30
pożegnaniem i modlitwą różańcową w kaplicy przy
ul. Poprzecznej. Msza święta żałobna odbędzie się
we wtorek 23 sierpnia 2022 r. o godz. 12.00
w kościele pw. św. Józefa przy ul. Jagiellońskiej,
po której nastąpi ceremonia pochowania
na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pogrążona w smutku i żałobie Rodzina

2160220pb1-a-M

„Tym, co najbliższe niewyobrażalnemu jest muzyka”.
Aldous Huxley

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w wieku 102 lat odszedł od nas
kochany Tata, Dziadek i Pradziadek

ś. † p.

**Włodzimierz
Jarmołowicz**

Msza święta żałobna odbędzie się
w sobotę 20 sierpnia 2022 r. o godzinie 13:00
w Bazylice Katedralnej św. Jakuba w Olsztynie,
odpowiedzenie na miejsce spoczynku
nastąpi bezpośrednio po mszy
na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pogrążona w smutku Rodzina

2145220pb1-A-P

Koleżance

Annie Szyłańskiej

najszczerze wyrazy współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

Taty

składają Dyrekcja i pracownicy Miejskiego
Urzędu Pracy w Olsztynie
i Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

2153220pb1-a-M

Z ogromnym smutkiem i żalem żegnamy

Włodzimierza Jarmołowicza

współzałożyciela Stowarzyszenia Teatru Kukłowego Ziemi
Warmińsko-Mazurskiej „Czerwony Kapturek”, który do 1958 r.
komponował muzykę do wszystkich premierowych spektakli OTL.

Hold Jego pamięci!

Wyrazy współczucia

Rodzinie i Bliskim

Dyrekcja oraz Przyjaciele z Olsztyńskiego Teatru Lalek!

2148220pb1-a-M

Koleżance

Krysi Matyjewicz

wyrazy serdecznego współczucia
z powodu śmierci

Syna

składają przyjaciele z Olsztyńskiego Klubu Morsów „Iglo”

2141220pb1-A-P

Rodzinie oraz Najbliższym

wyrazy najgłębszego współczucia
po śmierci

Pani

dr Ireny Burczyk-Popko

składają Dyrektor oraz Pracownicy
Przychodni Specjalistycznej w Olsztynie

2146220pb1-A-P

Z głębokim smutkiem żegnamy

dr Iwonę Jeleń

długoletniego nauczyciela akademickiego
Katedry Zoologii.

Wyrazy szczerego współczucia

Rodzinie i Bliskim Zmarłej

składają Dziekan i Pracownicy
Wydziału Biologii i Biotechnologii UWM
w Olsztynie

2154220pb1-a-M

Z głębokim żalem i smutkiem
przyjeliśmy wiadomość
o śmierci naszej Koleżanki

lek. **Ireny**

Burczyk-Popko

Wspaniały Człowiek, dla każdego życzliwa
i uczynna, na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Rodzinie i Przyjaciołom Zmarłej

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Koleżanki i Koledzy z Warmińsko-Mazurskiej
Izby Lekarskiej w Olsztynie

2149220pb1-a-M

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjąć:

• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
*Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

WWW.POZEGNANIA.NET

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**,
plac Józefa Bema 5, tel. 89-539-74-80,
czynne w godz. 7.00-15.00,
soboty – nieczynne
b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**,
ul. Rybacka 35,
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00.

289190pb1-C-380-M

Drożej Koleżance

Sylwii Kotowskiej

oraz Jej Bliskim

wyrazy szczerego współczucia, słowa otuchy
oraz wsparcia w trudnych chwilach po stracie

Brata

składają pracownicy Wydziału Inwestycji Miejskich
Urzędu Miasta Olsztyna

2143220pb1-A-P

ARKADIA

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

Zbigniew Jarmużewski Joanna Kamińska Andrzej Domasiewicz
kom. 602 514 880 kom. 691 410 360 kom. 602 514 888

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

6144190pb1-f-M

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2

89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

dawniej **↓market**

OLSZTYN	895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20	602 327 277
BISKUPIEC	897 152 093
ul. Armii Krajowej 4	608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

6142190pb1-g-M

**USŁUGI
POGRZEBOWE**

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-f-M

CO SIĘ STAŁO Z SOKOŁEM W MŁAWIE?

III LIGA PIŁKARSKA \\ Sokół doznał trzeciej porażki w sezonie. Ostródzianie przegrali tym razem na wyjeździe z Mławianką, choć dwukrotnie prowadzili w tym meczu i to dwiema bramkami! W 3. kolejce porażki doznała też Concordia Elbląg.

• MŁAWIANKA MŁAWA — SOKÓŁ OSTRÓDA 4:3 (0:2)

0:1, 0:2 — Kasprzyk (13, 18 k), **1:2** — Odilon (58), **1:3** — Święty (65), **2:3, 3:3, 4:3** — Odilon (67, 73, 83),

SOKÓŁ: Florczak — Kiełtyka, Porebski, Musiński, Kventsar, Kopacz (64 Malinowski), Święty (75 Szatkowski), Furman, Pawluczek (64 Skok), Mysiorski (75 Mróz), Kasprzyk,

P o ostatnim meczu ze Świttem trener Dominik Bednarczyk optymistycznie patrzył w przyszłość, pomimo dwóch porażek na początku sezonu. Jego drużyna w drugiej połowie pojedynku z zespołem z Nowego Dworu Maz. grała już tak, jakby sobie to szkoleniowiec wyobrażał.

To, że w Sokole może być rzeczywiście dobrze, pokazała pierwsza połowa meczu w Mławie, gdzie w środę grał z miejscową Mławianką. Ostródzka drużyna do przerwy prowadziła 2:0 po dwóch golach napastnika Dawida Kasprzyka, który przed sezonem został sprowadzony z Rekordu Bielsko-Biała. Najpierw wykorzystał idealne podanie od Bartosza Pawluczuka i nie pomylił

się w sytuacji sam na sam z bramkarzem gospodarzy, następnie pewnie wykonał rzut karny, który wcześniej wywalczył Jakub Mysiorski, strzelając tak, że obrońca musiał dotykać piłkę ręką.

To co się stało z drużyną Sokola po przerwie jest niewytłumaczalne i niezrozumiałe dla kibica tego klubu. Początek jednak nie przepowiadał piłkarskiej tragedii. Mławianka zdobyła kontaktową bramkę za sprawą João Odilona, napastnika pochodzącego z Angoli. Sokół jednak szybko odpowiedział trafieniem Łukasza Świętego — kapitan ostródzkiego zespołu dobił wybroniony strzał Kasprzyka. Sokół ponownie prowadził dwiema bramkami i nic nie zapowiadało dramatu. Kolejne gole strzelała jednak już tylko Mławianka, a dokładniej mówiąc — Odilon, który łącznie w tym spotkaniu zdobył cztery bramki i poprowadził swój zespół do zwycięstwa.

Sokół w 2022 roku nie zaznał jeszcze smaku ligowego zwycięstwa, bo zarówno w poprzednim sezonie II ligi na wiosnę, jak i w tym sezonie III ligi nie wygrał żadnego meczu.

Gdyby nie rywalizacja w Wojewódzkim Pucharze Polski, to zespół z Ostródy nie wiedziałby, co to zwycięstwo w 2022. Ostatni raz Sokół wygrał w grudniu 2021 roku pokonując na wyjeździe KKS 1925 Kalisz. Fatalna seria bez porażki może zostać przerwana w sobotę przed własną publicznością. Łatwo jednak nie będzie, bo Sokół zagra (o 17.00) z Legią II Warszawa, która w tym sezonie jeszcze nie przegrała. Smaczku temu spotkaniu dodaje fakt, że stołeczną drużynę prowadzi Piotr Jacek, czyli były trener Sokola, a ostatnio Stomilu Olsztyn.

• CONCORDIA ELBLĄG — LEGIONOVIA LEGIONOWO 2:4 (0:3)

0:1 — Wiejak (2), **0:2** — Kaczorowski (37), **0:3** — Papazjan (39), **1:3, 2:3** — Kopka (57 k, 67), **2:4** — Mroczek (88), **czerwona kartka:** Błaszczyk (90+3)

CONCORDIA: Matysiak — Akubardia, Edil (46 Szmydt), Szawara, Spychka, Jarzębski (57 Łęcki), Kopka, Bukacki, Drewek, M. Pelc (90 Błaszczyk), Szramka,

Piłkarze Concordii rozegrali trzeci mecz u siebie z rzędu. I znów nie po-

trafili wygrać. Z powodu renowacji boiska, elbląkanie wrócili w końcu na stadion przy ul. Krakusa. Gospodarze do meczu przystąpili w najsilniejszym składzie, jednak początek był dla nich fatalny. Już w 2 minucie goście objęli prowadzenie (gol niepilnowanego w polu karnym Szymona Wiejaka). W rewanżu strzelał Akubardia, jednak bramkarz gości był na miejscu.

Legionovia nie zadowolila się jedną bramką i zepchnęła Concordię do defensywy. W 37 min przyjezdni dopięli swego. Brazylijczyk Edil zbyt krótko wybił piłkę z pola karnego, ta trafiła do Kacpra Kaczorowskiego, który strzałem z 14 metrów podwyższył rezultat na 2:0. Dwie minuty później przyjezdni wyprowadzili kontrę i po trafieniu Dawida Papazjana wygrywali już 3:0.

Po przerwie Concordia w końcu zaczęła atakować i uzyskuje przewagę. W 57 min po kolejnej akcji ofensywnej w polu karnym piłka trafiła wrękę Grzegorza Wojdygę, a jedenastkę na gola zamienił Łukasz Kopka. Ten sam zawodnik dziesięć minut później zdobył kontaktowego

gola. Podopieczni trenera Krzysztofa Machińskiego nie dawali za wygraną i mogli doprowadzić do remisu, ale dobrych sytuacji nie wykorzystali Mariusz Pelc i Mateusz Szmydt. Tuż przed końcem meczu, po dwójkowej akcji Marcin Bawolik — Bartosz Mroczek, ten ostatni ustalił wynik. Legionovia wygrała po bramkach, które zdobywała po błędach w defensywie elbląskiej.

— Zanim rozpoczęliśmy mecz na dobre, to już przeciwnik prowadził 1:0, po bierności w naszym polu karnym jednego z naszych obrońców. A za chwilę druga podobna bramka. Nie wyobrażam sobie, żeby napastnik mógł przyjąć piłkę, obrócić się i strzelić gola, będąc atakowanym. To jest karygodne zachowanie naszej defensywy. Po tem kolejna kontra i trzeci gol. Wychodzimy z determinacją na drugą połowę meczu, oprócz strzelonych dwóch goli, stwarzamy sobie jeszcze dwie sytuacje i szkoda, że ich nie wykorzystujemy. Byliśmy blisko remisu, ale to rywal zdobył jeszcze jednego gola i mógł się cieszyć z trzech punktów — powiedział po meczu trener Concordii.

W 4. serii zespół z Elbląga gra na wyjeździe z rezerwami Jagiellonii (sobota, 12.00). — Gramy znów z trudnym przeciwnikiem i o punkty wcale łatwo nie będzie — mówi trener Machiński. — Gospodarze są faworytem, ale to nie znaczy, że już wygrali. Jedziemy walczyć i pokazać, że na wiele nas jeszcze stać. Na ten mecz mamy swoją taktykę i jeśli drużyna zrealizuje plan, to nie powinno być źle. Zagramy w najsilniejszym składzie, ale zabraknie Michała Błaszczyka, który musi pauzować za czerwoną kartkę. W tabeli jesteśmy na przedostatnim miejscu, więc musimy wszystko zrobić, by strefę spadkową opuścić — dodaje.

JERZY KUCZYŃSKI, EMIL MARECKI

POZOSTAŁE WYNIKI

3 KOLEJKI:

Świt Nowy Dwór Maz. — Ursus Warszawa 3:0 (2:0), Legia II Warszawa — Lechia Tomaszów Maz. 2:2 (1:1), Warta Sieradz — Pelikan Łowicz 2:3 (0:2), Piłica Białobrzegi — Pogon Grodzisk Maz. 1:1 (0:1), Olimpia Zambrów — Jagiellonia II Białystok 0:4 (0:2), ŁKS II Łódź — Unia Skierniewice 1:2 (0:0), Broń Radom — Błonianka Błonie 1:0 (1:0),

MASTERSI PRZYWIEŻLI DO OLSZTYNA WOREK PEŁEN MEDALI!

KAJAKARSTWO \\ Aż trzynaście medali zdobyli na mistrzostwach świata w sprincie mastersi z OKSW Olsztyn. Regaty odbyły się w Bydgoszczy.

W mistrzostwach świata kategorii wiekowej Masters (od 35 roku życia), na dystansie kajakarskiego Sprintu (200 i 500 metrów), uczestniczyło około 300 zawodniczek i zawodników z całego świata. Najliczniejsza była polska reprezentacja. Klub OKSW Olsztyn, a jednocześnie nasz kraj, reprezentowało osiem kajakarek i kajakarzy: Irena Serowik, Joanna Mielczarska, Leszek Gryckiewicz, Jerzy Dunajski, Rafał Lewandowski, Marcin Granica, Adam Wyszowski i Jarosław Gulak.

Olsztyńska osada K-4 Mixt, która na dystansie 500 metrów zdobyła srebrny medal mistrzostw świata

— W wyścigach „jedynek” kategorii wiekowe były ustalone co 5 lat. W dwójkach co 10 lat, a w czwórkach — co 20. Taki podział kategorii wiekowych wosadach był niesprawiedliwy, bo o medale trzeba było się

ścigać z o wiele młodszymi zawodnikami. Mimo tych utrudnień nasza ekipa zdobyła w sumie 13 medali: 3 złote, 3 srebrne i 7 brązowych — wymienia Jarosław Gulak z OKSW Olsztyn.

RED

MEDALE DLA OKSW OLSZTYN ZDOBYLI ZŁOTE:

Leszek Gryckiewicz, Zaharian Khizavishvili — C-2, Men 500 metrów
Leszek Gryckiewicz, Zaharian Khizavishvili — C-2, Men 200

Jarosław Gulak, Roman Kozłowski, Mirosław Kreczman, Krzysztof Szczepański — K-4, Men 500 m

SREBRNE:

Leszek Gryckiewicz — C-1, Men 200 m
Irena Serowik, Jarosław Gulak — K-2, Mixt 500 m

Irena Serowik, Jarosław Gulak, Roman Kozłowski, Jolanta Stańczak — K-4, Mixt 500 m

BRĄZOWE

Leszek Gryckiewicz — C-1, Men 500 m
Jarosław Gulak, Roman Kozłowski — K-2, Men 500 m
Irena Serowik, Jarosław Gulak — K-2, Mixt 200 m
Leszek Gryckiewicz, Jerzy Dunajski, Zaharian Khizavishvili, Jarosław Mucha — C-4, Men 500 m
Jerzy Dunajski, Bruno Pieperbeck — C-2, Men 500 m
Jerzy Dunajski, Bruno Pieperbeck — C-2, Men 200 m
Rafał Lewandowski (w osadzie z zawodnikami innych klubów) — K-4, Men 500 m

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 19-21.08.2022

GOL Z AKCJI MILE WIDZIANY

II LIGA PIŁKARSKA\\\\ Zespół Stomilu czeka w sobotę wyjazdowy mecz w Lublinie. Olsztynianie zmierzają się z ostatnią drużyną w tabeli, choć przed sezonem mówiło się, że Motor ponownie ma walczyć o awans do I ligi. Olimpia w tej serii zagra ze Zniczem.

STOMIL

Stomil zeszły tydzień miał bardzo intensywny, dlatego po ostatnim meczu z Górnikiem Polkowice trener olsztyńskiego zespołu dał swoim piłkarzom dwa dni oddechu. Przypomnijmy, że w środę (10 sierpnia) Stomil najpierw doznał dotkliwej porażki z Olimpią Elbląg, a następnie pokonał u siebie faworyzowanego Górnika Polkowice. To pokazuje jak futbol jest przewrotny, bo po derbowym meczu, gdzie olsztyńska drużyna praktycznie nie istniała na boisku, w pojedynku z wiceliderem II ligi grała do samego końca i wykazywała chęć rozstrzygnięcia spotkania na swoją korzyść. Co ciekawe, obydwie bramki w tym meczu z rzutów karnych strzelił Jakub Teclaw, który jest obecnie najskuteczniejszym piłkarzem Stomilu, bo w 6 spotkaniach strzelił już 5 goli.

Pierwsza połowa nie była jednak dobra w wykonaniu olsztyńskiego zespołu, ale zwycięzców się nie sądzi. — Nasza dyspozycja nie była taka, jak sobie życzyliśmy — mówił po spotkaniu Jakub Teclaw, piłkarz Stomilu. — Skorygowaliśmy ustawienie w drugiej połowie i to przyniosło efekt w postaci dwóch bramek i trzech punktów — dodaje zawodnik.

OLSZTYŃSKI ZESPÓŁ NIE JEST JEDNAK W STANIE OD 225 MINUT STRZELIĆ BRAMKI PO AKCJI. OSTATNIE TRZY GOLE ZDOBYTE PRZEZ STOMIL PADŁY Z RZUTÓW KARNYCH.

— Ze stałego fragmentu też trzeba umieć strzelić, stały fragment trzeba umieć wywalczyć, trzeba się tam znaleźć, trzeba podjąć dobre decyzje i tutaj cieszymy się z tego,

Radość drużyny Stomilu po zwycięstwie odniesionym w meczu z Górnikiem Polkowice

co mamy — mówi trener Stomilu Szymon Grabowski. — Mam cały czas z tyłu głowy, że my się zawsze bardziej doszukujemy negatywów niż pozytywów. Ludzie, którzy są w klubie czy blisko klubu wiedzą, że tutaj nikt po jednym czy drugim zwycięstwie nie popada w huraoptymizm albo poprzestaje nawet na tym, co jest wszatni. Zawodnicy też sobie zdają sprawę, że powinni wataku lepiej wyglądać, bo problem może być, gdybyśmy nie kreowali sytuacji. Do okazji bramkowych dochodzimy jednak na tyle dużo razy, że przynajmniej jedna bramka powinna paść także z gry — dodaje szkoleniowiec.

W najbliższą sobotę zespół z Olsztyna zagra na wyjeździe z Motorem Lublin. Kto zajrzy w ligową tabelę, to może być w lekkim szoku, bo najbliżsi rywale zajmują ostatnie miejsce. To jest mocno zaskakujące, bo Motor ma wszystkie warunki ku temu, by walczyć o jak najwyższe cele, a awans do I ligi miał być dla tego klubu dopiero początkiem drogi. Lublinianie nie zaczęli jednak udanie rozgrywek 2022/23, bo w sześciu spotkaniach zdobyli raptem dwa punkty. Razem z Lechem II Poznań nie zaznali jeszcze smaku ligowego

zwycięstwa. Motor przed sezonem postawił na trenera młodego pokolenia, 30-letniego Stanisława Szpyrkę, który ostatnio pracował w KKS-ie 1925 Kalisz. Po ostatniej porażce z Pogonią Siedlce mówiło się o piłkarskich kłucharach, że drużynę ma przejąć doświadczony Kamil Kiereś, niegdyś trener olsztyńskiego Stomilu.

To, że rywale są w kryzysie nie oznacza, że Stomil jedzie do Lublina w roli faworyta. Olsztyński zespół na pewno jest podbudowany ostatnią wygraną i wypoczęty. Do klubowego autokaru nie wsiadł Maciej Spychała, który w meczu derbowym z Olimpią doznał urazu. Specjalistyczne badania wykazały, że olsztyński zawodnik ma uszkodzone więzadło poboczne piszczelowe w lewej nodze. W tym sezonie II ligi Spychała zagrał w czterech spotkaniach, w tym w trzech od pierwszej minuty. Podpisując nową umowę ze Stomilem w klubie mocno liczone, że stanie się liderem środka pola. Niestety z powodu kontuzji wypadnie przynajmniej na miesiąc.

Początek sobotniego spotkania Motor — Stomil o godzinie 18:00, a mecz na żywo pokaże TVP Sport.

OLIMPIA

Trwa dobra passa piłkarzy II-ligowej Olimpii. Drużyna w siódmej kolejce spotkań zagra w sobotę u siebie o godz. 17.00 ze Zniczem Pruszków. Jeśli komplet punktów zostanie w Elblągu, to być może zespół znajdzie się w pierwszej trójce w tabeli.

Dla Olimpii będzie to czwarte spotkanie w tym sezonie przed własną publicznością. W dotychczasowych meczach w Elblągu żółto-biało-niebiescy wywalczyli cztery punkty: pokonali Stomil Olsztyn 4:0 i zremisowali z KKS-em Kalisz 2:2, do tego przegrali z Górnikiem Polkowice 0:1. Przed podopiecznymi trenera Przemysława Gomułki kolejna szansa zdobycia punktów, tym razem w meczu ze Zniczem. Elblążanie dysponują całkiem niezłym składem, przy tym grają walecznie i w tym należy upatrywać sukcesu. Rywal elblązan, ku zaskoczeniu wszystkich, jest na trzeciej pozycji w tabeli. Zespół trenera Mariusza Misiura po sześciu kolejkach spotkań zgromadził dziesięć punktów i o jeden wyprzedza Olimpię, która jest piąta w klasyfikacji. Drużyna z Mazowsza, grając trzykrotnie u siebie, zaliczyła komplet zwy-

cięstw. Swoje mecze przegrali i z kwitkiem odjechali: Radunia Stężyca (3:1), Zagłębie II Lubin (2:0) oraz Garbarnia Kraków (2:1). O wiele gorzej Znicz spisuje się na wyjazdach. Drużyna zdobyła zaledwie jeden punkt remisując w derbach województwa z Polonią Warszawa 1:1. Ponadto pruszkowianie ulegli Kotwicy Kołobrzeg 1:2 i zanotowali wysoką porażkę z beniaminkiem, Siarką Tarnobrzeg 0:4.

Pojedynek Olimpii ze Zniczem zapowiada się ciekawie, zmierzają się w nim kluby z górnych rejonów tabeli. Drużyny gości przed nowym sezonem zasilili: napastnik Maciej Firlej (Motor Lublin, 4 gole w tym sezonie), obrońca Łukasz Bogusławski (Wigry Suwałki) oraz pomocnik Rafał Skórecki (Sokół Ostróda). Z zespołem są też: bramkarz Piotr Misztal, obrońca Igor Lewczuk oraz Mateusz Możdżeń, którzy mają za sobą występy w Ekstraklasie i to oni często decydują o końcowym wyniku.

— W meczu ze Zniczem chcemy wywalczyć komplet punktów i jest na to spora szansa, gdyż gramy przed własną publicznością i to jest nasz dwunasty zawodnik — stwierdza Pa-

tryk Jakubczyk, pomocnik elbląskiej Olimpii. — Chcemy podtrzymać naszą dobrą passę, wierzymy w swoje umiejętności. Jestem optymistą, że będziemy bogatsi o kolejne punkty — dodaje zawodnik. W zespole Olimpii nikt nie pauzuje za kartki. Do kadry meczowej po kontuzji prawdopodobnie powróci Michał Kuczałek.

EMIL MARECKI, JERZY KUCZYŃSKI,

POZOSTAŁE MECZE

7 KOLEJKI:

Piątek:

• Garbarnia Kraków — Lech II Poznań, godz. 17.00

Sobota:

• Olimpia Elbląg — Znicz Pruszków, 17.00
• KKS Kalisz — Pogoń Siedlce, 17.00

• Kotwica Kołobrzeg — Siarka Tarnobrzeg, 18.00

• Górnik Polkowice — Śląsk II Wrocław, 18.00

• Motor Lublin — Stomil Olsztyn, 18.00

• Polonia Warszawa — Wista Puławy, 19.11

Niedziela:

• Radunia Stężyca — GKS Jastrzębie, 15.00

Poniedziałek:

• Zagłębie II Lubin — Hutnik Kraków, 13.00

PO 6 KOLEJKACH

1. Kotwica	16	14:5
2. Górnik	10	9:6
3. Znicz	10	9:9
4. KKS*	9	11:6
5. Olimpia	9	9:5
6. Wista	9	10:8
7. Stomil	9	11:10
8. Pogoń	9	8:8
9. Jastrzębie	9	4:4
10. Zagłębie II	9	9:13
11. Garbarnia	8	12:12
12. Radunia	8	11:11
13. Hutnik	7	12:12
14. Polonia*	6	7:6
15. Śląsk II	6	10:13
16. Siarka	5	7:13
17. Lech II	2	9:14
18. Motor	2	5:12

* mecz mniej

POGODNA

Władysław Katudziński,
działacz opozycji
antykomunistycznej
w czasach PRL

Wyjątkowo trudne pytanie, ale najszczęśliwszym dniem w moim życiu był chyba 23 maja 1983 roku, gdy wyszedłem z więzienia. Pamiętam rozprawę sądową, po której tego samego dnia opuściłem mury kazamat, wychodząc na wolność. Spotkał się u księdza Mieczysława Józefczyka, gdzie była oczywiście moja żona i broniący nas adwokaci. Był to naturalnie wyjątkowo ważny dzień w życiu rodzinnym, bo jak ojciec wychodzi z więzienia, to jest to, trudne do opisanego, wielkie szczęście. Gdy wracałem do domu, do Olsztyna, do najbliższych, czułem w sercu radość. Szczęśliwych dni w moim życiu było wiele, ale ten szczególnie mocno utkwiał mi w pamięci.

Irena Telesz-Buczyk,
aktorka teatralna

Będą to dni, w których rodziłam dzieci plus urodziny moich wnuków. To już jest sześć dni.

NAJSZCZĘŚLIWSZY DZIEŃ W ŻYCIU

W NASZYM PIĄTKOWYM CYKLU KONTYNUUJEMY ROZWAŻANIA
O SZCZĘŚCIU. TYDZIEŃ TEMU PYTALIŚMY O RECEPTĘ NA SZCZĘŚCIE.
DZIŚ MIESZKAŃCY STOLICY WARMII I MAZUR OPOWIADAJĄ NAM
O SWOIM NAJSZCZĘŚLIWSZYM DNIU W ŻYCIU.

Pamiętam też mój powrót na scenę po siedmiu latach przerwy w 1990 roku. Wyrzucona z pracy hodowałam świnię, kury i gęsi.

Dzisiaj jestem szczęśliwa, że pojechałam na granicę polsko-białoruską i poznałam człowieka lasu, udzielającego pomocy migrantom. Szczęśliwe są dni, w których nie stoję obok tego, co się dzieje w Polsce i na świecie. Kiedy byłam delegatem na I Zjazd „Solidarności”, to fruwałam pół metra nad ziemią, że w czymś takim mogę uczestniczyć.

Moje najszczęśliwsze dni są więc nierozzerwalnie związane z dziećmi i z Polską.

przyjemność prowadzić i sędziować. Każdy z tych dni jest dniem wyjątkowym i szczęśliwym. Nie mogę też nie wspomnieć o narodzinach mojej córki Neli cztery lata temu.

To, co ostatnio „robi mi dni”, to koncerty zespołu Pan B. Szczęśliwy byłem, gdy pojechaliśmy do Mikołajek zagrać koncert i przyszła masa ludzi, a myślałem, że może być kłapa. Wielka radość spotkała mnie także, gdy wygraliśmy projekt OBO na rozbudowę mojego wymarzonego Skateparku Plaży Miejskiej. Zatem jeżeli nie musi być jednego konkretnego dnia, to wymienilibym te, które wskazałem powyżej.

nazywać mamą, a nie ciocią, wzruszenie było ogromne.

Jak każdej kobiecie w pamięci został mi także dzień, w którym rodziłam własne dziecko. Tego się nie zapomina. Z bardziej przyziemnych chwil, w których szczęście było przy mnie wyjątkowo blisko, to wymieniałabym dni, w którym pływałam w morzu z delfinami. Było to dla tym bardziej wyjątkowe, że wpierw musiałam pokonać wszystkie swoje lęki, ale nagroda w postaci radości, która mi wówczas towarzyszyła, w pełni rekompensuje wcześniejszy stres.

Jakub Siudziński, zastępca
dyrektora Wydziału Spraw
Obywatelskich UM

Najszczęśliwszym dniem w moim życiu był skok na bungee w Szwajcarii z wysokości 220 metrów. Była to chwila, w której wyłączyłem świadomość. Ostatnią myślą, która towarzyszyła mi przed skokiem, była potrzeba przełamania strachu. Skacząc, poczułem niemożliwą do opisu radość, a zarazem swoją radość, której wcześniej nie czułem.

Tenże skok był szczególnie z tego względu, że doznałem nowego uczucia, którego nigdy później już nie było mi dane doświadczyć. Było to coś nowego, czego na pewno nie zapomnę do końca życia.

Piotr Bauman, instruktor jazdy
na deskorolce, lider zespołu
muzycznego Pan B.

Miałem wiele szczęśliwych dni w moim życiu. Na pewno będą to wszystkie zawody sportów ekstremalnych, które miałem

Marzena Dudek-Mościcka,
urzędnik państwowy

Myślę, że będzie to dzień, gdy po raz pierwszy usłyszałam słowo „mama” od swoich pasierbic. Gdy dziewczynki w wieku 6 i 10 lat poczuły, że chcą mnie

Lena Sadurska, przyszłoroczna
maturzystka, sportowiec

Najszczęśliwszy dzień mojego życia? Jako lekkoatletka mogłabym mówić o tym, w którym razem z koleżankami zdobyłyśmy mistrzostwo Polski. Jednak mimo ogromnej radości ze

Założyliśmy, że na przystankach mają znaleźć się motywy związane z opowieścią, baśniami i legendami z danego terenu. W przypadku Unikowa charakterystycznej historii nie było, dlatego wykorzystaliśmy motywy warmińskie — wyjaśnia Joanna Drozdowska-Kinzel.

Z większości przystanków w gminie odjeżdżają teraz wyłącznie autobusy szkolne, jednak jak się okazuje, są one miejscem spotkań mieszkańców. Nie wszystkie przystanki na terenie gminy Bisztynek są murowane, ale też nie wszystkie leżą przy drogach gminnych, na których OKiAL skupił swoją uwagę z powodu konieczności uzyskania zezwoleń.

— Przystanek w Unikowie wcześniej straszył, aszkoda byłoby go rozbierać — opowiada prowadzący zajęcia

AKTYWIZUJĄ LUDZI MALOWANYMI PRZYSTANKAMI

Fot. Andrzej Grabowski

„Dziki Piotrek”, czyli Piotr Łukjanowicz. — Szczególnie że przystanki są miejscem spotkań, odpowiednikiem trzepaka na podwórkach w małych miastach. Dobrze, że w czasie wakacji uczestni-

cy chcieli zrobić coś więcej, niż siedzieć w domach.

Wkrótce przynajmniej w trzech położonych na terenie gminy Bisztynek wsiach będzie bardziej kolorowo.

NA TERENIE TEJ GMINY PRZYSTANKI STAJĄ SIĘ KOLOROWE. DZIEJE SIĘ TAK DZIĘKI OŚRODKOWI KULTURY I AKTYWNOŚCI LOKALNEJ Z BISZTYNKA. TERAZ RADOŚNIEJSZY STAŁ SIĘ PRZYSTANEK W MALUTKIM UNIKOWIE.

— W projekcie użyliśmy tradycyjnych warmińskich wzorów oraz zaproponowaliśmy kolorystykę. Reszta należała do uczestników, czyli dzieci i młodzieży. Wystarczyło, że wzięli do ręki

puszki, i przystanek został błyskawicznie ozdobiony — dodaje Piotr Łukjanowicz.

— Warsztaty graffiti są tylko jednym z działań wpisanych w projekt. 27 i 28 sierpnia odbędą się

warsztaty rzeźby w drewnie, połączone z plenerem malarskim, które odbędą się w parku przy urzędzie miejskim. To oczywiście nie wszystko, przeprowadzimy również warsztaty operatorskie skierowane do młodzieży, jak też ceramiczne (rzeźba w glinie). O swoich akcjach informujemy na Facebooku, kontaktujemy się sołtysiem, działającymi na danym terenie Kołami Gospodyń Wiejskich. Zainteresowanie jest spore — podsumowuje pani Joanna.

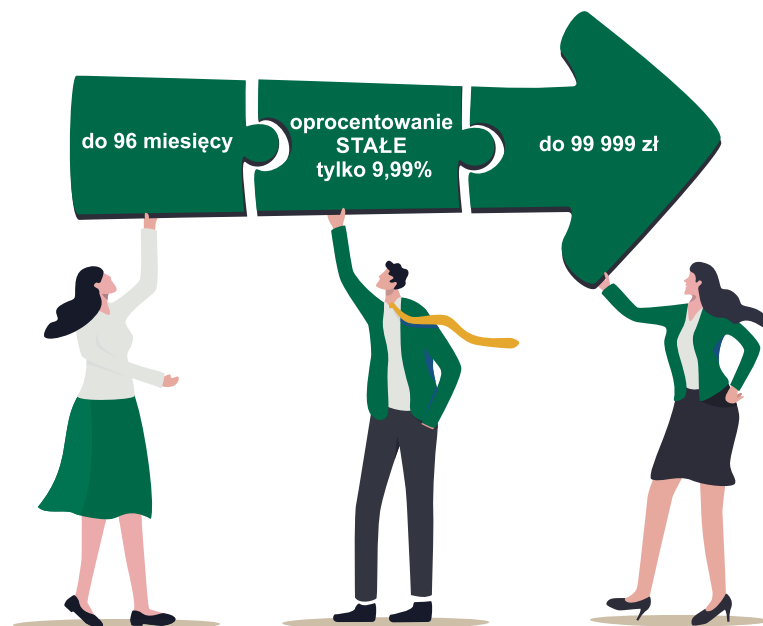
Z pewnością nie jest to ostatnie słowo OKiAL w Bisztyнку. We wrześniu zostaną pomalowane przystanki w Paluzach i Grzędzie. Malowanie przystanków to jeden z elementów projektu realizowanego przez OKiAL w Bisztyńku mających obudzić aktywność mieszkańców obszarów wiejskich. dar

REKLAMA

POŻYCZKA STABILNA

... i kolejna rata
więcej Cię
nie zaskoczy

Zapraszamy do najbliższego oddziału: **Szczytno** - ul. Polska 35/1 tel. 89 624 20 20, **Szczytno** - ul. Polska 37/18 tel. 89 624 20 20
Olsztyn - ul. Dąbrowszczaków 18/10 tel. 89 527 08 09, **Nidzica** - ul. Traugutta 6/2 tel. 89 625 46 98, **Pisz** - ul. Rybacka 6/1 tel. 87 423 54 33
Białystok - ul. Lipowa 25 tel. 85 748 22 92

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 12,57%, całkowita kwota pożyczki (bez kredytowanych kosztów) 17 500,00 zł, całkowita kwota do zapłaty 21 175,98 zł, oprocentowanie stałe 9,99%, całkowity koszt pożyczki wynosi 3 675,98 zł (w tym prowizja 525,00 zł, odsetki 3 150,98 zł), 39 miesięcznych równych rat w wysokości 516,28 zł oraz ostatnia 40 rata w wysokości 516,06 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień 01.08.2022 r. na reprezentatywnym przykładzie.

Co jednak zrobić w sytuacji, gdy czarne myśli stają się codziennością i skutecznie utrudniają lub wręcz uniemożliwiają funkcjonowanie w wielu sferach życia? Co zrobić, gdy zadreżanie się i nadmierne, nieadekwatne interpretowanie cudzych zachowań — zaczynają być główną treścią codzienności? Warto wtedy zastanowić się nad przyczyną — czy jest to działanie nawykowe, czy taki dość szkodliwy schemat poznawczy, czy jednak początek większych kłopotów ze zdrowiem. Niezależnie jednak od przyczyny polecam przestać się zadreżać jeszcze przed przeczytaniem tego artykułu!

CZYLI BĘDZIE O TYM, JAK RAZ NA ZAWSZE PRZESTAĆ SIĘ ZADREŻAĆ. A NIE MA TAKIEJ OSOBY NA ŚWIECIE, KTÓREJ BY PRZYNAJMNIEJ RAZ W ŻYCIU NIE DOPADŁY CZARNE MYŚLI. JAKIEŚ OBAWY — I TAKIE UZASADNIONE, I TAKIE, KTÓRE NIE ZAWSZE MAJĄ POTWIERDZENIE W RZECZYWISTOŚCI!

Skąd się biorą czarne myśli?

Na dobry początek warto odpowiedzieć sobie na kilka pytań. Czego dotyczą moje czarne myśli? Jak często mnie one dopadają? Czy wiążą się dla mnie z jakimiś konsekwencjami; jeśli tak — z jakimi?

W dzisiejszych czasach większość ludzi, niestety, wyrobiła w sobie ten mało konstruktywny i nieprzyjemny nawyk. Dla sporej części nas czarne myśli wiążą się z wdrukowanymi schematami myślowymi, które w wyniku socjalizacji dostaliśmy w bagażu od opiekunów. Ale dla całkiem sporej grupy mogą to być symptomy zaburzeń lub po prostu choroby.

Dlatego czarnych myśli nie wolno bagatelizować. Szczególnie gdy zauważamy destrukcyjny wpływ tego naszego zadreżania się czarnymi myślami na nas samych i na naszych najbliższych — warto skonsultować się ze specjalistą. Bo to, w jaki sposób widzimy i interpretujemy świat, uczucia, doświadczenia, zachowania innych, w dużej mierze zależy od naszych schematów poznawczych i wpływa na nas. Ale i wpływa na innych.

Czarne myśli to bowiem swego rodzaju filtr, który,

gdy poznajemy świat i dojrzewamy — uczy nas, jak interpretować rzeczywistość. Przekonanie o naszej sprawczości i o tym, że inni tylko czyhają na nasze potknięcie albo że nie wolno cieszyć się spokojem, bo na mur-beton natychmiast spotka nas jakiś kataklizm — to wszystko pewnego rodzaju automatyzmy, które nie zawsze mają pokrycie w rzeczywistości.

Fakt: walka ze schematami lub mocno zakorzenionymi przekonaniami łatwa nie jest. Ale też nie jest niemożliwa. Nauczenie się oddzielania swoich myśli i przekonań od tego, co „wydrukują” nam inni — niezwykle ułatwia codzienne funkcjonowanie i budowanie satysfakcjonującego życia.

Kiedy mamy poczucie, że obiektywnie wszystko jest dobrze, właściwie nie powinniśmy mieć żalów, a głowa niemal samoistnie produkuje dręczące myśli — nie wolno tego bagatelizować. Myśli o negatywnym ładunku z czasem zaczynają wpływać na relacje społeczne, emocje, sen, a z czasem na ogólny stan psychofizyczny. Uporczywe wrażenie, że cały świat na nas czyha, chce zrobić nam na

złość lub krzywdę — może być wynikiem problemów ze zdrowiem psychicznym, m.in. depresją.

A co na to psychika?

Zadreżanie się myślami bywa swego rodzaju katarsis — oczyszczeniem. Zawsze jednak warto zachować czujność i sprawdzać, czy zanurzanie się w negatywnych myślach w konsekwencji daje poczucie ulgi — czy jedynie pograża w spirali negatywnych myśli? Po doświadczeniu trudnych chwil musimy dać sobie czas na pełne, świadome przeżycie emocji smutku czy złości. Jeśli jednak kolejny tydzień mija, a jedyną pojawiającą się myślą mają wydzwięk negatywny, to sygnał, który powinien zaalarmować.

To samo z negatywnym scenariuszem: czasem zamartwianie się na zapas może pomóc przygotować nas na trudny czas. To pewnego rodzaju trening myślowy, który pozwala przewidzieć najgorsze warianty i przygotować się na nie. Jednak jeżeli takie myśli budują w nas jedynie niepotrzebne napięcie i lęk, a nie dają poczucia przygotowania do trudności, warto poszukać sposobów na prze-

rwanie negatywnej spirali myśli. Powiedzmy, że przed nami trudny występ dla wymagającej publiczności. Jeżeli nasze obawy nie są dla nas szansą na wychwycenie błędów i poprawienie ich; jeżeli zadreżanie się myślami ma zbudować jedynie alibi dla ewentualnej porażki, a nie zmotywować do podjęcia aktywności — to jesteśmy już jedną nogą wsamospelniającą się przepowiednię i działamy na rzecz konsekwencji, których się obawiamy!

Dobre rady

Nie ma co się oszukiwać: kryzys lub chwile obniżonego nastroju przeżywa każdy. Nawet Madonna. Nawet ja. Problem zaczyna się wtedy, gdy ten stan się przeciąga i zaczyna wpływać na jakość codziennego życia, na zdrowie i na relacje społeczne. W tych najgorszych wypadkach warto zasięgnąć porady psychologa lub psychiatry. Ale warto zacząć od tego:

1. Złap swój nawyk

To podstawowy trening, który pomoże nam uświadomić swoje nawykowe myśli i te czynniki, które je wywołują lub im sprzyjają. Innymi słowy, uczymy się

robić pauzę, stop klatkę, choćby wtedy, gdy łapiemy się na martwieniu o utratę pracy — a wcale nie mamy ku temu powodów. Ponieważ natura nie lubi pustki, kiedy próbujemy o czymś nie myśleć — paradoksalnie wzmacniamy myślenie właśnie o tej rzeczy! Dlatego w miejsce czarnej myśli musimy wprowadzić różową: postaramy się przywołać ostatnią przyjemność, która nas w miejscu pracy spotkała.

2. Techniki uważności

To specjalny sposób, by z niechcianą myślą nie walczyć — a raczej świadomie pozwolić jej przepłynąć przez naszą głowę. Wzmacniają umiejętność obserwowania myśli z metapoziomu i świadomego nazywania doświadczeń, jakie konkretna myśl ze sobą niesie. Dzięki nim możemy wobec czarnych myśli złapać dystans i z czasem przerwać nakręcającą się spiralę. Korzystanie ze wszystkich metod pozwalających głowie być, doświadczać „tu i teraz” — zamiast wracać do tego, co było lub produkować wyobrażenie o tym, co będzie — umożliwia radzenie sobie z zadreżającymi myślami.

3. Lista sposobów

Jeśli już masz za sobą kryzys, który udało ci się przetrwać — zastanów się, co konkretnie pomogło. Co pozwoliło poradzić sobie z trudnością? Dzięki czemu wróciła twoja równowaga? Zapisz sobie najlepiej całą listę rzeczy, które cię wzmacniają, uspokajają i dają poczucie sprawczości. Jeśli martwisz się o utratę pracy — zapisz sobie, jak znalazłeś dotychczasowych pracodawców. Przecież wcale nie było tak trudno!

Dokładnie wyeksponowany w pamięci i świadomości kryzys, jakim udało nam się już sprostać i szersza perspektywa, wraz z konkretnymi faktami z przeszłości — pozwolą opanować niekonstruktywne domysły.

4. Dręczące myśli jak komunikat

Czego konkretnie dotyczą twoje czarne myśli? Jaka treść w nich uporczywie powraca? O co chodzi: o bezpieczeństwo i stabilizację, o uwagę kogoś z otoczenia lub otoczenia w ogóle, czy może zwyczajnie o odpoczynek? Gdy zaczniemy świadomie pracować nad zaspokojeniem tych potrzeb, dręczące myśli przestaną nas nękać. Może to czas, by podładować baterie? Albo w końcu dojść do porozumienia z ciotką, z którą nie rozmawiasz dwa lata...? Czasem po prostu warto zaczerpnąć z tych negatywnych myśli pomocne informacje. I żyć!

5. Sposób na napięcie

Tyle tych sposobów, ile ludzi na Ziemi i ich zmartwień, ale trzeba sobie znaleźć swój własny. I zawsze w tych cięższych chwilach po niego sięgnąć. Relaks z dobrym kryminałem, komedia w kinie, sesja jogi lub intensywny bieg z psem — cokolwiek to jest, w chwili kryzysu rzuć wszystko i zrób to. Jak mawiał Charles Bukowski — znajdź w życiu coś, co kochasz — iniech cię to zabije.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Pani Teresa mieszka w powiecie szczecińskim od 1968 roku, wcześniej mieszkała z rodzicami i rodzeństwem pod Olsztynem. Spędziła tam swoją młodość i ma wiele wspomnień. Idobrych, i tych trochę gorszych, smutniejszych. Drobna, skromna, ale uśmiechnięta kobieta zsercem na dłoni... W życiu przeszła wiele, jednak zawsze z optymizmem patrzy na każdy kolejny dzień.

— Życie nie zawsze jest takie, jak byśmy tego chcieli — mówi pani Teresa. — Jednak ważne jest to, aby się nie poddawać. Zawsze trzeba znaleźć jakiś cel i do niego dążyć, nie zapominając przy tym, żeby być dobrym człowiekiem. Warto kochać ludzi, pomagać innym i szanować każdego człowieka, bo nikt nie jest w stanie przewidzieć, co i kogo spotka na swojej drodze życia.

KOCHAM SWOJE DZIECI I WNUKI CAŁĄ SOBĄ

SKROMNA I PEŁNA DOBRYCH UCZUĆ. SERDECZNA I OPIEKUŃCZA. CAŁE ŻYCIE CIĘŻKO PRACOWAŁA, ALE ZAWSZE NAJWAŻNIEJSZA BYŁA DLA NIEJ RODZINA. PANI TERESA MA 71 LAT, JEST DUMNĄ MAMĄ I BABCIĄ. — KOCHAM ICH JAK WARIATKA. KOCHAM ICH CAŁĄ SOBĄ. WIDZĘ, ŻE WYCHOWAŁAM ICH NA DOBRYCH, PEŁNYCH EMPATII LUDZI — MÓWI.

W domu pani Teresy rodzina była największą wartością. I choć było biednie, bo rodzice pracowali na małej gospodarce, a dzieci była piątka, to w domu czuć było miłość.

— Staralam się być zawsze grzecznym dzieckiem, ale często mi się nie udawało

iczasem rzeczywiście trochę broiłam — wspomina pani Teresa. — Miałam dwóch starszych braci i bardzo lubiłam z nimi się bawić. Młodsze rodzeństwo było za małe, więc zazwyczaj my w trójkę wymyślaliśmy sobie zabawy. Właściwie nie byłam takim dzieckiem

siedzącym dużo w miejscu, bo lubiłam biegać, skakać i wspinać się po drzewach. Miałam koleżankę, która mieszkała niedaleko, a ja nie chodziłam do niej przez furtkę, tylko pokonywałam dwa ogrody, przechodząc przez płoty. Chodziłam też po dachach naszego kur-

nika i chlewów. To było naprawdę niebezpieczne i nikt o tym nie wiedział, nawet rodzice. Na szczęście nigdy nic się nie stało, czasem tylko miałam poobijane kolana i podrapane ręce. Wszyscy lubiliśmy wieczory w domu, kiedy rodzice opowiadali nam bajki, mama śpiewała piosenki.

Swoją drugą połówkę pani Teresa poznała na zabawie wioskowej. Przystojny chłopak poprosił ją do tańca, przetańczyli całą noc. Zaczęli się spotykać, a po roku stanęli na ślubnym kobiercu. Z pomocą rodziny pobudowali dom, na świat przyszła trójka dzieci: Katarzyna, Anna i Artur. Byli bardzo szczęśliwi i każdego dnia dziękowali Bogu, że mają siebie i dzieci. Niestety, kiedy najmłodszy syn miał 8 miesięcy, mąż pani Teresy zginął w wypadku. Kobieta szalała z rozpacz.

— Mąż zginął w wypadku w wieku 34 lat, dzieci były jeszcze małe — wspomina pani Teresa. — To był duży cios dla mnie, ale musiałam się podnieść szybko po tej tragedii, bo dzieci mnie potrzebowały. Ogromnym wsparciem w tamtym czasie byli moi rodzice i rodzeństwo. Każdego dnia pomagali mi w opiece nad dziećmi i w gospodarstwie. Dzięki nim przetrwałam najtrudniejsze chwile.

Pani Teresa skończyła niedawno 71 lat, ale energii pozazdrościć jej może niejedna 40-latk. Odkąd jest na emeryturze, ma czas na wspomnienia i pomoc w wychowywaniu czworga wnucząt. Lubi oglądać stare zdjęcia, ma pięknie opisane albumy, które są dla niej największym skarbem. Pozwalają jej wracać myślami do czasów dzieciństwa, młodości i czasu, kiedy na świat przyszedł jej dzieci.

REKLAMA

ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY

**ZATRUDNI LEKARZY SPECJALISTÓW
BĄDŹ LEKARZY W TRAKCIE SPECJALIZACJI
W ZAKRESIE:**

- GERIATRIA • DERMATOLOGIA • CHIRURGIA
- RADIOLOGIA • PEDIATRIA • GINEKOLOGIA
- KARDIOLOGIA • REUMATOLOGIA

Oferujemy atrakcyjne warunki finansowe i dowolne formy zatrudnienia.

Zapraszamy do współpracy!

Oferty prosimy kierować na adres:

**Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, ul. Mickiewicza 23, 13-100 Nidzica
lub szpital@zoz.nidzica.pl, tel. 89 625 0535, Dyrektor ZOZ w Nidzicy – Anna Osłowska**

— Miłość rodzicielska jest bezwarunkowa — mówi. — Kiedy byłam zła na swoje dzieci, kiedy wystawiały na próbę moją cierpliwość inie dawały chwili oddechu wiecznym powtarzaniem: „mamo”, to lubiłam sobie usiąść i pomyśleć, za co ich kocham jak wariatka. Kocham ich całą sobą. Jestem dumna z moich dzieci i ta duma mnie rozpiera. Widzę, że wychowałam ich na dobrych, życzliwych ludzi. Widzę, jak pytają starszą panią spotkaną na przejściu dla pieszych, czy wmoże jej wczymś pomóc, albo ustępują miejsca w autobusie, albo gdy angażują się w różne akcje charytatywne. Choć minęło tyle lat, kiedy byli dziećmi, wciąż pamiętam, jak przychodzili do mnie pod koldrę i przykładali zimne stopy, by je ogrzać. Wtulały się i często tak zasypiały. Bez powodu

przychodziły do mnie i mówiły, że mnie kochają. Robią tak zresztą do dziś...

Dzieci i wnuki często odwiedzają panią Teresę, szczególnie w czasie wakacji jej dom pełen jest ludzi. Jak mówią najbliżsi, to pani Teresa nauczyła ich cudownej miłości do drugiego człowieka, szacunku, zaradności, wiary w Boga i w ludzi. Zawsze wita wszystkich swoim ciepłym uśmiechem i nawet gdy źle się czuje, nigdy nie narzeka.

— Przytuli, pociesz, wytrze łzę. To niesamowite szczęście mieć taką mamę i babcię — mówią dzieci naszej bohaterki. — Nasze dzieciństwo kojarzy nam się właśnie z domem u rodziców, ale nie tylko piękne wspomnienia od nich otrzymaliśmy. Nauczyli nas wiele o życiu, pokazali, jak być dobrym człowiekiem,

Pani Teresa (w środku) ze swoimi córkami

a jednocześnie jak sobie radzić w świecie pełnym okrucieństwa. Tata nie żyje, ale wciąż jest w naszych wspomnieniach i sercu. Mamy nadzieję, że jesteśmy równie dobrymi rodzicami jak oni, że nasze dzieci i wnuki będą nas kochały równie mocno, jak my kochamy ich. Nasza mama to najlepsza osoba na tej ziemi. Kiedy patrzymy na jej spracowane ręce, to

wiemy, ile trudu włożyła, by nas wychować. Nie ma odpowiednich słów, by wyrazić naszą wdzięczność i miłość...

Pani Teresie łąza w oku się kręci, gdy mówi o rodzinie. Po śmierci męża nie zdecydowała się na powtórne małżeństwo. Poświęciła swój czas dzieciom, później opiekowała się chorą mamą. Osobie mówi, że jest

bardzo szczęśliwa, a przede wszystkim dumna.

— Cieszę się, że moje dzieci nie siadają na kanapie przed telewizorem, tylko są ciekawe świata. Wymyślają milion różnych rzeczy: gotują, budują, realizują swoje pasje — tłumaczy swoje pasje — tłumaczy pani Teresa. — Mówią mi, że kochają, i wcale nie muszę ich o to pytać. Dla nich mówienie „kocham” nie jest

żadnym problemem i obciążeniem. Mówienie komuś, że się go kocha, jest dla nich czymś zupełnie naturalnym. Potrafią przyznać się do błędów i go zauważyć. Co więcej, powiedzieć o tym głośno, szczerze przepraszać. Widzę, jak bardzo kochają swoje dzieci i jakimi są wspańnymi rodzicami. Dziś, patrząc na wnuki, uświadamiam sobie, jak są bezbronni. I pomimo tego, że rosną, są coraz bardziej samodzielni, to jednak są nasze — z krwi i kości, aż do ich szpiku. Przykrywam im zawsze stopy, która wystają z niedbale rzuconej pościeli, głaszczę po policzku iniezmennie się wzruszam, czując ten ogrom miłości, który mnie zalewa i mam zaszczyt go odczuwać. Jestem szczęśliwą, bo mam cudowną rodzinę.

JOANNA KARZYŃSKA

j.karzyńska@gazetaolsztynska.pl

REKLAMA

LOTTO TRIATHLON ENERGY
28.08.2022 MRĄGOWO

www.TriathlonEnergy.pl

LOTTO MTB ENERGY MARATON
25.09.2022 OLSZTYN

www.MTBenergy.pl

ZGŁOSZENIA - WWW.TIMERECORDS.PL

#CZASWLAS

Sezon turystyczny w pełni, Nadleśnictwo Nidzica udostępniło turystom i wczasowiczom najciekawsze tereny. Za pomocą prostej wyszukiwarki „**czaswlas.pl**”, zintegrowanej ze szczegółową mapą, można tu szybko i łatwo uzyskać kompletne informacje o bazie rekreacyjnej naszego Nadleśnictwa.

Brak pomysłu
na wycieczkę?
Zobacz nasze
gotowe propozycje
na niezapomnianą
przygodę
dla każdego:

ŹRÓDŁA RZEKI ŁYNY

Źródła Rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy, jest to rezerwat przyrody nieożywionej, przez który przebiega szlak pieszy (ok. 3 km). Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie źródeł rzeki Łyny wykazujących silną erozję wsteczną. Jest to o tyle ciekawe miejsce pod względem siedliskowym, jak i gatunkowym (zaobserwowano tutaj występowanie 86 gatunków ptaków, między innymi: bociana czarnego, kanię rudą, lelka kazodoja, dzięcioła zielonego, zimorodka, pokrzewkę jarzębatą). Odkryte tu zostały gatunki, których występowanie odnotowano dotychczas wyłącznie w wodach górskich. Od gości odwiedzających to miejsce oczekuje się m.in., aby nie śmieć i nie niszczyli roślin oraz obiektów na ścieżce. Wskazane jest również poruszanie się po wyznaczonej trasie.

KONIUSZANKA II

Nadleśnictwo Nidzica zaprasza do spaceru swoją ścieżką edukacyjno-przyrodniczą. Przebiega ona przez część rezerwatu przyrody „Koniuszanka II”, stąd jej nazwa. Pozostały obszar, przez który biegnie ścieżka, 25 lat temu w większości był łąką. Teren został zalesiony spontanicznie, bez udziału człowieka, przez olszę czarną i brzozę brodawkowatą. Gatunki te zapoczątkowały tworzenie się zbiorowiska leśnego. W pobliżu ścieżki znajduje się grupa dębów uznanych za pomniki przyrody. Są to bardzo stare okazy, ponieważ ich wiek szacuje się na 300-380 lat. Przebieg ścieżki nie przysparza żadnych trudności. Trasa biegnie wyraźnymi leśnymi drózkami i jest odpowiednio oznakowana. Ścieżka ma charakter zamkniętej pętli o długości 2,5 km. Wzdłuż trasy znajduje się 12 przystanków.

Nadleśnictwo Nidzica posiada również liczne szlaki rowerowe, piesze oraz konne. Od 2021 roku na terenie leśnictw Bujaki i Orłowo zostały wyznaczone miejsca, w których można zanoćować w lesie. Z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa użytkownikom terenów leśnych, Nadleśnictwo Nidzica opracowało regulaminy korzystania z obiektów rekreacyjno-edukacyjnych, z którymi warto zapoznać się przed wycieczką do lasu. Po więcej informacji zapraszamy na stronę internetową www.nidzica.olsztyn.lasy.gov.pl.

S wój jubileusz pracy artystycznej Doda świętowała podczas Polsat SuperHit Festiwalu. Na scenie Opery Leśnej w Sopocie zabrzmiały jej najpopularniejsze utwory, a widzowie zobaczyli „sztafetę” pokazującą metamorfozę artystki. Piosenkarka przyznaje, że to ważny moment w jej karierze, ale nie ma poczucia, że powinna z tej okazji organizować specjalną trasę koncertową. Nie lubi patrzeć wstecz, woli natomiast skupiać się na tym, co będzie. Teraz najważniejsza jest dla niej praca nad nową płytą zatytułowaną „Aqualiteja”, która ukaże się we wrześniu.

Początki u Janusza Józefowicza

Doda zaczynała w Teatrze Muzycznym Buffo Janusza Józefowicza, później została wokalistką zespołu Virgin, a następnie postawiła na karierę solową. Artystka przyznaje jednak, że w ciągu tych 20 lat na scenie nie zawsze wszystko układało się po jej myśli. By osiągnąć swoją pozycję na rynku muzycznym, musiała zapukać do wielu drzwi i pokonać liczne przeszkody.

— Wcale nie minęło szybko i wcale nie jak jeden dzień. Pamiętam każdy problem, każdą kłódę, każdy trud, każdy dzień walki, więc w ogóle nie było łatwo, ale było warto — mówi.

W ciągu dwóch dekad wokalistka wylansowała wiele przebojów, które nuciła cała Polska. Jak jednak zapewnia, w swoim repertuarze nie ma jednego ulubionego utworu, do którego miałaby szczególny sentyment.

Tylko nowe piosenki

— Jestem zodiakalnym Wodnikiem, więc lubię wszystko, co nowe. Nie lubię słuchać swojej starej twórczości, choć wiadomo, że czasami wracam do niej, ale i tak podoba mi się wszystko to, co dopiero nadejdzie. Tyczy się to i piosenek, i mojej muzyki, ale też i życia — mówi.

Jak wspomnieliśmy, 20-lecie pracy artystycznej Doda świętowała podczas Polsat SuperHit Festiwalu w Sopocie. Do udziału w koncercie zaprosiła m.in. Justynę Steczkowską, Michała Wiśniewskiego, Beatę Kozidrak i Dawida Kwiatkowskiego. Pomiędzy piosenkami artystka opowiadała anegdoty i historie związane z jej życiem i karierą. Jej zdaniem taki symboliczny recital w zupełności wystarczy i dlatego też nie planuje już żadnej dodatkowej jubileuszowej trasy koncertowej.

— Nie ruszam w trasę koncertową i w ogóle nie chcę monetizować swojego 20-lecia. Co prawda dostałam już kilka propozycji od organizatorów koncertów i wiem, że tak się robi, ale po to zrobiłam recital w Sopocie i zamknęłam pewien etap, żeby już nie ciągnąć tego dłużej. Mimo że z koncertowania mogłabym czerpać jakieś finanse, to nie czułabym z tego przyjemności, śpiewając te stare kawałki i odrzucając to wszystko. Ja jestem autentyczną artystką i nieważne są dla mnie finanse, ale to, żeby ludzie czuli wiarygodność płynącą ze sceny — wyjaśnia Doda.

Jak podkreśla, jeśli czuje chwilowe wypalenie zawodowe, to daje sobie czas na odpoczynek i regenerację po to, by wrócić na scenę z nową energią.

— Na dwa lata przerwałam moją karierę i całkowicie przestałam koncertować, ponieważ przestało mi to sprawiać radość. Wrócić więc na scenę dopiero wtedy, kiedy będę miała całą ukończoną płytę i będę śpiewać tylko i wyłącznie nowe piosenki, tylko i wyłącznie w 10 miastach Polski. I to będzie jedna trasa — dodaje piosenkarka.

Nowa płyta z optymistycznym przesłaniem

Albumem „Aqualiteja”, który ukaże się we wrześniu, wokalistka chce otworzyć zupełnie nowy rozdział w swojej karierze muzycznej.

Doda: A życie jest piękne i warto o nie walczyć. Warto walczyć też o siebie.

DO ŻYCIA TRZEBA PODCHODZIĆ Z POGODĄ DUCHA

— 20 LAT NA SCENIE WCALE NIE MINĘŁO SZYBKO. PAMIĘTAM KAŻDY PROBLEM, KAŻDĄ KŁODĘ I KAŻDY DZIEŃ WALKI.

NIE BYŁO ŁATWO, ALE BYŁO WARTO — MÓWI DODA, KTÓRA ZMIENIA SWÓJ STYL MUZYCZNY I ROBI PORZĄDKI W SWOICH SZAFACH. CZĘŚĆ UBRAŃ ODDAŁA DO DOMU MATKI I DZIECKA.

Premierowe utwory utrzymane są w zupełnie innej stylistyce niż te dobrze już znane fanom z poprzednich jej płyt. Niosą też bardziej optymistyczne przesłanie, ponieważ — jak mówi Doda — powstały na podstawie wielu jej życiowych doświadczeń. Przez lata zmienił się jej sposób patrzenia na świat, do pewnych spraw nabrała dystansu i teraz bardziej niż emocjami kieruje się rozsądkiem. Singiel „Melodia ta” już spotkał się z dobrym odbiorem słuchaczy.

Doda w swojej twórczości chętnie sięga po symbolikę. Tym razem stawia czerwień, bo jej zdaniem to wielowymiarowy i pełen sprzeczności kolor: krwi, miłości, namietności, a także zjawiskowych róż, które mimo swojego piękna mają kolce, dlatego

są doskonałym odbiciem naszego życia.

Poprzez nowy album wokalistka chce się podzielić z fanami swoją receptą na osiągnięcie życiowej harmonii. Zakrety, na jakich się znalazła, były dla niej niezwykle cenną lekcją i teraz już wie, co robić, żeby nie popełniać tych samych błędów. Jej zdaniem przede wszystkim ważny jest umiar i dystans.

— Uważam, że warto podchodzić do życia z troską o siebie, ale też z pogodą ducha. Ze wszystkiego trzeba wyciągać lekcje, żeby nawet gorzkie miłości nie podcinały nam skrzydeł, żebyśmy potrafili spojrzeć z czułością na swoje słabości i na te wszystkie kłody, które nam czasami życie podrzuca pod nogi, zwłaszcza jeżeli chodzi

o nieudane uczucia, które często potrafią nam odebrać chęć do życia. A życie s jest piękne i warto o nie walczyć. Warto walczyć też o siebie — tłumaczy artystka.

Oddała część ubrań potrzebującym

Wokalistka przyznaje, że w ciągu dekady diametralnie zmieniła swoje podejście do ubrań. Kiedyś miała słabość do pięknych, markowych rzeczy, a teraz już wie, że nie są one luksusem, w który warto inwestować. Dlatego też połowę zawartości swojej szafy oddała potrzebującym.

Jeszcze jakiś czas temu garderoba Dody pękała w szwach. Liczba ubrań i dodatków robiła ogromne wrażenie, a wciąż systematycznie przybywało nowych rzeczy. — 10 lat temu byłam

zakupoholiczką i wydawałam mnóstwo pieniędzy na ciuchy. Za pierwsze duże pieniądze, które zarobiłam tutaj w Warszawie, to chciałam się tak nachapać i tak sobie nakupić ciuchów jak Britney Spears, którą pokazywali w MTV — mówi.

Od tamtego czasu wiele się zmieniło w tej kwestii. Piosenkarka zapewnia, że oryginalne ubrania nie są już jej słabością i teraz nie dąży do tego, by za wszelką cenę mieć w swojej szafie każdą modową nowość.

— W końcu zrozumiałam, że te szmaty nie są nic warte i w ogóle w żaden sposób nie określają mojej wartości, bo ona jest zupełnie gdzie indziej, a tylko stymulują moją próżność. Nie chcę tak żyć. Chcę być ceniona za to, co mam w głowie, w sercu — mówi Doda.

Wokalistka zapewnia, że teraz już nie zależy jej na tym, by wyróżniać się drogimi czy ekstrawaganckimi ubraniami. Dużo bardziej liczy się dla niej to, by otoczenie zaczęło dostrzegać jej osobowość, talent, umiejętności i mocne strony. Dlatego też jej garderoba przeszła gruntowną metamorfozę.

— Nienawidzę tych szmat, tych ciuchów i chcę się wszystkiego pozbyć. Zrobiłam wielkie porządki, spakowałam połowę do Domu Matki i Dziecka, a kolejną połowę niedługo będę wyprzedawać na swoim Instagramie, a wzięcie to ode mnie wcholerę — mówi.

Artystka podkreśla natomiast, że nadal dużą wagę przywiązuje do strojów, w jakich pojawia się na scenie. W tym przypadku jej stylizacje muszą być dopracowane w każdym szczególe.

— Scena oczywiście rządzi się innymi prawami. Z szacunku do widza trzeba mieć piękny kostium sceniczny, trzeba być przygotowanym do swojej pracy. Ale to jest jakby mój strój służbowy. Gdyby nie moja praca, to cały czas chodziłabym w jednym topie, w tej samej krótkiej spódnicy i w kłapkach — dodaje. *oprac. ih, źródło newseria.pl*

Co-funded by
the European Union

PODSUMOWANIE PROJEKTU „15 SEKUND HISTORII OCZAMI MŁODZIEŻY. ZAMKI, KOSZARY I LEGENDY”

Powiat Olecki od 1 listopada 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r. realizuje projekt pt. „15 sekund historii oczami młodzieży. Zamki, koszary i legendy”. Jest on współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

Głównym celem projektu jest rozwój turystyki transgranicznej poprzez lepsze wykorzystanie obiektów zabytkowych do promowania dziedzictwa kulturowego i historycznego Olecka i regionów przygranicznych.

Po stronie polskiej wyremontowano neogotycki zamek w Olecku, w którym są pomieszczenia szkolne, a na poddaszu Izba Muzealna prowadzona przez Oleckie Stowarzyszenie Aktywnych „Zamek”. W obiekcie wymieniono wszystkie okna, odnowiono drzwi zewnętrzne i wymieniono instalację elektryczną. Wyremontowano też korytarze, klatki schodowe, 2 łazienki, aulę i pomieszczenia izby muzealnej. Zakupiono nowoczesne wyposażenie telekonferencyjne, meble, gabloty na eksponaty, kamery, lunetę, oprogramowanie i sprzęt do tzw. mapowania. 23 czerwca 2022 r. zakończono także prace związane z naprawą ceglanej elewacji, kamiennych murów, remontem obróbek blacharskich i orynnowania.

W ramach dodatkowych działań projektowych odbyły się wyjazdy studyjne młodzieży, telekonferencje, spotkania on-line i wymiany dobrych praktyk. Młodzież i nauczyciele przygotowali materiały promocyjne regionalnych atrakcji. Obecnie jest opracowywana ulotka o oleckim zamku, mini przewodnik opisujący interesujące miejsca wzdłuż drogi nr 65 oraz krótki promocyjny film. Dodatkowo stworzono miniaturowe makiety dawnego i obecnego zamku w Olecku. Wydano także nową publikację pt. „Dzieje oleckiego zamku. Zamek i jego legendy” zawierającą mało znane dokumenty, szkice, mapy, zdjęcia i informacje.

Bardzo cieszy nas fakt, że olecki zamek odzyskuje dawną świetność i staje się kolejną atrakcją turystyczną na mapie Olecka oraz Warmii i Mazur. Powoli kończymy nasz projekt i nadchodzi czas podsumowań. Dlatego serdecznie zapraszamy wszystkich sympatyków oleckiego zamku na konferencję podsumowującą projekt, połączoną ze zwiedzaniem obiektu i izby muzealnej.

Spotkanie odbędzie się 26 sierpnia 2022 r. o godzinie 14.00 w zamkowej auli na Placu Zamkowym 2 w Olecku. Wstęp wolny.

Projekt „15 sekund historii oczami młodzieży. Zamki, koszary i legendy” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

Niniejszy artykuł został opracowany przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Wyłączną odpowiedzialność za treść niniejszego artykułu ponosi Powiat Olecki i w żadnym wypadku nie może on być uważany za odzwierciedlający oficjalne stanowisko Unii Europejskiej, Instytucji Zarządzającej lub Wspólnego Sekretariatu Technicznego.